

УЧИТЕЛЯ БЕИНСА ДУНО

РАЗУМНИТЕ СЪЩЕСТВА

Младежки окултен клас
Година XVI (1936-37)

Том II

**ИЗДАТЕЛСТВО
БЯЛО БРАТСТВО
СОФИЯ 2003**

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Мисълта като изходен път (9.04.1937).....	7
2. Двамата господари (16.04.1937).....	19
3. Гамите на светлината и топлината (23.04.1937).....	31
4. Богатство, знание и доброта (30.04.1937).....	47
5. Хармония на чувствата и способностите (7.05.1937).....	59
6. Трите системи (14.05.1937).....	79
7. На място и не на място (21.05.1937).....	91
8. Ценности и морал (28.05.1937).....	101
9. Трите велики науки (4.06.1937).....	111
10. Правилно отношение (11.06.1937).....	123
11. Поясът (18.06.1937).....	133
12. Мъчение, труд и работа (25.06.1937).....	139
13. Възпитание на сетивата (2.07.1937).....	151
✓ 14. Две състояния (9.07.1937).....	159
15. Любви и безлюбие (23.08.1937).....	171
16. Божественият подарък (3.09.1937).....	193
17. Както горе, тъй и долу (10.09.1937).....	203
18. Аристократи и демократи (17.09.1937).....	215

МИСЪЛТА КАТО ИЗХОДЕН ПЪТ

“Отче наш”

Четоха се работи по темата “Най-лесният път”.

По какво се отличава лесният път? Все пак, трябва да има едно качество, което да го определя. Кое определя сладчината? Кое определя топлината, кое определя студенината? Топлината разширява телата и дава Живот, т. е. тя спомага на Живота. Да допуснем, че се намирате в трудно положение и казвате: “Тази работа е безизходна.” Има ли смисъл в тази работа, която е безизходна? От психологична гледна точка, вие даже не сте дошли до пътя на мисълта, имате само едно чувство в себе си, а си въобразявате, че мислите. Мисълта всякога се отличава с едно качество: щом започнете да мислите, вече има изходен път от мъчнотията. Щом няма изходен път, вие само чувствате; щом има изходен път, вие мислите. Мисълта е процес за разрешаване на всички мъчнотии, но в даден случай тя разрешава най-малко една мъчнотия. Когато се намирате в безизходно положение, щом се обезсърчите, вие не мислите, а чувствате, фантазирате нещо, въобразявате си и казвате: “Толкоз време мислих, нищо не можах да измисля.” Нищо не си мислил.

Сега, пътят, който разрешава определена мъчнотия, е най-лесният път. Пътят на мисълта е най-лесният път; всички други пътища са трудни. Ще кажеш, че най-лесният

път е Любовта. — Ами че Любовта е мисъл. Ще кажеш, че е Истината. — Това е мисъл. Ще кажеш, че е Знанието. — Това е мисъл. Думата *път* означава мисъл. Реалното е мисълта. Казва Христос: “Аз съм Пътят.” — Това е мисъл. Знанието е резултат на мисълта, процес, който разрешава всички мъчнотии. Казвате: “Да мислим.” Това е приложение сега. Който и да е от вас, ако се намери в някакво трудно положение и започне да мисли, веднага ще има път.

Сега, вие искате да знаете дали мислите, или чувствате. Неразположен си — това е чувстване, не учиш — това е чувстване, потриваш се — това е чувстване, искаш да живееш охолан живот — това е чувстване, искаш да станеш големец — това е чувстване. Когато седиш и нищо не работиш, това е чувстване. Започнеш ли да работиш, ти вече вземаш първия тон на музиката, за да пееш, и тогава вече има мисъл. Именно в мисълта има процес.

Кой е органът на човешката мисъл? Можеш ли да говориш, ако нямаш език? Ако имаш хубаво ухо, това вече показва, че мислиш, а ако само усещаш нещата, ти имаш чувстване. Слухът е, който ръководи сетивата на човека и определя техните качества. Казвам: трябва да упражнявате ухото си. Две неща определят качествата на ума — човешкото ухо и чело. А пък носът определя това, което умът вече е извършил. Това, че носът ви е широк или къс, или гърбав, показва в какво направление се е придвижила вашата мисъл.

Според тази теория, чувствата са едно заведение, една фабрика, в която човешките мисли се обличат. С други думи, чрез чувствата вие произвеждате дрехи на вашите мисли, за да ги обличате. Всяка една мисъл трябва да се облече и чувствата се явяват като нещо, чрез което мислите се реализират и имат материал, с който да работят.

Най-лесният път е пътят на мисълта. Мислите ли, че пътят, по който Слънцето върви, е най-лесният? Можем

ли ние да ходим по неговия път? Невъзможно е. Мислите ли, че пътят на звездите е най-лесният? Невъзможно е да вървим по този път. Ние мислим, че пътят на Любовта е най-лесният. И в него не можем да ходим – той е много труден път, там се иска жертва. Пътят на Любовта е пътят на мъдрите. Любовта не е за слабите, не е за глупавите хора. Любовта е достояние само за най-умните хора, а другите се хранят от трошиците на Любовта. Всички същества запазват нещо от нея и се хранят от трошиците, защото тя доста изобилно дава.

Сега, вие трябва да имате една правилна мисъл, защото в нея няма противоречие. Когато мисълта е права, няма противоречие. Щом има противоречие, вътре в нашето разбиране има нещо. Мисли, право мисли! Нали сте пели песента “Мисли, право мисли.”

Сега, задайте един въпрос, който човек трябва правилно да разреши. Кой е най-важният въпрос в живота на човека сега? Какво трябва да прави човек – да седи ли, да ходи ли, да мисли ли? Кое от кое произтича? Седенето произтича от ходенето, а ходенето произтича от мисълта. Не можеш да седнеш някъде, докато не си ходил; не може да ходиш, докато не си мислил. Например, казваш: “Аз ходих някъде.” Не можеш да ходиш, докато не си мислил. Друг пък казва: “Не мога да седя.” Това значи, че не си мислил, а си имал само чувстване. Ето къде е самоизмамата.

Разказвах за един човек от Свищов, който обичал парите и дълго се молил на Господа да му помогне да спечели сто-двеста хиляди лева по който и да е начин. Една вечер някакъв му се явява насън, казва, че молитвите му са чути, и му дава една торба със злато. Той я хваща и си казва: “Оправих си вече работите!” В това време се явява една крава и започва да се върти около него. Казал си: “Откъде се взе тази крава да се върти около мен и да

не ми дава да изляза!" Понечил да я ритне и да си върви с парите по пътя, но в същото време почувствувал нещо студено по лицето си... Всъщност какво станало: когато си лягал вечерта, сложил на масата до леглото едно шише с вода. И когато ритнал кравата насън и си казал: "Отървах се от нея!", той всъщност ритнал масата, тя се обърнала и шишето с вода се изляло върху него. А "торбата", която държал, била покривката на масата, но парите ги нямало.

Та казвам: същественото е мисълта. Торбата, парите, всички тия работи отвън са чувствания, а същественото е мисълта. Всички хора в света все носят торби, в които нищо няма, а кравата, с която се занимават, е обърната с краката нагоре маса. По някой път и вие ритате вашите крави. Законът е много прав: кравата се върти, а той иска да излезе. Нека и той да вземе и да се върти заедно с нея. Защо кравата се върти? – Мисълта образува движение. Кравата иска да му каже: "Можеш ли да се въртиш? Какво ще правиш с тия пари?" Щом човек дойде на Земята, кравата започва да се върти около него. Тази крава е Животът. Виждате ли колко интересен е този сън. Щом се родиш, кравата започва да се върти около теб и ти се чудиш какво да правиш с нея. Ако не разбираш законите, ти ще я ритнеш и ще ти остане само празната торба, а мисълта и Знанието ще си отлетят.

Сега, нали купихте лотариен билет, колко спечелихте? – Четиристотин лева..

Мисълта е потребна в Живота. При сегашните условия на Живота вие се намирате в завършека на една епоха, както в края на една учебна година. Тази епоха е към края си и сега остава да държите само матура. Учебният материалът почти е преминал, остава само някои да държат малък изпит, а някои – матура. Сега се чудите какво ще стане с вас? – Ще държите матура. Някои от вас ще държат изпит за забавачница, някои – за отделения, други

– за прогимназия, гимназия, а някои – за университет. Зависи от това как сте учили. Сега имате да държите изпит в университета.

Представете си, че имате 2^2 , 3^2 , 4^2 . Две на квадрат е четири и така геометрически се образува квадратът, т. е. имате вече една фигура. Три на квадрат е девет, четири на квадрат е шестнадесет. Каква геометрична фигура представлява 4^2 ? Това е фигура, която не може да се представи. Но по закона на аналогиите нека вземем числото 2, което представлява една права линия. Правата може ли да се продължи безконечно? Виждаме, че не може да се продължи, а трябва да се пречупи. Така получаваме четириъгълник или квадрат, който е цял свят, а местата на пречупване са видоизменението на този свят. Едно същество може да обиколи квадрата. По-нататък имаме по-висши измерения. Когато предполагаме една дълга линия в пространството, ние даже не знаем в каква посока тя може да се проектира – може да е граница на една плоскост. Ако говорим за плоскостта, може да е граница на едно тяло. Едно тяло може да е граница на друго нещо...

Сега вие чувствате нещата. Щом се намерите в дадено затруднение, вие вече не мислите, а чувствате мъчнотията и казвате: “Не зная.” Незнанието показва, че само чувстваш нещата, но не мислиш. Щом мислиш, ти вече ще знаеш.

Например, имате една идея за Доброто. Какво нещо е то? Казваме, че един човек е добър, а друг е лош. По какво се отличава добрият от лошия човек? Сега вие пак чувствате, а не мислите – чувствувате, че можете да дадете неправилен отговор, и си казвате: “Може да направя една погрешка.” Това е чувстване. Щом си раздвоен в себе си, ти не мислиш. Раздвоението е процес на чувствата – в чувствата ние се раздвойваме. Мисълта пък е активността. Шивачът, който с една мярка мери нещата, можеш ли да го раздвоиш? Той сам си подразделя мярката.

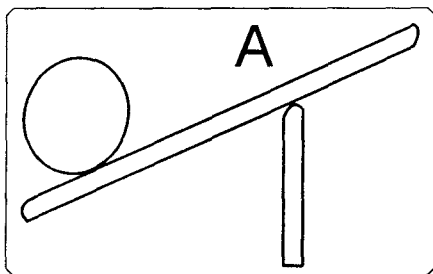
Съвременният метър има подразделения, но мярката му, приета за единица, не се дели. При това положение има нещо, което може да функционира в дадения случай – ти вземаш нещо в съображение, мериш. Когато нямаш мярка, ти чувстваш, че имаш нужда от един метър, но не знаеш как да го намериш и в това е мъчнотията. А шивачът те пита колко дълга, колко широка искаш да бъде дрехата, колко дълги искаш да бъдат ръкавите. Следователно тук вече има мисъл. Щом знаеш един занаят, ти вече имаш мисъл и работата върви. Когато не знаеш занаята, ти само чувстваш.

Например, мислиш, че знаеш нещо от окултизма, но и това е чувстване. Гледам, че много автори са написали цели книги по окултизъм, но те само са чувствали нещата, предали са ги като новелист или романист, който описва живота. Наскоро един познат ми каза: “Бях си поставил за цел да разбирам живота според романите, които бях чел, но той не излезе такъв, какъвто е описан, съвсем друг излезе на опит.” Хората, които са правили тая литература, не са писали с мисъл и не са дали разрешение на това, което са преживели и знаят. Например, вие искате да обичате някого. Но в Любовта има разрешение, а това, че се обичат двама, ни най-малко не е разрешение, а е оплитане. Така е: когато двама само се познават, не се сърдят, но щом се обикнат, започват вече да се сърдят – оплитат се, не са свободни. Някой казва: “Да се обичаме.” Това значи да си туриш бяла на главата. Срещнеш го на пътя и ако не го поздравиш, веднага се докача; идва при теб и ако не си му направил услуга, пак се докача. В такава любов няма смисъл. Всички подобни положения показват, че тази любов не е онази Любов на мисълта, която разрешава мъчнотиите, а само ги оплита. Така ти се оказваш в едно противоречие и казваш: “Не си струва човек да обича.” Оплел си се вече – само чувствуваш,

въобразяваш си, че обичаш. Другото положение е, когато някой се дави в реката, ти да го извадиш, да му кажеш: “Друг път не влизай дълбоко във водата, влизай най-много до колене”, да го пратиш да си върви по работата и да не го видиш вече. Този човек ще каже: “Един господин ме спаси, на него дължа живота си – не му зная името, но Господ да му дава здраве!”

Сега, понякога казвате, че учите, а не помните нищо. Вие чувствате, затова не помните. Слабата памет при някои от вас се дължи на това, че чувствувате нещата. Разбира се и чувстването спомага за паметта. Но паметта е една способност, която чувствата объркват, т. е. щом чувствуваш, не можеш да помниш. А щом започнеш да мислиш, паметта идва. Можеш да запомниш само това, за което мислиш; нещо, което чувствуваш, не можеш да го помниш. Например, имаш един усет, но каква му е формата? – Няма я. Само мисълта дава определена форма на Живота.

Има и други положения, когато казвате: “Не ми върви!” – Защото не мислиш. – “Не зная да работя.” – Не мислиш добре. – “Приятели нямам.” – Не мислиш. – “Не съм добър човек.” – Не мислиш. – “Не зная какво да правя.” – Не мислиш. Щом започнеш да мислиш, ще знаеш и ще имаш един изходен път. Та казвам сега: тепърва трябва да намерим своя път. Вие сте хванали най-мъчния път – някой хванал любов, друг хванал богатство, трети хванал сила...

Нека сега да решим една задача. Нали сте учили физика и доста добре я разбирате. Да допуснем, че имате лост А, с който искате да вдигнете голяма тежест, и ви трябва сила. Добре,

но първо трябва да знаете каква сила му трябва на този лост. Ако може да издържи единица сила, лостът казва: “Сега ми трябва движение, тройна сила.” Ако турите три единици сила, какво ще стане? Ще счупите лоста. И ръката, например, е един лост. Следователно, когато в даден случай казвате: “Сила ми трябва”, аз отговарям: вашата сила е слаба, не ви трябва сила, ум ви трябва, трябва да мислите. Мъчнотията не се разрешава със сила – с нея само ще счупиш лоста. Следователно кои хора се нуждаят от мисъл в живота? Слабите – на тях им трябва мисъл. Защото, ако им дадеш сила, ще счупят лоста и ще загаят. Вие казвате: “Аз съм един слаб човек?” – Ами теб сила не ти трябва. – “Пари ми трябва.” Сила и пари не са ти непотребни. Важно е мисълта да дойде в теб, а другите работи сами по себе си ще дойдат. Мисълта е както кибритената клечка за сухите дърва – щом се запали, всички дърва пламват. Под мисъл в Духовния свят се разбира, че носиш кибритена кутия, пълна с клечки. Ако триеш едно дърво, за да произведе огън, това е мъчна работа. Съвсем друго е да се намираш в някакво затруднение, но да драснеш, да запалиш клечката, да запалиш с нея свещта и да тръгнеш. Пътят ти е определен – това е мисъл.

Сега, вие искате да разрешите някои въпроси със сила. Например, казвате: “Трябва да набием този човек.” Мислите ли, че ако набиете някого, можете да го оправите? Мислите ли, че като кажете: “Аз съм невежа, нищо не разбирам”, с това ще разрешите нещо? Мислиш, че като кажеш това, работата ще се оправи. Ти не си започнал да мислиш. Същото е, когато кажеш: “Аз съм много лош човек.” Това не разрешава въпроса. – “Аз съм много добър човек.” – И това не разрешава въпроса. Тези неща са относителни. Че си много добър, означава, че вече мислиш, че имаш една мярка, която трябва да приложиш. Човек, който мисли, гледа трезво. Той е турил

всичките си сетива в изправност – в него функционира и зрението, и слухът, и обонянието, и вкусът, и осезанието. Функционират и всички други чувства. Какво ти трябва, за да вървиш? За да учиш музика и поезия, трябва ти слух. За да придобиваш Живот, трябва ти нос, т. е. трябва да дишаш. Чрез носа се добива Живота, чрез ухото се добива Знанието, чрез устата се добиват елементите на Живота, а чрез носа Животът се туря в действие. Сетивата са пътищата, по които човешката душа се проявява.

Да допуснем, че се намирате в една мъчнотия; с какво ще започнете? Какво е предназначението на терцата в музиката? Основният тон, с който Животът вече е започнал да функционира, е *до*. Терцата *ми* е появяването на човешката мисъл, т. е. основата на Живота. Нали този е бил основният тон в музиката на египтяните. Ако можеш да вземеш тази терцата правилно, мисълта вече сама по себе си идва. Освен терци, имате кварта, квинти, но според сегашната теория на музиката, какво е предназначението на терцата? В съвременната музика имате основен тон *до* – това е почивката, после имате *ре* – това е движението, накрая имате *ми* – това е мисълта. Те всички са съединени.

Казвам: трябва да започнете от усещанията на сетивата. Вземете един прост пример в живота: ако турите ръката си близо до печката, веднага, без да мислите ще направите едно движение, а мисълта започва да действа отпосле. Първо имате усещане, което е едно неподвижно състояние; после веднага си задвижвате ръката и ако изгарянето е голямо, явява се болка и вие започвате да мислите как да намерите цяр и да го намажете. Когато намажете изгореното място, явява се мисълта и човек започва да мисли. И така, най-първо имате състояние на покой; за да излезете от него, вие си туряте ръката да опитате топлината; после дърпате ръката си; най-после, когато започнете да лекувате пръстите си, се явява мисълта.

Например, ние сме в трудно положение и имаме неразположение на духа. Ако взема *до-ре-ми* или ако взема *до* и *ми* в акорд, моето състояние веднага ще се измени. Ако се измени, това означава, че аз мисля; ако не се измени, мисълта не се е явила. Мисълта дава разрешение. Мисълта е най-лесният път, който разрешава поне една мъчнотия.

Сега, ние казваме: “Тази е философска работа.” Във философията също има много чувства. Философите, които разискват върху нещата, нямат много дълбока мисъл и си фантазират неща, които не са верни. Например, говорят за Абсолютното, което е една неразбрана работа. Когато говори за Абсолютното, философът няма мисъл, а само чувства нещата и казва: “Абсолютното – онова неизмеримото.” Какво означава Абсолютното и можем ли да кажем, че непостижимите неща са неразбрани? Има една максима: само за неразбраните неща можем да мислим, за разбраните никой не мисли. А според сегашните определения можем да мислим само за разбраните неща, а за неразбраните не можем да мислим. Според вас кой мисли – ситият или гладният? – Гладният, разбира се. Ситият въобще не мисли, той чувства в себе си, че е доволен. А гладният търси. И животното има една малка мисъл, която идва само когато е гладно; наяде ли се, насити ли се, то си ляга, полага си главата и отиват в другия свят, при което с мисълта му се свършва. Моментът на мисълта у животното е кратък – докато е гладно. И вълкът, когато огладнее хубаво, започва да си търси храна и казва: “В Драганово има кошара, в Петканово има друга кошара.” При това положение вълкът вече мисли, помни и започва да си избира. После, взема предвид има или няма кучета там. Накрая вълкът отива и ако е мислил добре, успява да задигне някоя овца, но ако не е мислил добре, кучетата го завардват.

Сега, да оставим въпроса дали вълкът мисли или не, защото можем да влезем в противоречие. Аз не бих желал да мислите като вълка. Елементарна и толкоз изопачена е неговата мисъл, че щом намери много овце заедно, започва да ги прави на пастърма. Вълкът мисли като касапин и издава наведнъж десет, петнадесет, двадесет овце. Логично е да вземе една и да я изяде, защото не е търговец, та да търгува с тях. Но вълкът чувства, че овцете ще му служат дълго време за храна, което е негово заблуждение. Понякога и вие мислите като вълка и искате да се осигурите.

Толстой описва как слугите на един богат човек поръчали на майстор-обущар да скрои ботуши за господаря им. Майсторът дал на чирака си да ги ушие, но последният, наместо да скрои ботуши, скроил чехли за погребение и започнал да ги шие. Явно, чиракът си помислил, че на богатия няма да му трябват ботуши. Не се минават няколко часа, идва един слуга и казва да не кроят ботуши, ами чехли за погребение, понеже господарят им умрял... Казвам: не си кройте ботуши, защото не знаете кои от вашите желания ще оцелеят. На желанието не му трябват ботуши.

Сега, можете да вземете всичко това и обратно. Едно желание и една мисъл са ти достатъчни. Човек не се нуждае от две неща, а трябва да има едно желание и една мисъл. Другите работи сами по себе си ще дойдат. Ние, хората, сме желания. А когато започнем да мислим, това вече не е човек. Бог е първата мисъл, която идва в ума и дава разрешение. Запомнете: за мен първата мисъл е Бог. Какво нещо е Бог? – Първото Нещо, което осмисля живота ми, разрешава една от мъчнотиите и показва пътя. Започна ли да мисля, това е Бог. Аз мога да мисля с Бога, а със себе си мога да страдам. Тъй схващам аз нещата и по този начин въпросите лесно се разрешават. Не ги разрешавам аз – аз само ги чувствам, а Друг ги разрешава. Аз разрешавам въпросите като мисля, но първата, основната

мисъл е Бог. Най-лесният път е мисълта за Бога. Тъй, както сега мислим, това е чувстване, предполагане, а не е мисъл. Казвате за нещо: "Аз ще ти го докажа." Оставете доказателствата! Защо ще ми доказвате, например, какво нещо е светлината, след като аз имам собствени доказателства още преди да ми излагат други. Светлината е спомагателно средство, а мисълта ръководи целия човешки Живот.

Ще ви дам една максима: вие мислите, че сте мислили, но много малко мислите, а само чувствате. Вие седите и чувствате за себе си, а за Бога още не сте мислили. Той е една светла мисъл и щом дойде, веднага показва целия път, по който трябва да вървите. И целият ви живот става сносен и приятен дори при най-големите мъчнотии и несгоди. Тогава, ако сте студент по даден предмет, приятно ти е да го изучаваш; ако си музикант, приятно ти е да пееш; навсякъде ти е приятно да работиш.

Сега, това разбиране за мисленето ще го държите за себе си. Някой може да каже: "Тогава какво сме правили досега?" – Само сте почивали и сте гледали... Та казвам: две неща ви са потребни – едно чувство и една мисъл. Чувството е човекът, мисълта е Бог.

Следователно, трябва да имате една ясна представа за себе си. Ако можете да намерите нещо по-хубаво от това, турете го и него в пътя си. От много глава не боли.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината. В Истината е скрит Животът.

19-а лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
9 април 1937 г., петък, 5 ч.с., София, Изгрев

ДВАМАТА ГОСПОДАРИ

“Отче наш”

За следващия път пишете върху темата: “На какво разчита човек най-много.” Не разрешавайте въпроса механично. Ако някой би ви казал, че разчита най-много на баща си, вярно ли е? Или, ако някой ви каже, че разчита най-много на майка си, вярно ли е? Пишете неща, които да бъдат верни, да бъдат вероятни, да бъдат достоверни, приемливи и достъпни.

Пишете и върху втора тема: “Кое е онова, което навсякъде ходи след човека.”

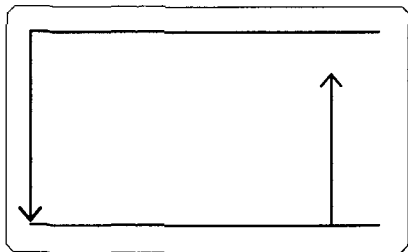
Кой беше най-лесният път? – *Пътят, по който може да се разреши най-малкото противоречие, е най-лесният път.*

Сега, да направим едно упражнение. (Ръце – пред гърди, длани – дъгообразно обърнати надолу, показалци – допрени в хоризонтално положение. Дясната ръка се движи встрани надясно и хоризонтално, а очите проследяват движението ѝ.) Когато ръката е надясно и встрани, можете ли да я гледате с очи, без да извърщате врат? (Дясната ръка се прибира в изходно положение пред гърди. След това лявата ръка се движи встрани наляво и хоризонтално, а очите проследяват движението ѝ.) Вие не си движите очите. Трябва едновременно с движението на ръката плавно да движите и очите. (Направихме още веднъж упражнението с дясната ръка.) Вратът трябва да стои вертикално, без да си движи. Вратът ви страда

от много движения и понякога, вместо да задебелява, той изтънява, защото се изтощават мускулите му. Неща, които чрезмерно се употребяват, се изтощават. Някои от нашите мускули работят повече, отколкото трябва. (*Направихме упражнението по два пъти с двете ръце – първо с дясната и после с лявата.*)

Сега изпейте една песен – изпейте “Мога да кажа.” (*Изпяхме песента.*) Изпейте още веднъж песента и я слушайте.

Сега, допуснете, че се намирате в лоши житейски условия. За да излезе човек от тях, какво му е потребно? Представете си, че не очаквате никаква помощ и от вас зависи какво трябва да направите – или да излезете, или да останете на същото място. Нека да поставим въпроса малко другояче: представете си, че сте слуга при един много умен и много силен господар; какво ви трябва? Сега поставям въпроса обратно: представете си, че сте слуга при един много слаб и глупав господар; какво ви трябва? Все нещо ви трябва...

Представете си, че тези две линии представляват разумни същества, които искат да се съобщават. Едното се намира на физическото поле, а другото се намира в Умствения свят. Кое от тях има преиму-

щество – туй, което е във физическия, или туй, което е в Умствения свят? Кое положение в дадения случай е за предпочитане? Съществото, което е горе, слиза, а това, което е долу, се качва. Да слизаш или да се качваш е по-лесно? Може някой да каже, че за водата е по-лесно да слиза отгоре надолу, обаче за пàрата е по-лесно да се качва нагоре. За пàрата е по-трудно да слиза надолу, докато за водата е по-трудно да се качва нагоре. Питам

кое е онова, което издига парата нагоре, след като е приблизително седемстотин пъти по-тежка от въздуха? Казват, че е топлината. Ако затоплите водата, може ли да не се изпарява? Топлината е един резултат – съществува известно триене, което образува топлина.

Сега, въздухообразните вещества се издигат по-лесно, друга е тяхната площ. Ако поставите едно ароматно вещество в съд, на който има отвор отгоре, нали то започва да излиза оттам? За него е лесно да излезе даже през най-малката дупчица. Ако за водата при обикновена температура оставите един такъв отвор, няма да ѝ е така лесно да излезе. Ароматните вещества се изпаряват, т. е. в тях се заражда едно състояние да разширят обема си, за да могат да се повдигнат.

Добре, и вие сега се намирате в положението на водата, която се е научила да слиза надолу и не може да се качи нагоре. Какво ви трябва сега, за да се качите нагоре? – Трябва да измените вашето състояние. Как ще го измените? Казват: “Стани добър, стани умен.” По кой начин човек може да бъде добър? Ако едно летливо вещество е затворено херметически, дори да има желание да излезе от шишето, няма да може при дадените условия. Но ако имат и най-малка дупчица, въздухообразните вещества могат да излязат навън.

В дадения случай вие се намирате при лоши физически условия; какво трябва да правите? Представете си, че носите на гърба си един голям варел, пълен с вода, който тежи триста-четиристотин килограма, едва се движите, но вече усещате, че не е по силите ви. Варелът е привързан на гърба ви и по никой начин не можете да го снемете; да седнете с него на земята също не се позволява. Но ако имате едно малко свределче, с ръка можете да направите една малка дупчица отдолу и водата от варела ще започне да изтича. Правите една дупка – започне да тече, правите втора дупка – пак тече. Ако знаете колко милиметра е

отворът, който вашият свредел ще направи, можете ли по физическите закони на налягането да направите *изчисление след колко време ще усетите, че товарът е започнал да намалява?*

Всеки от вас носи по един голям варел с вода. Всичките идеи, които хората носят, са водообразни, а парообразните са много малко. Следователно, щом имате една голяма мъчнотия, пробийте ѝ със свредела една малка дупчица отдолу и нека започне да тече. Най-първо си кажете наум, че тази вода ще изтече. Ще съжаляваш ли в дадения случай, ако тази вода започне да тече? Сега си представете друго положение: този варел и водата в него представляват твърдо тяло, направено от материал, който се топи при седемдесет и пет градуса топлина. Ако влезете в една баня със сто градуса топлина, след колко време този варел на гърба ви ще се разтопи?

Някой път и вие се намирате пред такива трудни задачи. Те са големи задачи, които ви се дават. Те са трудни задачи, които не са за разрешение. Природата понякога и на някое петгодишно дете дава сложна задача от висшата математика – например, туря го в гроба и казва: “Как ще излезеш от там?” Вие вярвате, че когато детето умре, отива при Господа. Но въпросът не е там. Природата го затваря в гроба и му казва: “Намери вратата!” И детето трябва да намери вратата на тялото и да излезе навън. Много сложна задача е това.

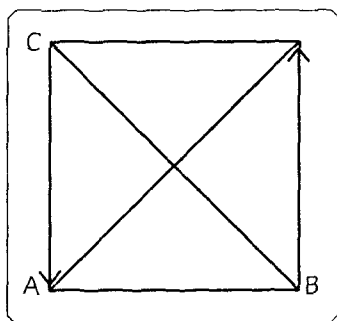
Сега, когато ви говоря за варела, аз ви задавам една задача. Казвате: “Какво ни интересуват нас такива варели!” Той е въображаем и ние въобще не го чувстваме. Разбира се, и на дете може да се даде трудна задача. Има две задачи, които са изключителни за детето: когато се ражда и когато умира. Човек не може постоянно да умира и да се ражда – веднъж ще умре и веднъж ще се роди. При раждането той слиза надолу, а при умирането се качва нагоре. Понеже умирането представлява много по-трудна

задача, затова всеки, който умира, казва: "Трудно е, как ще се изкачи човек по тия планински върхове, това са опасни работи!" В този случай действително смъртта представлява трудна задача, докато раждането е по-лесна. Лесна задача е слизането и затуй е дадено на децата. Когато слизат, те разрешават най-лесната задача. На старите хора е дадена трудната задача – умирането. Понякога тя се дават и на малките деца, но тогава те се явяват на конкурс. Децата, които умират, са много амбициозни, затова отиват на конкурс. За мен умирането е явяване на конкурс. Децата се явяват на него, защото за този, който разреши задачата, има голямо възнаграждение. Някои се явяват на 5-годишна възраст, някои – на 13-, 15-, 20-годишна възраст. Младите хора, които умират, също на конкурс отиват.

Един американски милионер завещал голяма сума от няколко милиона долара за разрешаването на някаква много трудна задача. Природата пък е поставила две велики задачи – едната е за малките деца, а другата е за старите хора. Смъртта е задача за старите и ти, искаш-не искаш, ще умреш. Ще се явиш на конкурса и ще умреш. Казва някой: "Защо трябва да умра?" – Конкурс е това. Животът не е нищо друго, освен развиване на теза, а смъртта е нейното предаване. Когато ти живееш десет, петнадесет, двадесет, четиридесет, петдесет, шестдесет, седемдесет, сто и двадесет години, това е писане на една теза. Пита някой защо трябва да живее човек. – Има да развива теза. Каква е вашата теза?

Вие мислите, че тези работи, които ви говоря, са непотребни. Вземете, например, някой голям цигулар и вижте как започва полекичка, как върху тридесет сантиметровия гриф повтаря тоновете един път, два пъти, сто, двеста пъти, докато свикне. Или погледнете някоя певица как упражнява колоратурно пеене, как вдига и слаба гласа си. Сега, нека допуснем, че се задава тема

да се намери онова вещество, което поддържа вечния живот, и се обявява възнаграждение от пет милиона лева. Колко души от вас ще се решат да се кандидатира да решаването на тази задача? Най-първо ще кажете, че това е невъзможно. Невъзможни са всички ония неща, за които човек не може да мисли. Ония неща, за които човек може да мисли, са възможни. Някой казва: "Това е немислимо!" – Всичките задачи, за които човек може да мисли, все имат разрешение, макар той да не може да го намери.

Според съвременната математика няма точка, която да не образува център. Тогава квадратът в центъра ли се образува, или вън от него? Значи е извън центъра. Понеже математиката е сложна, ще разгледаме този въпрос геометрически. Двата диаметъра разделят квадрата на четири части. Ако вземем триъгълника CAB , страната AB е неговата видимата част, т. е. този триъгълник е видим от AB . Следователно ние предполагаме, че има един обратен триъгълник, който е подобен на първия. Той може ли да има същите качества? Не може.

Сега, вас това не ви интересува. Ако въпросът се разреши, този квадрат какво ще ви ползва? В такъв случай вие сте големи материалисти. Ако ви попитам какво сте придобили, след като сте слугували на един господар, вие ще кажете, че на месец ви е плащал по три-четири-десет хиляди лева. От тия пари колко ще употребите за храна, петстотин лева на месец стигат ли ви? Добре, представете си, че имате заплата от десет хиляди лева, от които отделяме хиляда лева за ядене, хиляда лева за дрехи, хиляда лева за обуца, още хиляда за шапки, връзки и ризи, хиляда лева за кварта, хиляда лева за попълване

на библиотеката, за развлечения с автомобил – още хиляда лева; всичко накрая излиза общо седем хиляди лева. Следователно на месец ви остават три хиляди лева. Добре, да допуснем, че вие слугувате тридесет години – по три хиляди на месец колко стават? – На година имате тридесет и шест хиляди, а за тридесет години стават близо един милион. А ако на година имате по сто и двадесет хиляди, за тридесет години колко ще направят?

Сега, при лошите условия на живота човек трябва да бъде умен. При умния и силен господар ти трябва да бъдеш по-умен и по-слаб от него – по-силен по ум и по-слаб по сила. При слабия и глупав господар няма мъчнотия, ти си господар на положението. При глупавия господар си свободен, но при умния и силен господар ти си зависим. Единственото нещо, което може да ти даде свобода, е да бъдеш по-умен от него. Тогава няма да влизаш в стълкновение. Големите мъчнотии не изискват сила, изискват ум за разрешение.

Сега имате такава трудна задача и със сила тя не се разрешава. Вминалото имало една задача, която Александър Велики отишъл да разреши, но наместо да развърже Гордиевия възел, разсякъл го с меч си. Александър Велики не разреши въпроса, затова създадената от него държава се разтури. Ако беше развързал този възел, той щеше да остави една силна държава. Но понеже отряза възела, дойдоха други и нарязаха въжето. Това, което човек със сила може да направи, всякога се разрушава; това, което човек с ум може да направи, е правилното разрешение на всяка една задача.

Добре, какво трябва да правите с този ваш слаб и глупав господар, при който вие сте свободни? Той е възложил сега всичко на вас, какво трябва да правите? Този слаб и глупав господар съществува в света. И този най-силен и най-умен господар също съществува. Природата е най-силният и най-умният господар. А кой е най-глупавият и най-слабият, на

когото ние сега служим? – Самият човек – той е най-глупавият и най-слабият господар. Има едно място отзад – между главата и шийните прешлени, което щом се прободеш с игла, този “силен” човек, който заповядва на света, загубва всичката си сила и всичкото си знание, които е придобил. Та сега, и ние понякога служим на този господар и слушаме, когато ни чете морал какво трябва да правим. Например, ако се намериш в трудно положение и го попиташ, той казва: “Тук не пипай, ти си слуга! За да живееш дълго, стегни се и яж!” Ти пак го питаш: “Какво трябва да прави човек, за да се учи?” – “Да чете малко книги” – отговаря ти той. Този господар представя нещата в най-лесна форма. Нима е трудно? Когато заекът служил на този господар, той му казал: Когато бягаш нагоре, трябва да имаш дълги задни крака, за да държат равновесие.” Заекът мислел, че този господар е много учен, послушал и направил задните си крака дълги, за да може да бяга нагоре. Обаче, щом го обърнали да бяга надолу, той започнал да се премята и си казал: “Господарят не е предвидлив.”

Сега и ние разсъждаваме по същия начин – когато имаме пари, заекът бяга нагоре; когато нямаме пари, заекът надолу бяга. Без пари какво трябва да правите? Аз уподобявам парите на едно придобито знание, на един резултат от общата човешка деятелност. Погрешката е в това, че понякога си мислим, че колективността, силата на цялото човечество, ги притежаваме ние. Това е лъжливо положение, защото това, което цялото човечество притежава, ние не можем да притежаваме. Има възможности в нас, но при съвсем други условия. Не можем да бъдем силни като цялото човечество в даден случай. Хора, които имат правилни стремежи, вървят в една и съща посока и когато идеята на един човек е умна, може хиляди да я подемат. Ако другите не подемат неговата идея, той сам не може да я прокара. От тази гледна точка, човек трябва да придобие Вечния живот, т. е. за да бъде силен

като цялото човечество, той трябва да стане безсмъртен. Безсмъртието е силата на човек да не умира. Но там вече се изисква Знание.

Ако човек разреши Божественият закон за веществата, с които първоначално е направен нашия организъм, последният ще се обновява нормално. Например, ритъмът на сърцето не е равномерен – понякога бие по-често, понякога по-бавно. Някой път се образуват газове в стомаха и червата, притискат диафрагмата и причиняват сърцебиене. Или се насъбират излишни вещества във венозната кръв и кръвообращението става нередовно. Следствие на всички тия неща животът на човека се скъсява. Казвам: симпатичната нервна система трябва да се пречисти, мозъчната нервна система трябва да се пречисти.

Вас сега ви вълнуват малките работи. Представете си, че ви турят в една окултна школа, поставят ви на изпит, дават ви една крупна сума за цяла една година и ви казват: "Умно трябва да употребите тия пари!" Но в тази окултна школа има закон, според който ще пратят по-умни и ще ви оберат. Тогава ще ви кажат: "Трябва да се впрегнете да работите като кон, като вол!" и ще бъдат безпощадни към вас. Вие веднага ще се смутите и ще кажете: "Отиде, взеха ми парите!" Но в тази школа не се позволява да питате кой ви е взел парите – ще пиете една студена вода и толкова. При това при вас ще идват професори и ще ти измерват температурата под дясната мишница, под лявата мишница, за да видят има ли някаква промяна. После ще ти вземат и малко кръв, за да видят станала ли е някаква малка реакция, т. е. ще проверят и най-малкото смущение, което сте претърпели по време на този опит. Добре, какво трябва да направите в дадения случай?

Сега, искам да ви наведе на нещо, което не съществува в Природата. Представете си, че един ден човечеството дойде до изкуството да направи отделно око, което ще

можете да поставяте в контакт с нервната система и да виждате, а вечерно време за по-голямо удобство ще можете да го изваждате навън. Тогава ще има възможност някой да ви задигне окото, нали? Какво бихте казали, ако ви оберат? За да не ви оберат, какво трябва да направите, след като ви дадат тази сума? Аз сега ви наблюдавам: същото това нещо става във вас и това е една задача, която разрешавате. Някой път имате разположение – едно хубаво състояние, което струва милиони и милиарди, чувствате се в Рая, но станете сутрин, обират ви и всичко туй изчезва, нямате и пет пари в себе си. Тогава влизате в едно обезнадеждено положение – обезсърчени сте, не ви се живее, искате да се хвърлите отнякъде и казвате: “Обраха ме, обраха ме.” Обраният окултен ученик къде ще намери туй, което са му задигнали? Никъде не може да го намери. Накрая какво става с вас?

Сега, можете ли да дадете пример как нещата се връщат назад? Питам ви защо сте толкова лековерни, защо повярвахте в тази голяма измама? Вие имате един благороден господар и той ви е дал една сума. Но после, когато ви оберат, вие казвате: “Той си взе парите назад, обра ме. Той ме залъгва.” Защо така разрешавате въпроса? Вие вярвате в Разумната Природа, а при това допускате, че в нея са ви обрали. Питам на какво основание, въз основа на какви математични и геометрични закони допускате това?

Действително, в квадрата нямате никакъв център, защото той образува една система. Но всяка точка, всеки ъгъл са свързани с един общ център, който е някъде, но ние не го знаем къде е. Всички тия елементи са свързани с един център, те са верижни. Тогава противоположните ъгли какво означават? В триъгълника срещу равни ъгли лежат равни страни и срещу равни страни лежат равни ъгли. Един ъгъл – това е една възможност, което означава, че правата линия не е безконечна. Следователно пречупването на правата под определен

ъгъл показва продължението в едноизмерния свят. Светът на едното измерение е правата линия и пречупването показва нейното продължение. Представете си същество, което се движи в един малък кръг и мисли, че пътят му е грандиозен. Но нещата в теб трябва да се пречупват, понеже не можеш да вървиш в посоката на своята права линия и да разрешиш въпросите. Пречупването става, за да излезеш от трудното положение. Туй, което не може да го разрешиш в едноизмерния свят, в двуизмерния свят можеш да го разрешиш; туй, което в двуизмерния свят не можеш да го разрешиш, в триизмерния свят можеш да го разрешиш; туй, което в триизмерния свят не можеш да го разрешиш, в четириизмерния свят можеш да го разрешиш; което в четириизмерния свят не можеш да го разрешиш, ще го разрешиш в петоизмерния, в шестоизмерния свят. Това е въпрос на човешката мисъл – трябва да знаеш къде можеш да разрешиш всяка една трудна задача. Има задачи, които могат да се разрешат на физическото поле, а има задачи, които на физическото поле са неразрешими.

Сега, първото ви заблуждение е, че вярвате, че могат да ви оберат. Всички трябва да разберете едно нещо: никой не може да ви обере. Вие се самозаблуждавате, че сте обрани и казвате: “Аз съм крайно докачен!” Че между това същество и теб има такова грамадно разстояние – как тогава те е докачило то? Някои от вас са на четиристотинпетстотин милиона километра един от друг, как е възможно едно същество да ви обиди от такова разстояние, как можахте да чуете гласа му? Вие си въобразявате, че някой ви е обидил. Утре могат да направят един запис на кино или на грамофонна плоча, който да се върти автоматично и да ви казва една обидна дума. Питам, ще идете ли да зашиете една плесница на този автомат? Понякога като ви гледам, чудя ви се и казвам: “Те са отлични окултни ученици.” И казва някой: “Не мога да го търпя, обиди ме!” Какво има да го търпиш? Най-малкото разстояние между всеки един от

вас е десет милиона километра. Разстоянието от Земята до Месечината е двеста и осемдесет хиляди километра, после следва Венера, после – Меркурий, Юпитер и други. Нанесената обида е едно заблуждение вътре в човека и ако не се научите да мислите така, вие всякога ще се докачате. Казвате: “Никой не може да ме обиди – може да ми каже и най-горчивите думи.” Казвате още: “Знаете ли какви горчиви думи ми каза!” Вие си въобразявате. Следователно обида не може да съществува, понеже в този свят на движение на праведния, на умния човек не му се позволява да се спира никъде. Грешният може да спира на много станции, но умният, праведният пътува с експрес. Прегрешението седи в това, че сте спрели вашия експрес.

Вашите работи често мязат на погрешката на оня свещеник, който пътувал с трен от Гюргево за Букурещ. По едно време той си показал главата през прозореца и калимавката му хвъркнала. Дръпва той аварийната спирачка и спира трена. Питат го: “Защо спря трена?” – “Калимавката ми падна.” Глобяват го и сумата била десет пъти повече, отколкото струвала калимавката му... Ако и вие спрете Божествения трен за вашата калимавка, това ще ви коства десет пъти повече. Оставете я и не спирайте Божествения трен за една калимавка.

***Само светлият път на Мъдростта води към
Истината. В Истината е скрит Животът.***

20-а лекция от Учителя,

държана пред Младежкия окултен клас

16 април 1937 г., петък, 5 ч.с., София, Изгрев

ГАМИТЕ НА СВЕТИНАТА И ТОПЛИНАТА

“Отче наш”

Четоха се работи по темата “На какво разчита човек най-много”.

Пишете върху темата: “Преимущества на утъпкания и неутъпкания път.”

Аз ще ви помогна: ако дълго време не е валило дъжд и вървите по утъпкан път, ще гълтате повече прах, а ако вървите по неутъпкан път, прах няма да гълтате. Ако вървите по утъпкан път, когато е валило дъжд, доста кал ще се налепи отгоре ви, а ако вървите по неутъпкан път, малко кал ще съберете, понеже там има трева.

Сега, можете да направите превод, защото в Живота всички неща са все живи величини. Например, казват: “Улицата му свети” или “Тази къща му е любима.” Улицата може ли да свети, може ли къщата да бъде любима на човека? Това са иносказателни неща. Вие всички ходите по много утъпкан път и вследствие на това чувам много кашляне.

Когато някой път туря чер пипер в яденето, кихам, понеже някои пращинки от пипера не отиват в чорбата, а попадат в носа ми. Всяка една мисъл трябва да влезе в ума ви, а не да влиза в носа ви. Ако влезе в носа ви, ще кихате, а ако влезе в ума ви, тя е на мястото си. Да

кажем, че не можете да разберете известна мисъл. Това е, защото не мислите. И учените хора са като децата. Има обикновени деца, има талантиливи деца, има гениални деца, има и деца-светии. По какво се отличават те? По своята възприемчивост. Талантливият човек е досетлив, гениалният също е досетлив, но светията е още по-досетлив. Ако гледате отгоре, обикновеният човек е малко досетлив. Та сега, на всинца ви липсва едно нещо – досетливост. Вие имате досетливостта на обикновените хора, имате досетливостта на талантиливите хора и донякъде – досетливостта на гениалните хора. Но досетливостта на светиите е епохално нещо. Да имаш досетливостта на светията е нещо, което може веднъж да се случи в живота. Да имаш досетливостта на гениалния може да се случи три-четири пъти в живота, досетливостта на талантиливия – веднъж в годината, а досетливостта на обикновения човек – всеки ден. Сега, това е едно обикновено ограничение на нещата.

Сигурно някои от вас могат да кажат кои неща са научни. Научни неща са онези, които са свършени. Науката е като стълба и щом прекрачиш първото стъпало, вървиш нагоре. При ненаучните работи ти вървиш четири-пет стъпала и виждаш, че нагоре липсват няколко. Тогава спираш, гледаш, размишляваш какво да правиш, философстваш, искаш помощ отгоре. Научните работи са добре направени и ако знаеш как да ходиш, ти може да вървиш по тия стълби. Ако имаш ревматизъм, тогава мъчно се върви по тях.

Сега говорим за обикновени хора, за талантиливи хора, но вие всички желаете да бъдете (чета го, виждам го в атмосферата) най-малко гениални, че и светии. На табелите е написано: “Ако ще бъда, гениален да бъда.” Тогава на табелите пише “гениални”, методите са талантиливи, а придобивките са на обикновени хора. Това не се отнася до вас. Не сте излизали от тялото си, за да видите какво

нещо сте вие. Дошли сте тук с вашите автомобили, влезли сте вътре в класа. Благоприличието изисква автомобилът да е отвън, а вие сте влезли в салона като в гараж. От моя гледна точка аз казвам: "Много невъзпитани хора." Ако всички дойдат вътре в едно събрание със своите автомобили, какво ще стане? Не че това е лошо, но се изисква място. На какво се дължи недоволството в живота? – Влезли сте в Живота с автомобилите си. Автомобилът трябва да го оставиш отвън – там, дето отиваш, няма място за него.

Например, ти идваш на Земята, имаш някакво желание, искаш да станеш гениален човек; питам защо ти е гениалността. Добре, не че е лошо да бъдеш гениален, но защо ти е гениалността? Някой казва: "Аз искам да бъда силен." Питам го защо иска да бъде силен. – "Да помагам на бедните, на слабите хора." Действително, има хора, които имат нужда, и ако аз съм силен човек, ще помагам на този, на онзи. Но ако съм слаб като тях, тогава ще бъда непотребен. Слаб на слаб не може да помага – само силният може да помага. Друг казва: "Аз искам да бъда учен човек, за да помагам на невежите, на глупавите хора" (думата *глупав* вземам в обикновен смисъл). Той иска да помага на невежите, пък целият ваш организъм е пълен само с невежи хора. На какво се дължи това, че имате толкоз невежи и толкоз бедни? Вие как ще обясните невежеството? На какво се дължи, например, вашето неразположение? Някоя сутрин станете и целият свят ви е крив. Казвате, че нямате пари, но това е само един повод. Аз съм виждал как някой върви с разпасан пояс, както българите правят, и само търси повод – настъпят ли му пояса, веднага кипва. Например, някой баща се връща вкъщи, неразположен след някаква несрета през деня (адвокат, изгубил делото; лекар, уморил няколко души; свещеник, не сварил да опее някой мъртвец или пък проповедник, не успял да държи добра проповед), **влиза**

кисел, накупяло му е, само търси повод за нещо и казва: "Вие сте виновни!" Мисля, че у Молиер има една комедия – "Скъперникът", в която героят се оплаква, че го обрали, а околните го питат: "Кой те обра?" – "Целият свят." – "Кой?" – "Всички, всички!" Той не посочва един, а набеждава всички, че са го обрали. Тъй го е описал Молиер, за да направи нещата достъпни. Този човек трепери за имането си, заслепен е, много е тщеславен, като че всички същества, от най-малките до най-големите, мислят все за неговите пари.

Често можеш да видиш как някой ученик от гимназията, който е написал едно стихотворение и го е турил в джоба си, върви по улиците, мисли, че всички знаят, че има стихотворение и казва: "Да ви прочета нещо!" Вади го и чете: "Планина висока, долина широка." Какво да му кажеш сега, кажете ми? В самото чувство и стремеж няма нищо лошо, но тази мисъл смуцава човека. Ти трябва да пишеш стихотворения, но не трябва на много хора да ги четеш. Намери един свестен човек и му ги прочети, не ти трябва повече. А като ходиш тук-там, всички тия хора ще ти изопачат ума. Подири някой учен човек, попитай го струват ли или не. Помоли го да ти каже на свят ли са, без да те мами. Какво ще ходиш да го четеш на този, на онзи и да се объркваш повече. Най-добрите поети в света са били онези, които са мислили и са чувствали нещата. Те са писали с оглед на бъдещето. Когато добрият поет напише нещо, което е почувствал, той сам се радва на написаното и казва: "Вижте това вярно ли е или не!"

Сега, да допуснем, че във вас има едно чувство, едно желание да блеснете. На какво се дължи то? Например, ако сте в един клас, искате другарите ви да нямат лошо мнение за вас и да минавате за човек, който разбира. Да кажем, че изучавате един език. Често пъти англичаните изговарят няколко думи заедно и се получава една неразбрана дума или употребяват някои провинциализми, които не са литературни. Но понякога и професорите употребяват

такива думи. Американците, например, имат навик всяка сутрин да се избръсват хубаво. Но понякога на някой студент му идва наум за разнообразие да си остави брада и мустаци, че да мяза на източен човек. След една година пък му идва наум да се обръсне и, когато го срещнеш, не може да го познаеш, ако някога не си обърнал внимание на гласа му, и трябва отново да ти се представя.

Сега, отглася гледна точка, вие се намирате в известни житейски условия, искате да си пробиете път, но нямате ясна представа какво нещо е Животът. Каква представа можеш да имаш за Живота? Ако изучаваш музиката теоретично, каква представа ще имаш за нея? За да разбереш едно музикално произведение, трябва все пак да си малко музикален, трябва да запееш, че нотите да прозвучат. Ако не могат да прозвучат, колкото и да ги гледаш, не можеш да се произнесеш за музиката. Понякога аз гледам линията, по която са написани нотите – как се движат, каква крива линия описват и по нея правя заключение дали музикалната фраза е хубава или не. Та казвам сега: има пет неща, които са необходими: зрението е необходимо за гледането; слухът е необходим за слушането; вкусът е необходим, понеже храната трябва да се вкуси; обонянето е необходимо за мирисането; осезанието е необходимо, за да се схващат външните промени в атмосферата. Например, какво произтича от зрението? То се е явило най-последно в развитието на човека.

Та сега, вие сте дошли до едно специфично състояние: целият свят се стреми да разреши Живота тъй, както не може да се разреши. Днес хората искат да имат социално разрешение. Такова разрешение не може да се даде по единствената причина, че в това дело са заангажирани хора, които са в други полета, а не са на физическото поле. Искате ли да разрешите един социален въпрос на Земята, трябва да се съберат всички ония, които са участвали тук. Как ще може да се разреши едно социално дело, след като

тия фактори не са дошли още на Земята? Например, едно дете се ражда, когато дойдат всички необходими клетки – явяват се клетките на неговия мозък, явят се клетките на неговите мускули и кости, започват заедно своята работа и когато организъмът е напълно сглобен, накрая се явяват и сътрудниците на дихателната система. Когато и те свършат своята работа и приготвят дихателните органи, детето веднага трябва да излезе и да започне да живее отвън.

Сега, трябва да проучвате нещата и да знаете, че друго гледище трябва да имате. Аз съм чел писатели и философи, които много добре разглеждат въпросите, но според мен те се намират в едно неблагоприятно условие – намират се в утробата на майка си. За мен неблагоприятните условия са една утроба, в която сме турени. Как бих излязъл оттам? Сега аз разсъждавам: не мога да изляза откъдето искам, трябва да изляза по обратния път. Има две врати – една, през която гостите влизат, и втора, през която гостите излизат. За да подобря Живота, аз трябва да изляза през една от тях. Вие през коя врата ще излезете, какво е вашето разбиране? Толкоз години сте учили – как мислите, по кой начин можете да разрешите вашите въпроси? За мен добро е това разрешение, от което човек да е доволен и да му дава подтик за по-нататъшно учене и развитие. Ако в науката не намерите това положение, тя става за вас нещо обикновено. В началото науката ви интересува, но после казвате: “Не искам да уча, това е празна работа!” Има, например, музиканти, които до известно време пеят, след което казват, че музиката е празна работа и не искат да се занимават с нея. Друг пък в началото пише поезия, а после казва: “Това е празна работа!” Добре, щом всички неща станат празни, кое е пълното сега? Защо нещата стават празни? Аз разсъждавам тъй: около болния има всичко за ядене, но той е крайно неразположен, не му се яде, това не

иска, онова не иска, не иска да работи; а здравият човек, щом погледне към яденето, сърцето му трепва.

Един наш приятел ми разказваше свой сън: излиза той и вижда, че един стар човек поправя един локомотив – същия, с който той пътува. Казва му старият: “Ще чакаш, много е развален.” Нашият приятел започва да се притеснява, но онзи поправя там и нарежда: “Ще чакаш, тази работа не става така лесно.” След някое време отново сънува същия сън, но локомотивът е вече поправен, а старият машинист е седнал вътре. Тогава сяда и нашият брат и машината тръгва... Когато тялото е поправено, душата идва, качва се и двамата тръгват заедно.

Та казвам: има много работи, за които трябва да дойде техник. Например, понякога вие чувствате един страх. Ще ви приведа един пример. Един свещеник се чудеше на себе си и казваше: “В турско време ходех вечер в гробищата и не ме беше страх от нищо. Мюсюлманите ги е страх от умрели и аз, за да се избавя от турците, често спях в гробищата и не се страхувах. След като се освободи България, в мен се зароди един страх. Престанах да ходя между мъртвите, отидох да живея далеч от гробищата, но не мога да се избавя. Много смел човек бях, пък сега съм страхлив.” И във вас понякога се явява страх и си казвате: “Какво ще правя, когато остарея, кой ще ме гледа без пет пари?” Добре, представете си, че имате кон и казвате: “Като ми вземат коня, няма да яздя, ще ходя пеш.” Кое е по-хубаво в дадения случай – да яздиш на кон или да ходиш с краката си? Когато си дете, по-добре е да те возят на количка, но когато станеш на деветнадесет години, полезно ли е това? Би означавало, че си инвалид. Когато станеш 19-годишен, трябва да бъдеш свободен и никаква количка не ти трябва.

Казвам сега: човек трябва да има вяра. Трябва ли да имаш вярата на малките деца, които чакат слугите да ги возят? Или трябва да имаш вярата на онзи ученик, който

чака пособията, по които ще може да учи? Ученикът търси един учител по математика, по някакво изкуство или по какъв да е отрасъл в науката, който да му предаде знание. И туй знание трябва да се предаде в живота. Тогава кое е най-необходимо за всинца ви? На първо място е необходимо да вярвате в ума, който имате. Какъвто и да е, на каквато и степен да е вашият ум, имайте доверие в него. Имайте доверие във вашето сърце, имайте доверие във вашата воля! Колкото и да е слаба волята ви, имайте доверие в нея. Следователно в дадения случай има три неща, на които да разчитате: разчитайте на ума си, разчитайте на сърцето си, разчитайте на волята си! Казва някой: "Трябва да вярваш в Бога." Оставете тия работи, те са второстепенни. Дошъл той да ме учи да вярвам в Бога! Че аз го знам, преди той да ми го каже. Какво ще ме учи и ще ми дава ново верую. Ако аз досега не съм вярвал, отсега нататък ли ще вярвам?

Съществува една специфична Светлина, която трябва да се внесе. И онзи не трябва да ми говори за вярата, а трябва да внесе повече от светлината, която има в себе си. Аз се нуждая от неговото знание, не се нуждая от неговата вяра. Ще ви дам едно обяснение: представете си, че имате двама приятели – и единият, и другият ви обещава, че ще ви послужи, но на единия имате повече вяра, а на другия – по-малко. Кое ви заставя да вярвате на първия повече, а на втория – по-малко? Туй, което знаете, сега ли го научихте, или го знаете от по-рано? Вие вярвате, че този ще направи повече, а другият – по-малко. Тази вяра сега ли дойде, или я имате от по-рано в себе си?

Сега, нали всеки един от вас може да предчувства промяната на времето. Да, има известни състояния, които се дължат на времето. Но когато почувствате промяната, вие вече имате това чувство в себе си. Например, срещате някого и той казва: "Неразположен съм." Той е като барометър. Има хора чувствителни, които знаят

вятър ли ще духа, дъжд ли ще вали, град ли ще бие. Щом срещна такъв, от неговото неразположение аз вече зная, че времето ще се промени. Когато времето ще се разваля, котката ходи насам-нататък, а когато ще се оправя, тя е кротка, седи като някой аристократ. Ако е зимно време и котката седи до огнището, обърнала гръб, трябва да знаете, че ще има хубав сняг, а когато си грее корема, ще знаете, че времето ще се подобри. Това са наблюдения и съвпадения, които трябва да проверите; може да се каже, че са верни с малки изключения, но не са така абсолютни. Понякога котката си разполага гръба перпендикулярно спрямо огнището, пък друг път го поставя под някакъв ъгъл. Някой път ще видите, че си обръща гръба към огъня, така че лъчите да падат перпендикулярно; друг път го поставя под някакъв ъгъл, така че лъчите да падат под наклон. Сега, котката откъде знае тия геометрични положения и се разполага така, че топлинните лъчи да падат успоредно или по друг начин? Тя носи това знание. Съзнанието на котката нищо не знае, но тя има едно друго съзнание, което е в Духовния свят, и то именно знае. Следователно висшето съзнание ръководи нисшата котка. Както една умна майка ръководи детето си и го наставлява, така и котката се ръководи от висшето съзнание. И тя иска да знае. Когато котката влезе в стаята при мен, тя помирихва, че има кашкавал или нещо друго за ядене, поглежда ме, спира се и висшето ѝ съзнание казва: "Внимавай, че този човек не е от боговете и ако те изпъди, нищо няма да има." Тя се спре, седне, заеме една поза на светия, като че ли не е заинтересована, но щом изляза навън, веднага погледне наляво-надясно, намира храната и започва да яде. В дадения случай онзи, който я ръководи, е по-силен, понеже влиянието му е невидимо за нея, а от мен понякога се страхува. Но мен ме вижда и това е по-лесно за нея, отколкото висшето ѝ съзнание. Когато ме погледне, чрез мен нейният ръководител ѝ

внушава, а ако се махна, директно не може да ѝ влияе, тя си знае своето и ще направи погрешката. Веднъж я хванах за врата, стиснах я, а тя почувства, като че ѝ отнемат живота, погледна ме и каза: “Бива ли толкоз да стискаш, какво толкова, че съм взела едно малко парче кашкавал?” Рекох ѝ: “Ако не пипаш, повече ще ти дам, пък ако пипаш, ще ти дам по-малко.”

Понякога и вие като котката не слушате висшето ръководство. Докато добрите са наоколо, вашият ръководител има по-голямо влияние, но щом се махнат, правите същата погрешка като котката. Много трудно е човек да бъде господар. Да бъде господар, разбирам съзнанието му да бъде будно, да разсъждава. Идва някой и казва: “Уплаших се!” Защо, от какво ще се плашите? Страхът се предава.

Чувал съм много истории за мечки. Казвали са ми, че мечка от пътя си не се връща. Аз досега само веднъж съм срещал мечка – това беше в Маричината долина на Рила. Вървим ние, а отгоре иде една мечка, отива към водата, но така замислена, че не обръща внимание. Спрях се на пътя и я наблюдавам. Мисля си как трябва да постъпим. С мен вървеше един евангелски проповедник и му казах, че една гостенка ни иде. Мечката приближи на петдесет крачки от нас. Казах на нашия приятел, че трябва да минем отпред, за да остане тя зад нас, но тъй се случи, че проповедникът стъпи на едно дърво, хлъзна се и падна с двата крака срещу мечката. Той искаше да бяга, понеже помислил, че аз вече бягам. Но когато падна пред мечката, тя го видя, обърна се и хукна назад по пътя, по който беше дошла. Казах му: “Благодари, че мечките много ги е страх от проповедници.”

Сега ще направя един извод от моята опитност с мечката: всяка една мъчнотия в света ще се върне по своя си път. Няма мъчнотия в света, с която да не можете да се справите. Всякога трябва да знаете, че в сегашния

ви живот имате една малка мисия. Не мислете, че е безпредметно вашето идване на Земята – вие имате все пак една малка мисия, каквато и да е. Вие сте един малък фактор за Невидимия свят – пратени сте да научите нещо и да свършите нещо. Може да го знаете, може да не го знаете, това е друг въпрос, но е вярно, че сте пратени. Инак вие не можете да дойдете на Земята по никой начин. Представете си, че сте екскурзиант и отивате в един хотел, в който има четиристотин-петстотин легла. В хотела може да има сто екскурзианти, но няма защо да се безпокоите, все таки ще има едно легло за вас. Вземате леглото. Може да не намерите стаята, която искате, но най-важното е, че ще имате легло, храна и ще си починете. Може във вас да се зароди желание да останете повече, но все пак вие трябва да напуснете този хотел. Не можете да останете, защото сте екскурзиант за един-два дена. На Земята дълго време няма да седите. На някои е определено да седят десет дена, а на други е определено десет години. Понеже един ден, преживян разумно на Земята, е фактор за една година. Ако пък една година живеете разумно, тя е фактор за десет години; ако десет години живеете разумно, те са фактор за сто години. Законът е такъв – това мога да ви го докажа и статистика мога да ви приведа. Така че, зависи от днешните дни: трябва десет дена да живеете добре и оттам насетне ви е гарантирано. Но кога ще живеете добре? – Когато се пробуди Божественото съзнание и заживеете така, както трябва. Това са най-хубавите дни в живота на човека. Тия дни остават като много приятно събитие в целия ви живот. И щом си спомните за един такъв ден, който внася най-хубавото в човека, ще ви стане приятно. След туй ще си спомните за втория и третия ден, за десетте дена, за десетте години и най-после ще си спомните за стотте години.

Сега ви казвам: трябва да вярвате в това. Ако имате вяра, ще ви се докаже, но без вяра не може да се доказва.

Знанието не идва без вяра. Например, постъпвате в едно училище, започват да ви преподават по пение или по друг предмет и вие приемате всичко на вяра, не критикувате. Отде знаете дали тези учители разглеждат въпросите добре? Вие сега приемате, а след време ще проверите вярно ли е или не. Дори ако в даден случай ви посъветват така, че да направите погрешка, тя няма да ви увреди. Всеки един учител допуска известни погрешки, които отпосле вие трябва да поправите. Той нарочно ги допуска, за да види дали мислите. Аз зная, че именно тук има един страх. Учителят ви оставя да мислите. Този, който е направил погрешката, е мислил върху това и допуска някаква погрешка. Много лесно се допускат погрешки. Например, пишеш нещо и изядеш *ер голям* накрая; мислиш си, че си го написал, но той липсва. Когато дойдат чувствата, много хора не написват известна линия в края на думата, а си мислят, че е написана. Това можете да го обясните, то си има причини. Например, на френски има букви, които се пишат, но не се четат. В български буквата е е гласна и се чете, но във френски е в края на думите не се чете. Тогава защо се пише там? В английски има букви, които не се четат, но се пишат. Англичаните са учен народ – затова са оставили някои букви да не се четат, инак без тях думите не са ясни. Това са доста трудни задачи, които те имат да разрешават в бъдеще. Когато ги разрешат, английският език ще стане фонетичен. Понеже сега англичаните имат много мъчнотии, затова езикът им не е фонетичен. Това са предположения, хипотези

Сега, във вас има много неразрешени работи и животът ви няма да бъде екскурзия с песни. Когато войниците отиват на бойното поле, тръгват с песни и окичени с цветя, но когато се връщат оттам, кой – със счупен крак, кой – със счупена ръка. Сега вървите накичени с венци, но не се знае как ще излезете от сражението всички вие – и момци, и моми, и стари, и философи. Мислите, че там ще ви

посрещнат с цветя? Не, на позицията очите ви трябва да бъдат отворени на четири! На светията очите са отворени на четири. Бойното поле е едно изключение. За да направят хората малко по-смели и да премахнат страха, от Невидимия свят са създали войниците. Например, ти си страхлив като заек или като пъдпъдък, но щом влезеш в сражението и започнат отвсякъде да хвърчат куршуми, накъде ще бягаш? Тогава у човек се развива присъствие на духа и казва: "Бях страхлив като заек, но когато захвърчаха куршумите около мен, станах безстрашен. Когато ми продупчиха шинела, си казах: "Каквото Господ даде!" Щом казах така, само ми нашариха шинела, но на месо не удариха." Така е, ако беше хукнал да бяга, щяха да му нашарят задницата. Та казвам: когато се намерите в трудно положение, кажете: "Каквото даде Господ!" Ако речете така, само шинела ви ще нашарят, но вас няма да закачат. Как ще си обясните тези случаи, когато шинелът има дупки не на едно, но на двадесет, тридесет, четиридесет места? Тогава кажете: "Каквото даде Господ!" Когато кажеш така, работите вървят.

Сега, каква е основна мисъл? Питате: "Какво да правим със сегашния живот?" – Каквото даде Господ! – "Ами ако Господ даде страдания?" – За добро са. Така работи законът: ако Бог е допуснал страданията, Доброто ще дойде след тях; ако Бог даде Доброто, благословението ще дойде след него; след Божието благословение идва Божията Любов. Ако страданието не идва, не идва и Доброто; ако Доброто не идва, не идва и благословението; ако благословението не идва, и Любовта я няма. Затова казвам: страданието трябва да дойде, за да дойде Доброто; Доброто трябва да дойде, за да дойде благословението; Божието благо трябва да дойде, за да дойде Божията Любов. Ако вярвате в това, нищо няма да изгубите! Не е важно дали го разбирате или не. Не се изисква голяма философия. И аз, когато изучавах

този въпрос, ни най-малко не го разбирах, бях донякъде невежа, но започнах да го уча и го научих. И вие по същия начин ще го научите. Колкото човек е по-невежа, толкова е по-добре; колкото е по-учен, толкова е по-зле. Ако сте учени, ще търтите да бягате и ще ви нахарят; ако сте невежи и кажете "Каквото Господ даде", само шинелите ви ще бъдат нахарени.

Сега, нали преди сражението започват с музика, щом се разрази сражението, музиката престава, а щом се свърши сражението, музиката пак започва и вие се връщате. Та и ние сега с музика се връщаме. Как ще обясните научно защо тук тонът не е ясен? (*Учителя удря по струните*) Тук пък звуковите вълни се унищожават една-друга (*Учителя държи струната с ръка*). Колкото е по-малко енергията, по-ясен е тонът (*Учителя удря с лък по струната*). Навсякъде във вас тоновете не са така ясни, понеже удряте много.

Сега, трябва приложение – да тръгнем и да вървим! Изпейте тогава "Мога да кажа" (*Изпяхме песента*). Изпейте песента още веднъж, но я превърнете в картини, т. е. не мислете за нищо друго, освен за картините, за които пеете. Тези думи са мажорни.

В Природата има няколко вида гами. В съвременната музика мажорните гами са гами на деятелност, на енергия, на активност, а миньорните гами са гами на мекота. Когато искат да изразят някое страдание, турят миньорни гами. В Природата има гами на Топлина и гами на Светлина. Миньорните гами са гами на Топлина, а мажорните гами са гами на Светлина. Съществува преплитане на мажорните светлинни гами и на миньорните топлинни гами на Живота. Някой път вие трябва да мислите за Светлината – за мажорните гами, които съдействат за създаването на мисълта. А когато тия мисли трябва да се изпълнят, нужно е да влязат миньорните топлинни гами. Тия природни гами не съответствуват напълно на нашите. Аз ги наричам гами на човешките мисли и на човешките чувства. Когато

искате нещо да се изпълни, тогава идват топлинните гами, които творят и създават. Всякога, когато човек пее с тия гами, усеща, че по неговото тяло се разлива малка хубава топлина. Като човек пее със светлинните гами, тогава нещо проблясва в мисълта му, нещо му става (*Учителя свири нещо много живо и ритмично*). Каква гама е тази? Може ли човек при тия светлинни гами да бъде меланхоличен? (*Учителя свири*) Това е миньорна гама, без нея не могат да се изразят чувствата на човека. (*Учителя свири*) Какво означава това? Човекът търси изходен път и казва: "Няма ли път, няма ли свършване това нещо?" (*Учителя свири друго*) Сега човекът намира вече пътя си, върви, избавя се от големите мъчнотии на Живота.

Не е лесна работа да държите своя лък. Колко години ви трябва, за да научите този ритъм? Ако свирите двадесет години по дванадесет часа на ден, може да се научите. Трябва не само да държим своя лък, но когато свирим, трябва Природата да ни разбира. Тогава, ако времето се заоблачава и иска да вали, ти щом засвириш, наоколо ще се изясни. Или пък ако има буря и ти засвириш, времето се успокоява и вятърът млъква. Някой ще каже, че за това трябва сила. Природата обича хармония. Бурята се е образувала от дисхармония и ако се произведе хармония, тя веднага престава. Някои бури ги създаваме ние. Някой път хората се молят и идва дъжд, после спират да се молят и дъждът престава. Ние, хората, предизвикваме много неща в Природата и ние сами можем да ги оправим. Затова трябва да изучаваме законите, по които работите да се оправят. Музиката е едно възпитателно средство и всеки един от вас трябва да се учи да пее, за да се възпита. Трябва да знаеш да пееш. Когато си крайно неразположен, трябва дълго време да пееш на себе си. Защото има в човека едно крайно упорито същество, което не иска да пее, а иска да заповядва на света и каквото пожелае, да стане. Ти искаш Ангелите, Господ, цялото Небе да ти се

подчиняват. Това не е в реда на нещата! Онова, което искате, трябва да бъде разумно и тогава всички ще бъдат на вашите услуги. Искаш ли разумно, всичко е на твое разположение; искаш ли глупаво, ще срещнеш опозиция. Искайте разумни неща. Разумно трябва да се иска. Та казвам: в Новото учение понякога вие вървите по стария път. По стария утъпкан път ще имате доста прах.

Сега, трябва една демонстрация, за да видим какво влияние има музиката. Например, на някой от вас, който е крайно неразположен и нервиран, да му изсвирим едно парче, и туй негово неразположение да изчезне, да започне сам да се смее на себе си. В бъдеще, когато си неразположен, ще отидеш при някой свой приятел, ще му кажеш да посвири малко, ще го послушаш и състоянието ти ще се смени. Или ако не разбираш някой предмет, щом послушаш някой, който свири, ще ти дойде някоя идея.

Животът е музика, науката е музика. Трябва да свирите отвън, за да се хармонизирате в светлинните гами. Те са гами на Знанието. А топлинните гами са гами на успеха в Живота. Не можеш да успееш в Живота, ако не пееш на гамите на Топлината. Те не са миньорни, а са гами на постижение.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината. В Истината е скрит Животът.

21-а лекция от Учителя,

държана пред Младежкия окултен клас

23 април 1937 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев

БОГАТСТВО, ЗНАНИЕ И ДОБРОТА

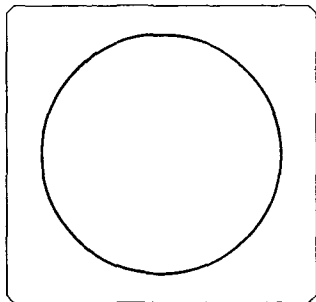
“Отче наш”

Четоха се работи по темата “Преимуществата на утъпкания и неутъпкания път”.

Добре сте развили темата, но вие разглеждате пътя само на физическото поле. Това, което казвате за пътя, не е вярно. Ако пътувате през въздуха, какъв ще бъде вашият път, кал ще има ли? Или ако пътувате по пътя на светлината? Вие смесвате утъпкания път с широкия път и неутъпкания път – с тесния път. Каква е разликата, ако имате един обработен и един необработен материал? Коя вълна има преимущество – тази, която е снета от гърба на една овца и е обработена, или необработената? Преимуществото е там, че ако веднъж изтъчеш вълната, вече не можеш да дадеш друга форма на изтъканото, докато необработената вълна може да я изпредеш и изтъчеш по особен начин.

Утъпканите пътища имат преимущество, за предпочитане са в сравнение с неутъпканите, но имат прах. Ако минаваш по някой каменист път, ти трябва да оставиш колата си и да ходиш сам. Под *утъпкан път* се разбира пътят на ума, а не пътят на човешките чувства. Понякога под тези думи се разбира обикновеният възглед, който хората имат. Те цитират едни и същи неща и казват: “Бъдете добри, бъдете твърди, бъдете смели и т. н.”

Смелостта, търпението – това е един резултат. Как можем да представим резултата? Например, ако начертаем една права линия, това е един резултат, т. е. има някаква дейтелност. Следователно кривата линия не е произволна.

Например, вие имате глава, носите си я и нищо не знаете за произхода ѝ – кога се е появила, кой е турил първия ѝ основен камък. Вие носите главата си и мислите, че разбирате. Разбира се това не е въпрос за деца, но вие можете да се запитате защо ви е главата. Вие бихте попитали защо

ви е утъпкания и неутъпкания път, защо не седите на едно място. Как ще преведете понятието *път*? – Пътят показва посока на движение. А на какво е израз движението? – Означава, че трябва да имаме някакво желание. Но кое ни дава насоката на този път? – Човешкият ум. Следователно, когато имаш някакво желание и искаш нещо да постигнеш, ти проектираш нещо вън от себе си. Кога човек може да проектира нещо вън от себе си? Например, казвате, че трябва да се обичаме. Че защо ви е Любовта, каква нужда имате от нея, кого ще обичате? Защо не обичате себе си и не живеете със себе си, ами ви трябва да търсите някого друго отвън?

Добре, да допуснем сега противоречието и да дойдем до онова, което е реално. В тази окръжност има една неправилност – малко е сплесната и извита от едната страна. Защо едно нещо от едната страна е сплеснато и защо от другата страна е малко извито? – Там, където е извито и изпъкнало, ние сме се задоволили с малко; там, където е сплеснато, сме се задоволили с много. Сега, нека го обясним математически: имате пет сантиметрова отсечка и допускате, че тя образуват едно шише, високо пет сантиметра; имате и една десет сантиметрова

отсечка, която образува друго едно шише, високо десет сантиметра. Кое шише ще събира повече? Нали това, което е високо десет сантиметра? Колко пъти повече ще събира, ако широчината на шишетата е еднаква?

По строежа на лицето можем да познаем кой е бил учителят на един или друг човек. Онези, които са дошли на Земята и Месечината им е била учител, са взели нейния образ. На други Юпитер им е бил учител и ги е ръководил, затова са взели неговия образ. На трети Венера им е била професорка и ги е водила, затова мязат на нея. Някой е ръководен от Слънцето и е взел неговото лице, друг е бил под ръководството на Сатурн и е взел неговото лице. Всеки от вас носи лицето и характера на този свой учител, който ви е ръководил през Живота. Сега, вие казвате, че вярвате в един Господ. Какво разбирате под думата "Един Господ"? След като вярвате в един Господ, кажете ми една дума от Неговия език. Например, ако сте учили френски, вие можете да кажете първата френска дума, с която сте почнали. Тргава коя е първата Божествена дума? Всяка дума си има свой произход.

Понякога говорим за езика на Природата, който тепърва имаме да учим? Колко Божествени думи ще намерим в българския език? Колко Божествени думи има в английски или във френски? Ако кажеш нещо на Божествен език, ти веднага ще се зарадваш, ще направиш някое движение, ще кажеш някаква необикновена дума, след което ще дойдат и други думи. Когато изучавате произхода на езиците, вие се спирате на личните имена или на съществителните, но първоначално те не са съществували. В началото всички същества са започнали със съюзите – изговаряли са *и*, *с*. Например, когато заболяе мозъкът, в говора на човека първо се загубват съществителните имена, след туй се загубват местоименията, после – прилагателните, после – глаголите *и*, когато се загубят и те, останат съюзите. Болният вече не казва съществителното *нож*, например, а казва "онова,

което реже.” Също така е забелязано, че когато човек започне да оздравява, в говора му по обратен ред се възстановяват думите. Следователно има един възходящ път, по който думите се наслояват в човешкия мозък. Значи има един път, по който речта е дошла на Земята. Тия неща сега се изучават.

Казвате *утъпкан път*; какво разбирате под този израз в умствено отношение? Не е ли по-добре да изучаваме един език, който е установен и има завършена форма, отколкото език, който сега е в еволюция и ще се развива в бъдеще? Но това не е толкова важно. Сега, в какво седи утъпканият и неутъпканият път? Ние няма да дадем краен извод, но само насока на човешката мисъл. И утъпканият, и неутъпканият път е добър. Вие казвате: “По утъпкания път има много прах, голям наплив, много конкуренти, пътуването не е така удобно.”

Сега, да минем към нещо по-важно. На какво се дължи човешкият успех, защо някои хора не успяват, а други успяват, защо човек в края на краищата остава недоволен от земния си живот? Ако си чиновник, след тридесет-четиридесет години ще те пенсионира; ако си владика, ще те развладичат; ако си професор, благовидно ще те пенсионира, т. е. ще те уволнят за заслуги. И в края на краищата ти си мислиш, че в далечното бъдеще името ти ще бъде записано в историята и ще те споменават. На колко видни хора имената се споменават? Например, в гръцката история колко видни хора има, на които имената се споменават? Колко имена от еврейската история се споменават в Библията? Сега аз правя едно сравнение и питам кое е същественото, което остава от вас да се споменава? Кое е онова от вас, което ще остане, след като заминете от Земята? Кое ще носите със себе си във вашия ум? Казвам: трябва да остане нещо съществено от вас, от което хората да могат да се ползват. Ако пък сега не оставите нещо съществено, това показва, че в бъдеще

ще работите и ще го оставите. В края на краищата, когато завъртите вашата еволюция, все ще оставите нещо. Вие сега не сте видни хора, понеже имате още дълго време да идвате на Земята и да учите, докато завършите. Но все таки, ще оставите нещо в света. Вашият ум ще се възпита и тогава ще се запише, че еди кой си от вас е писал еди каква си теза, защитил я успешно и после тя е била приложена в живота и е принесла голяма полза за човечеството. Досега вие нямате никакъв спомен дали сте държали такава теза. Има ли някой от вас да помни своя минал живот? Вие вярвате в прераждането – блажени верующи. Понякога се питате какви сте били в миналото? Все нещо сте били, но точно какво? Едно нещо с положителност знаете – знаете какво сте сега. Това пак е нещо, защото от сегашното можете да изчислите какво сте били в миналото. Не е трудна работа.

Наскоро си мислех за някои хора, които стават щедри и жертват на физическото поле. Казват за такъв: “Добър човек станал.” Но този щедър човек е много користолюбив, чувството за придобиване на собственост в него е минало по-нагоре от физическото поле. Досега той събирал пари, дошъл до едно място, след туй се влюбил в знанието и сега иска да учи, да придобива знания. Сега той развива пак стеженолюбие, но в друго направление – в трупане на знание. Например, някой станал философ и след като изучил всичката философия, дошъл до една задънена улица и станал набожен, започнал да проповядва, за да предава знанието си. Но този човек пак е користолюбив – иска да придобие друго знание. У едного користолюбие то е в знанието, друг пък иска да притежава някого. Всичко това е ваше користолюбие. Например, искате да имате приятел – това е користолюбие, искате да бъдете добър – това е користолюбие, искате да бъдете учен – това е користолюбие, искате да бъдете силен – това е користолюбие. Кажете ми сега нещо, което не е користолюбиво. Аз ви

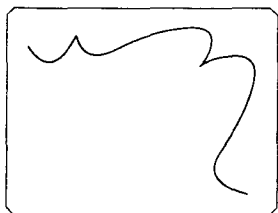
навеждам на една мисъл, но не да се самокритикувате, защото самокритиката е пак користолюбие. Например, ти се самокритикуваш, че си будала, че не си могъл да спечелиш нищо. Защо се самокритикува човек, че не е добър? – От користолюбие, че не е спечелил. После, когато се самокритикуваш, че си будала, това пак е користолюбие, че не си станал учен човек. Когато искаш да те почитат хората, това е пак користолюбие.

Кажете ми сега кое не е користолюбие? – Да обичаш хората, без да очакваш нищо от тях, и да ти е приятно, че ги обичаш. Сега ти искаш да ги научиш на своя път – учиш ги това да направят, онова да направят. Какво ще научат те от теб? Остави хората сами да направят това, не искам да бъдат като теб, не искам да бъдат учени като теб. Турците казват: “Остави се от този серсемлък*!” Сега, вие може да се спънете от тази мисъл и да кажете: “Нали трябва да имаме стремеж, какво да правим, да си скръстим ръцете ли?” Когато човек придобие много, само тогава си скръства ръцете. Когато някой твърди, че си е скръстил ръцете, виждам, че си е турил голям товар на гърба и казва. “Какво ще правя, как ще нося този товар?” Според мен скръстването на ръцете означава натоварване. Богатият вече си е скръстил ръцете и за да се избави от смъртта, трябва да предпочете лечението – да започне да жертва богатството си заради знанието, че да спечели нещо в нова форма. А когато спечели много знание и дойде до неговия край, той трябва да го пренесе в добродетел. Ако не превърне Знанието в Добродетел, смърт го очаква. Следователно, за да не умре, за да не изгуби онова, което е придобил, той трябва да го превърне, да го пожертва. Аз ви казвам защо трябва да бъдете сиромаси – за да станете учени. Защо са нещастията? – За да станете добри. Нещастieto е само една форма, в която енергиите

* Серсем, серсемлък (тур) – простак, простащина (бел ред)

се превръщат в добродетели. Нещастията са много утъпкан път. Нещастieto, страданието, несгодите в света – това са най-утъпканият път. По-утъпкан път от страданието има ли? Всеки бяга от този път. А кой е най-неутъпканият път? – Малките радости, които никой не е преживял. Когато минаваш по неутъпкания път, имаш какво да вземеш, а по утъпкания път всичко е изядено и изпито, всички дървета са обрани. По неутъпкания път дървета са увиснали от плодове и сред тях птички пеят. По утъпкания път птиците са избягали и има само една малка светлина. В утъпкания път, по който все вървите, има постоянно разочарование и вие казвате: “Дотегна ми това страдание!” Отлично, тогава стани добър! Имал си несгоди в живота – тогава стани умен! Това е наука. Казваш, че ти е дотегнало. Добре, според това, което ти е дотегнало, кой е пътят, по който трябва да минеш?

Сега, често се задават въпроси, които нямат разрешение. Ако кривите линии са резултат на правите, защо хората казват: “Той върви по кривия път”? Откъде е дошла идеята, че кривият път е лош? Това е една необяснима идея. Често съм срещал синове да казват: “Баща ми върви по крив път – раздава имането на другите.” Значи от техния тесен кръг на схващане те считат, че бащата не е умен, че върви по един крив път, че освен за тях, мисли и помага на другите. Те искат баща им да няма друга идея, но аз бих желал той съвсем да си изкриви пътя в този смисъл.

Да допуснем, че имаме един център, който става причина за образуване на една крива линия. Сега, представете си, че имате два или три центъра, които са в състояние да образуват разни криви линии. Представете си, че един човек има желанието да образува една крива линия – например, линията на богатството, друг иска да стане учен, а трети

иска да стане добър човек. Какво отношение имат тия три криви линии? Правата линия може да съществува на физическото поле, кривата линия може да съществува в Духовния свят – това е само една перспектива на нещата. Кривата линия някъде е вдлъбната, някъде линиите се събират. Това, което е събрано, на физическото поле трябва да го разсипеш. Ако поставите вода в една чаша, тя стои; ако обърнете чашата, тя ще се излее навън; но ако превърнете водата на пара, можете ли да я изсипете надолу? Ако чашата е пълна с пара и стои права, парата ще излезе нагоре, понеже нейното движение е натам. Следователно, ако обърнете тази чаша, тя пак остава пълна. Тази чаша е пълна в Умствения свят. В Умствения свят трябва да обърнете чашата с дъното нагоре, за да остане съдържанието вътре. Вие не сте мислили по този начин. Този закон е същият. На физическото поле вие можете да напълните една сфера с вода и ако искате да я задържите вътре, трябва да я държите с отвора нагоре. Учените затварят в подобни сфери и парата, но ако намери и най-малка дупчица, тя ще излезе навън. Казвам: във физическия свят налягането е отгоре надолу, а в Умствения свят е отдолу нагоре. Неуспехът ви се дължи на това именно, че в Умствения свят употребявате средствата и методите на физическото поле и всичките ви предприятия пропадат. Ако пък на физическото поле употребявате средствата и методите на Умствения свят, вие пак ще пропаднете. Умственият свят има специфични закони, физическият свят също има специфични закони. Как ще заинтересувате човека на физическото поле с някакъв умствен предмет? Например, някой е богат, има десет-петнадесет-двадесет милиона на разположение, пък ти си беден, пет пари нямаш, но си свършил четири факултета, много си умен, т. е. богат си в умствено отношение. Как ще образувате връзка с този богаташ? – Ти, ученият, трябва да станеш слуга и да се откажеш от

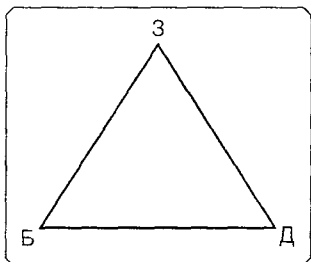
господство на физическото поле. Богатият ще ти разправя как е спечелил парите си, ти пък ще му разправяш как могат да се обработят капиталите му по някакви други начини. Добре, но ако останеш постоянно негов слуга, постигнал ли си целта? Не, ти ще станеш слуга, за да можеш да превърнеш този господар в слуга, а ти да станеш господар. Ако не направиш това, нищо няма да постигнеш. Но ако можеш да го превърнеш в слуга, а ти да станеш господар, обмяната е правилна. Първо ти си слуга, а той е господар; после ти ставаш господар, а той е слуга.

Сега, законът е същият: ти служиш на нещастieto, защото ти е господар. Когато те хване, то казва: "Ще правиш каквото ти казвам – щом ти кажа да плачеш, ще плачеш; щом ти кажа да скърбиш – ще скърбиш!" И ти го слушаш – нещастieto е голям господар и каквото ти каже, не може да не го направиш. Сега, обаче, трябва този голям господар да го направиш слуга, пък ти да станеш негов господар. Следователно ще превърнеш нещастieto в щастие. Щом го превърнеш в щастие, ти ставаш господар, а нещастieto ти става слуга. И тогава то е доволно от теб и казва: "Животът има друг смисъл! Това слугуване е далеч по-добро от моето господаруване!" Нещастieto вижда, че е по-хубаво да се слугува на щастieto, отколкото на себе си. Сега, вие трябва да разбирате, че сте дошли на Земята да превърнете нещастieto в щастие, да превърнете злото в Добро, да превърнете лъжата в Истина, да превърнете невежеството в Знание, да превърнете робството в Свобода.

Сега, във вас се заражда една естествена мисъл – искате да пеете, но не можете и казвате: "Как ще се научим да пеем?" Ще намерите професор по пеене и ще се научите. Инак, без да има някой да ви преподава начални уроци, вие не можете да се научите. Във вас има желание, но не знаете как трябва да пеете. Следователно, щом сте нещастни в живота, ще намерите някой професор по щас-

тие и ще му платите пребогато, за да ви даде методите, по които можете да станете щастливи. Ще изучавате това като наука.

Когато говорил върху този въпрос, един древен философ искал да го обясни на учениците си, но проблемът и в неговото съзнание не бил ясен. Тогава той казал: “Елате с мен, аз ще ви заведа при моята възлюблена.” Но как да ги заведе, как да ги убеди за това? Казал “елате”, но с “ела” работа не върви, а трябва път, по който да проникне човек. Тогава той избрал един начин и започнал да учи, че човек трябва да напусне личния живот и да отиде в безличния. В това философът донякъде е прав. В какво седи личният и в какво безличният живот? Например, някой ми казва, че не съм учен човек. Учен не съм, но и онзи, който ме критикува, е толкова невежа, колкото и аз. Това са плюс и минус. Той ме критикува, че не зная, и пита: “Ами ти знаеш ли последните изчисления за разстоянието до Слънцето?” – “Не зная.” – “Много назад си останал.” Казвам му на свой ред: “Ти не знаеш последните изследвания за гравитацията, не знаеш колко тежи Земята, много назад си останал.” Оня отговаря: “Действително, аз съм останал назад, но пък съм се занимавал със Слънцето и зная колко тежи.” Казвам му: “Ти сега ще ми кажеш твоите данни, но в замяна на моето невежество ще ти кажа, че и ти си невежа. Аз ще ти кажа колко точно тежи Слънцето.” Сега пък оня ме пита: “Как го измери?” – “Измерих го.”

Сега, всичко това не трябва да спъва вашия ум. Винаги трябва да имате съответстващи методи, за да превръщате енергията от едно състояние в друго. Не се спъвайте с богатите хора на Земята, не се спъвайте с учените хора в света. Казвате, че не сте учени. Ти трябва да бъдеш едно от трите: или богат, или добър, или учен. Те

са три резултат. Все трябва да започнеш отнякъде – или с богатството, или с учението, или с добротата трябва да започнеш. Те са три изходни положения и образуват един триъгълник. Ако допуснеш, че си невежа, трябва да добиеш Знанието; ако допуснеш, че си лош, трябва да добиеш Добротата; ако допуснеш, че си беден, трябва да добиеш богатството. Трябва да бъдеш или богат, или умен, или добър. Все таки, трябва да имаш един център, една точка, от която правите линии да излизат. Правата е резултат, който излиза от един център, а кривата според мен е един вторичен процес. Щом имате едно добро, вие имате една права линия, а щом имате една права линия, вие ще образувате една орбита, един път, по който да се движите в пространството. Ако разгледате движението на хилядите и милионите слънца, които се въртят около един център, всичките тия криви линии образуват система на Разумни Същества.

Сега, коя съществена мисъл остана във вас? Трябва да внесете в себе си следната философия: не бъдете индиферентни, но въобще не мислете как да станете богати или как да станете учени. Всичко трябва да ви стане безразлично. Ти казваш, че си остарял. Остаряването е маска, която турят на главата ви. Излязъл един бял косъм на главата ти и казваш, че си остарял. Коя е причината за остаряването във вас? Когато богатият осиромашее, той остарява, но поумнява. Когато умният стане добър, силен става. Та казвам: старите хора изгубват своята сила, понеже са поумнели, но добри не са станали. За да не изгубиш своята сила, ти трябва да станеш добър. Богатият става умен, защото има движение в себе си.

Сега, трябва да станете умни хора. Младите са богати хора. Когато се родиш, ти си богат човек. Това е *даденото* на Михалчев*. Младият трябва да се хване за

* Димитър Михалчев (1880-1967) – български философ-ремкеанец, според който познанието е непосредствено съзнаване на "даденото" (бел ред)

богатството, възрастният трябва да се хване за учението, а старият трябва да се хване за Доброто. Само по този начин старият ще добие силата си. А когато възрастният придобие учението си, той ще се освободи от товара си. Следователно, ако искаш да добиеш своята Свобода, трябва да станеш учен. Не станеш ли, робството ще дойде като следствие. Трябва да станеш учен, за да се избавиш от робството; трябва да станеш добър, за да се избавиш от безсилието.

Това трябва да се загнезди в ума ви. Инак никаква нова култура не можете да постигнете в ума си и ще се въртите като пате в мъгла. Или ще стигнете до философията, до която индусите дойдоха, след като се забъркаха. Те туриха в центъра прераждането, т. е. ще се прераждаш, ще се прераждаш, докато стане нещо. Нищо няма да стане. Прераждането има смисъл, само когато можеш да станеш богат, можеш да станеш учен и можеш да станеш добър. Това е за Божествения свят. Еволюцията е придобиване на Добродетелта. Зад Добротата има още други светове, но сега турям тези три, които са достъпни за вас. Зад Доброто има нещо, което седи по-високо и което трябва да се придобие, но богатство, Знание и Доброта трябва да придобиете сега.

**Само светлият път на Мъдростта води към
Истината. В Истината е скрит Животът.**

22-а лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
30 април 1937 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев

ХАРМОНИЯ НА ЧУВСТВОТА И СПОСОБНОСТИТЕ

“Отче наш”

Пишете върху двете думи: *доблестен* и *сръчен*.

Често употребявате израза *имай вяра*. Какво подразбирате под този израз? В какво може да вярва човек? – Във всичко онова положително, което не си опитал. Например, купуваш захар от бакалина – трябва да имаш вяра, че е хубава; купуваш мед или плодове, или дрехи, или някой кон – все таки, трябва да вярваш. Кой са признаците, по които се познава, че един човек вярва? Как ще познаете, че едни човек вярва в онова, което казвате? В началото той ще има вяра в думите ви; после ще се обезвери и ще престане да вярва. В университета, например, вярвате на един професор, че разбира предмета си, но после някои работи започват да ви се струват пресилени и започвате да губите вяра. В губенето на вярата вече се намесват някои разбирания и способности. Вие започвате да подозирате този професор. Какво нещо е подозрението, мисъл ли е то? Подозрението не е мисъл. Какъв е произходът на подозрението? Представете си, че сте учител в началното училище и обяснявате на децата какво нещо е подозрението. Вие трябва да се научите да преподавате. Аз виждам, че като учители на себе си, вие не знаете да преподавате подозрението, т. е. на другите

го преподавате по-добре, отколкото на себе си. Когато преподаваш подозрението на себе си, какво трябва да приложиш? Например, подозираш другите хора, но себе си не подозираш; защо? Когато подозираш другите, същевременно можеш да направиш едно тънко различие и да започнеш да се подозираш, че си някак заинтересуван. При какви условия човек може да бъде заинтересуван?

Представете си, че в някое начално училище, в прогимназия или в гимназия един учител е някак неразположен към даден ученик, много е скържав* към бележките, едва му пише *тройка*, а понякога му туря *две и половина* или *две и три четвърти*, или *три минус*. Какви са съображенията на този учител? Сега, на пръв поглед вас ви се вижда смешна тази работа, но все пак, той трябва да има някаква идея. Бележката *две и половина* не е музикална – как може да се постави такт *две и половина*? Музикално е *пет втори*. Следователно, на този ученик му куца времето, затова не му върви. Когато туря бележка, в която има и половинки, учителят вече цени времето. А щом има бележка във вид на дробно число, ученикът не разбира времето. Например, имате такт *две четвърти* или *четири четвърти* от времето. Какъв такт е той, можете ли да го премерите с аршин** ? Можете – все пак, има едно време, има известно движение, с което като че ли мериш нещо, което е минало. Понякога може да изпеете как една болка се явява и се усилва – с усилването вие започвате да си задавате музикален такт. Да кажем, че се усилва във фортисимо. И така, имате болка – започвате да пеете, тя се усилва – усилвате такта, започвате да забавяте такта – болката започва да отслабва. Сега, това ви се вижда смешно и си казвате: “Мен ме боли, а

* Скържав (арх) – скъперник, стиснат (бел ред.)

** Аршин (тур) – мярка за дължина, равна на 68 75 см (бел ред)

да започвам да мисля?!" Щом започнете да мислите, ще започнете да се лекувате от болката. Понякога чувствате болка или в кръста, или в хълбоците, или в краката, или някъде в ставите и насочвате вашето внимание натам. Когато мислите и чувствата ви са съсредоточени в една област, вие задържате там повече кръв. А там, където се задържа повече кръв, има го-голямо напрежение. Болката не е нищо друго, освен по-голямо напрежение на нервната система. Вас ви е страх да не се скъса от болката някой деликатен нерв или да не се парализирате. Понякога болката е така силна, че нервите не функционират. Та казвам: трябва да пренесете вашата мисъл.

Болката всякога показва, че имате повече влага, отколкото ви трябва. Въобще, по две причини можете да боледувате – или имате много влага, или имате голяма сухота. Когато имате много влага, какво трябва да правите? Сега в света има много повече чувства, отколкото мисъл, вследствие на това времето е много влажно. Затова всички хора в България и Европа могат да се решат и тази влага да се махне. Сега, в тази мисъл няма никаква логическа връзка и вие се питате какво отношение има между външната влага и вътрешната болест. Болката може да се обясни с друго: когато храносмилането не става както трябва или храната не е пречистена, някои полуорганични вещества остават под форма на утаени частици около ставите. Когато времето започне да се изменя и да става влажно, започват да се свиват капилярните съдове в организма, които са много деликатни. Тия твърди частици се натрупват в тях, движат се и от триенето помежду им се образува ненужна топлина и вие чувствате известна болка. Понеже те не могат да преминат през свитите капилярни съдове, на хората им дошло на ум да турят съгриващи компреси. На болното място му трябва топлина, за да се лекува. Обратно – върху

големи възпалителни процеси турят студени компреси, за да се премахне възпалението и да не се разширява.

Сега, да се повърнем към главната мисъл: вие имате едно усещане – чувствате болка и за да се премахне, вие трябва да започнете да мислите. Следователно болестта е дошла вследствие намалението на вашата вяра. На болния човек вярата му е намалена. Тогава трябва да усилим вярата. Вярата не е чувство. Дойде ли чувството във вас, ще дойде и болестта. Тя идва, понеже се е намалила способността ви да мислите, понеже вярата ви се е намалила. Сега, вие казвате: “Аз имам вяра.” Каква вяра е тази, която не може да премахне една болка? Болката се дължи на електричеството и магнетизма, които функционират в нервната система и в кръвообращението на човека. Кръвта, която постоянно тече, трябва да премине през капилярните съдове на целия организъм, но някъде става натрупване и задръстване, т. е. пътните съобщения се нарушат. И ти, като разумен човек, трябва да си поправиш пътищата, за да тръгне кръвта. Щом има натрупване на едно място, там има вече блъсканица. Представете си, че дойде една двеста-триста хилядна армия и с грамадния си обоз задръсти пътищата в протежение на няколко километра, каква блъсканица между хора, коне и коли ще настане! А после, когато дойде и неприятелят, каква суматоха ще настане! Трябва ум, за да се избегне едно нещастие. А болестта показва, че вие не сте организирани. Щом не сте организирани, не можете да си помогнете.

Можете да направите един опит и да проверите дали ще бъде сполучлив. Представете си, че прекарвате някаква болест; турете си двете ръце на главата – от двете страни на темето, където е центърът на надеждата. Или пък направете опит и повикайте ваш приятел, който минава за фаталист. Например, има лековерни хора, на които ако

кажеш, че магарето хвърчи, че си намерил цяло буре с злато или че си намерил диаманти, ще ти повярват. Тези хора имат вяра. Ако имате такъв приятел, идете при него и му разкажете за вашата болест. Какво ще стане според вас? Когато отидете при този, който вярва, и му разкажете за вашата болест, той ще повярва в болестта и тя ще се усили. Не отивайте да разправяте за болестта си на човек със силна вяра. Намерете човек, който е безверник, и на него разкажете за болестта си. Не че не вярва, но този човек разсъждава и когато му разкажеш, той ще каже: "Тази работа не е така, както я представяш." Например, ти казваш: "Боли ме главата, ще се пръсне!" Ако разправиш, че главата ти ще се пръсне, на този, който има вяра, той ще повярва в това и болката ще се усили два пъти повече. Не, нищо не му разказвай за главоболието ти. Кажи му, че наскоро си ял едно ядене и толкова ти е станало приятно, че си се почувствал добре. Той ще повярва, че ти си здрав, и по този начин повече ще ти помогне. Това значи да се лекувате хомеопатично. Кажи му, че си здрав, и той ще повярва, макар че си болен. Макар че те боли кракът, ти му кажи: "Кракът ми ходи много хубаво." Сега, ще възразите, че по този начин вие го лъжете. Че като му разправяш за болестта си, не го ли лъжеш?

Сега, каква форма можете да дадете на болестта? Болестта съществува ли като реалност в света? Например, някой ваш приятел ви стисне за ръката и ви причини болка. В дадения случай това е едно неприятно и пресилено усещане. Съществува ли болката като реалност? Съществува, но тя е относителна реалност в света. Всякога, когато човек мисли за дадено препятствие в живота си, той може да го преживее като едно болезнено състояние. Сега се правят опити, при които човек се поставя в хипнотично състояние и му се внушат известни болки. Например, по закона на внушението може да му

се вложи мисълта, че ръката му е изгорена или че има счупване на крака. Някои от вас са изучавали закона на внушението и често вие заболявате от внушение. Виждате някой болен човек и си казвате: "И аз ще се разболея." Виждате човек, на когото очите са се зачервили, и си казвате: "И моите очи ще се зачервят." Ако очите на този човек са се зачервили, има си причини за това и щом във вас те не съществуват, болестта никога не може да се прояви. Но вие изкуствено създавате един бент. По подобен начин често имате и следната опитност в училище: седите на мястото си, научили сте си урока, но си казвате: "Ако учителят ме извади, ще си забравя урока!" И когато ви вдигнат, стресвате се, не знаете откъде да започнете и в ума на учителя минавате за ученик, който не си знае урока. Как трябва да коригирате погрешката? Вие знаете, че сте си научили урока, по ви е страх и си казвате: "Ако кажа, че го зная, а пак го забравя? По-добре да си мълча." Предпочитате да ви остане *двойка*. Не, кажи на учителя си: "Аз зная този урок!"

Разказват за видния психолог доктор Браун от Бостонския университет, който разглеждал в лекциите си понятията за субект и обект – че обектите са вън от нас, а субектът е вътре в човека. Докато четял лекцията си, забравил и попитал: "Психологически дали съм обект в университета или съм субект в университета?" В дадения случай въпросът остава неразрешен. Ти живееш или в материалния, или в Духовния свят. Каква е вашата представа за физическия и за Духовния свят? По какво се отличава една чиста мисъл? В чистата мисъл изобщо няма никакво противоречие. По принцип съществува обективно и субективно схващане. В субективно отношение чувствата вземат надмощие. Предметите вън от нас пък произвеждат известно действие. Например, ако ви покажа един лимон, веднага устата ви ще започне да се пълни със

слюнка. В този случай вие не само мислите, но и чувствате нещо, т. е. имате вече една представа.

Сега, да дойдем до същественото. Вярата е един център, който доставя енергия на човека. Всяко едно чувство доставя известна енергия. Способностите представляват друг род енергия. Трябва да знаете да преплитате тия енергии. Никога не можеш да успееш в живота си, ако нямаш вяра, т. е. ако не разчиташ на енергията, която вярата ти доставя. После, и твоята разумност, твоят ум трябва да ти достави известна енергия, да усилва вярата ти. След това трябва да бъдеш смел, т. е. в подкрепа на вярата трябва да дойде смелостта. Къде се намира смелостта на човека и в какво се изразява тя? Кога човек е смел? Например, вие казвате: "Аз смея да кажа." Това значи, че си уверен – туй, което говориш, смееш да го кажеш, че е така. За да бъдеш смел, трябва да намалиш производството на страх. Понякога центърът на страха произвежда толкова продукция, че напълва пазара с стока, която не може да се продаде. Има неврастеници, у които това чувство се събужда и произвежда всевъзможни мисли – ако се вози на една кола, мисли, че тя може да се счупи; колкото и да е богат, мисли, че къщата може да се събори върху него; или мисли, че отвън го преследват и ако направите и най-малко помръдване, той го тълкува в лош смисъл. Това е страхът във вас. Аз понякога наблюдавам как този страхливец казва: "Закъсахме вече!" Краката ви се подкосяват, не можете да бягате, не можете да мислите и казвате: "Моята вече се свърши!" Това е страхът във вас – много производство има той, затова евтино го продавате.

Обратно – смелият човек има една ценност в себе си. Хора, на които главата отзад е широка, са смели. На които главата отзад не е широка, не са смели хора. У някои, в които чувството на страх е силно развито, се произвежда особен род енергия. Този въпрос досега още

не е проучван. Сега изучават чувствата и способностите. Всяка една способност и чувство произвежда особен род енергия, която в даден случай може да бъде полезна или вредна. Не че чувството на страх само по себе си е вредно, то има място в човека, но ако чувството за осторожност* произвежда повече енергия, тя ще те направи нещастен. Да кажем, че някой чел нещо по медицина и казва, че червата му не функционират, и започва да го боли корема. В действителност той си въобразява, червата му функционират много добре. Но понеже е ял едно, второ, трето ядене, и тънките, и дебелото черва са задръстени с нечистотии, напълнени са като суджуци и всички отрови започват да се разпространяват в тялото. В такъв случай трябва да вземете очистително, един-два дена няма да ядете и ще гледате да очистите червата, за да функционират правилно. Питате какво да правите. От двете страни на главата при слепите очи има един център на яденето. Ти седиш, а той е един бърборко – все нещо ти приказва. Изяждаш един портокал, после – една ябълка, хайде кашкавал, после – сирене, хайде някоя торта за Великден, хайде – едно пържено яйце, после ще вземеш баклава, после – едно черно кафе за храносмилане, след това пиеш една чаша студена вода и накрая казваш: “Не зная какво ми стана, не съм разположен вече!” Ако искаш главата да ти бъде мирна, изяж една ябълка, но ако искаш от всички тия неща да вкусиш, ще почувстваш, че работата не върви.

По същия закон вие правите подобни грешки и в Духовния свят – събирате на едно място много несъвместими неща. С други думи, внасяте във вашия духовен или във вашия сърдечен свят несъвместими образи. Никога не внасяйте несъвместими образи във вашето

* Осторожен, осторожно (рус) – внимателен, предпазлив, предпазливост (бел. ред.)

въображение. Например, внасяте в ума си образа на една боа и един заек. Ако вие сте безстрашни, хубаво е да имате в ума си по един заек, но когато сте по-страхливи, не пипайте зайците, защото те ще ви предаде своя страх. Заекът може да причини полза в света тогава, когато някъде някой разбойник замисля да убие някого, но той му минава път, предава му от своя страх, разбойникът се уплашва и се отказва да направи престъплението. Защо са зайците? – Да плашат разбойниците. Някой тръгва да прави някакво шмекерство, но вижда заека и започва да мисли, че заек му минал път или че котка му минала път. Щом мине, заекът всякога внася страх, ти вече не действаш самоуверено или вървиш и започваш да се съмняваш дали тази работа ще бъде сполучлива или не. Заекът е принесъл своята полза. Той те среща и те пита: “След като отиваш на работа, обмисли ли я добре?”

Веднъж повикали заека, дали му два кобура с пистолети и го назначили на служба да оправи света. В началото той мислел, че ще тури ред и порядък, но веднъж се намерил в трудно положение, хвърлил кобурите и избягал. После отишъл при царя, дал си оставката и казал: “Не ме е назначил Господ да управлявам хората, трябва да отида и да заема своята служба. Да се надбягвам мога, но да правя хората смели – за тази работа не съм способен. Намерете друг на моето място.” Казвам: не слагайте заекът да оправя вашите работи, да туря ред и порядък във вас. Много пъти решавате да направите нещо, обещава, примерно, някому сто лева назаем, но щом се върнете вкъщи, размисляте, уплашвате се и казвате: “Ако му дам сто лева, аз какво ще правя? На мен ми трябват тия пари.” И се отказвате. След това идва и друго едно положение: всякога, когато искаш да се освободиш от даден страх, ти започваш да послъгваш. Питат те: “Защо не му даде назаем?” Казваш: “Болеше ме коремът” или “Майка ми се

беше разболяла.” Нито майка ти се беше разболяла, нито коремът те болеше, но просто твоите съображения бяха, че ти трябва тия пари. Тук идва друг страх – че твоят приятел може да се обиди; и за да замаскираш работата, излъгваш. По този начин вие притурете много неща, които не са естествени. Но казвам: усилвайте вярата в себе си.

Когато дойдат от провинцията тук, мнозина се насърчават, но щом минат три-четири дена, обезсърчават се и дойде ли време да си отиват, вече треперят и казват: “Напускаме една културна среда!” Ако бях на тяхно място, нямаше да мисля, че хората, между които вие живеете, са най-културните. Нима мислите, че тук сте по-културни от онези там? Във вас виждам една полировка отвън, нещо, което не е съществено. Аз не се самозаблуждавам от външната учтивост – тази учтивост я има и в света, даже по-голяма. Ако отидете на някой дипломатически прием, там са много учтиви – хазаинът ще излезе, ще ти поеме палтото, но зад всичко туй той прикрива едно скрито понятие за теб. Та ако и ние се държим така, не е лошо, хубаво е, но туй вярване при изпитания често изчезва. Да-кажем, че имаш много високо мнение за един твой приятел, хвалиш го, но ако малко те настъпи някъде, веднага кипваш. Дотогава не си виждал никакъв недостатък, но щом ти настъпи мазола, веднага започваш да казваш за него едно, второ, трето, четвърто. Докато не те е настъпил, го изкарваш гениален, талантлив, но щом те настъпи, става обикновен простак и казваш: “Той не знае как да постъпва, няма поведение!” Утре приятелят ти се обръща и ти пак го туряш на старото му място в себе си. По този начин вие ту уволнявате вашите приятели във вас, ту отново ги издигнете и казвате: “Внимавай да не те снема отгоре!” И приятелят ти, за да не го снемеш от този пиедестал, започва да те лъже. Вие взаимно нямате уважение и почитание. Според мен, да имаш уважение

и почитание към един човек значи да имаш същото разположение, каквото имаш към себе си. Аз никога няма да се натрапя на един човек. В какво седи свободата? Никога няма да се натрапя на своя приятел и да му причиня нещо, за което той ще съжалява. А не заради това, че не може да ми откаже, да искам той да направи това, което аз не мога. Така вие преминавате вече границите на приятелството и тогава ще се намерите в противоречие с себе си, ще изгубите хубавото, което имате.

Разказвах ми случката с една англичанка, която отишла в Алпите със своя възлюблен. Тя искала да опита доколко приятелят ѝ е готов да направи жертва за нея, вижда на едно много опасно и трудно достъпно място един еделвайс и казва: "Много бих желала да имам това цвете." Приятелят ѝ отива, едва остава жив, но донася цветето и ѝ казва: "Сбогом, свърши се вече!" С това той искал да каже: "Аз не искам да имам приятел, който не мисли за моя живот и го излага на опасност." Казвам: никога не излагайте вашите приятели на голяма опасност, нито пък те трябва да ви излагат на опасност.

Сега, понякога вие чувствате, че имате болка. Тя е едно чрезмерно увеличаване на вашия страх – щом ви заболи нещо, започвате да мислите, че ще умрете, или мислите, че имате разстройство на нервната система и няма да можете да учите. Така туряте един страх, който няма място. Мислете разумно! Животът, в който живеете, е разумен – на всяка стъпка сте заобиколени с разумни условия. Ето какво са разумните условия: едно време, например, потъваха параходи, падаха аероплани и никой не знаеше къде стават тия бедствия, а сега дават по радиото сигнали, съобщават точно географската ширина и дължина на местонахождението си и веднага всички параходи, които са наблизо, се притичват на помощ. Следователно сега имаме разумни условия.

Та казвам: създайте разумни условия. Да кажем, че се намирате в безизходно положение; какво правите вие тогава? – Кършите ръце и казвате: “Ще умра!” Не, трябва да имате една сигнализация. Накъде трябва да дадете сигнал? Отправете ума си към онзи невидим Разумен свят и кажете: “Нека да ми дойдат на помощ, защото параходът ми бедства!” Няма да се мине половин или един час и ще ви помогнат – във вас ще се яви една светла идея. Направете опит. Казвате сега: “Кой знае?” Друг някой пък пита къде да намери Господа. Ти няма да намериш Господа, а Му дай сигнал. Ако си загазил, отпрати ума си към горната част на главата, тури си ръката на темето и изпрати своето желание. Мисълта ти ще иде там, дето е Господ. А ако само седиш, Господ никога няма да дойде. Той казва: “Потърсете Ме в ден скръбен.” Най-високото място е Господ – там е апаратът, по който можеш да сигнализираш. Не че Господ е точно там, но там е мястото, дето можеш да търсиш Господа. А ти ходиш при другите хора и питаш: “Я ми кажете къде е Господ.” Вземи своите слушалки и кажи: “Оттук искам да говоря.” Не съм против туй да ходиш и при друг човек, ако неговата слушалка е похубава, но ако е по-лоша от твоята, какво ще се ползваш?

Сега, казвате: “Остави, това е празна работа, хората сами създадоха своя Господ. Ако Господ е създаден, това е един идол. Ако някой философ може да ви убеди, че има Господ, вие много сте закъснели. Този философ може да ме занимава само с неща, които и аз зная. Аз мога да проверя дали нещата са тъй или не. Как ще обясните това, че един човек, който не е философ и не може да разсъждава с всички тия метафизични формули, с които си служат философите, хваща един камък и като го стисне, отгоре излиза огън, отдолу потича вода, а в ръката му хляб остава? Сега ще зададете въпроса възможно ли е това. Възможно е, но сега не може да стане. Има вероятност

да стане в бъдеще, но сега е невъзможно, нито един от нас не може да го направи. Не само това, но не мога и аз да го направя в дадения случай. Но това не показва, че е нещо невъзможно. Мога да ви дам следното възражение: ако вземете един хляб, който е замръзнал при тридесет-четиридесет-петдесет градуса студ, може ли да го ядете? Този хляб ще бъде твърд като камък и безполезен. Но ако го вземете и турите на собата, след половин час той ще се стопли и може да го използвате за ядене. Тогава нали от този камък и вода ще излезе, и топъл ще стане и може като хляб да го ядете? Сега аз това мога да направя – мога този замръзнал хляб след един час да го направя хубав за ядене. Туй можете и вие да го направите. Нали сухият корав хляб, който не може да се яде, вие го туряте в яйце и топла вода, после го пускате в тигана да омекне и така го поднасяте на вашия приятел. И той казва: “Много вкусно е това ядене.”

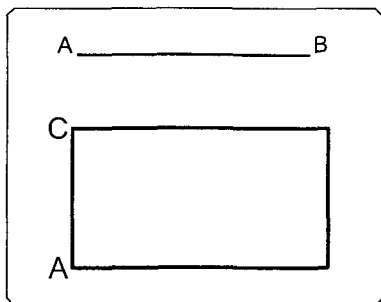
Та казвам: във всички ваши състояния на страдание трябва вие да вземете надмощие в себе си. Ще ви дойдат разни състояния. Някой път ще мислите, че много знаете, но това е чувстване и всъщност не е така. По някой път и аз мисля, че съм много силен. Аз често правя опити и гледам какво мога да направя. Дойда до някой голям камък, не мога да го вдигна и казвам: “Ограничена е силата ми.” Наистина, този камък не мога да го мръдна, защото, да кажем, е хиляда килограма, но ако поставя сложни лостове, мога да го вдигна. Следователно има мъчнотии, с които мога да се справя, но трябва мисъл. Мъчнотиите в Живота са големи камъни, които не можете да вдигнете и трябва да употребявате лостове. Лостовете са човешките способности. Ако вашите способности не са развити и мисълта ви не работи, няма да можете да вдигнете камъка. Трябва да се постараете да вдигнете мъчнотията с лостове. Най-първо развивайт

вяра, за да видите доколко можете да направите нещо. Направете микроскопически опит – повярвайте доколкото е възможно. Това, в което вярвате, е най-малкият опит, който е възможно да направите.

После, искам да разсъждавате. Вие понякога се хващате за слепоочията. Не правете така! Какво означават скулите на вашето лице? Скулите показват един издръжлив и еластичен организъм. А линията под скулите отстрани на бузите изразява какво е състоянието на стомаха. Наличието там на вдлъбнатина показва, че стомашната система е слабо развита. Следователно, ако скулите са изпъкнали, а пък стомахът е слабо развит, може би половината от енергията на издръжливост се намалява. Ако човек има вгълбнатини под скулите, трябва да вземе мерки. Не трябва да давате на стомаха храна, която трудно се смила, но трябва да внасяте лесносмилаема храна. На стомаха ще даваш малко храна – разбира се, не толкова малко, че да гладува. По този начин можете да поправите линията на стомаха. Обратно – ако тази линия е изпъкнала, човешкият характер има друго изражение. Сега, не искам да се спирам обширно върху този въпрос, защото ще изгубим основната линия на лекцията. Долната част на лицето не трябва да е широка, колкото скулите, защото последните имат отношение към човешкия характер. За да се образуват скулите у един човек, са действали много чувства и много способности и така тази част на лицето е изпъкнала. Китайците, у които скулите са чрезмерно развити, са един консервативен народ. Чувството за ядене у тях също е силно развито – няма хора в света, които повече да си угаждат в яденето, отколкото китайците. И провидението е турило тези хора в най-трудни условия за ядене – толкова е гъсто китайското население. Когато намерят нещо за ядене, те го считат за голямо щастие и ядат безразборно.

Сега, искам да ви наведе на една мисъл: не смесвайте безразборно вашите чувства, не оставяйте страхът да вземе надмощие във вашето съзнание и да мислите, че работата ви е свършена, че сте болни, че нервната ви система е разстроена, че не сте способни. Защо ще плашете себе си? Например, някой казва: "Моята се свърши!" Когато мислите така, вие искате отвън да ви насърчат, т. е. когато се оплаквате, вие търсите някои хора, които да ви насърчат. Много рядко ще срещнете някой да ви каже: "Ти си способен човек." Понякога, когато се оплаквате някому и му говорите, че сте неспособни, оня може да ви каже: "Това е така." Не разправяйте, че сте неспособни, имайте вяра, че всичко разбирате, имайте вяра, че имате музикални способности и пейте, имайте вяра, че разбирате математиката и можете да решавате сложни задачи.

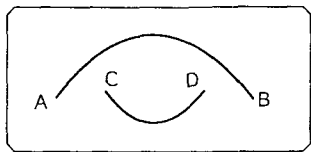
Сега, кои са най-хубавите музикални тактове? Кои са неправилни тактове? – *Пет седми.* При какви песни имате този такт? Ами *две втори, три втори* какви тактове са? – *Правилни.*

Сега, представете си, че имате един едноизмерен свят AB . Едно съществото може да мисли, че този свят е безконечен, но този едноизмерен свят се ограничава от двуизмерен, двуизмерният свят пък се ограничава от триизмерен. Не можеш да мислиш, че плоскостта е всичко – тя се ограничава от тялото. Двуизмерният свят се движи в две посоки – напред и назад. Когато правата AC пресича едноизмерния свят, накъде се движи? – Влиза в плоскостта. Когато ти с познанията от едноизмерния свят преминеш в

двуизмерния, в теб ще влезе нещо ново, ще мислиш неща, които по-рано не си мислил, ще придобиеш нова способност, нещо необичайно. Ти няма да можеш да си дадеш отчет, но ще констатираш, че това, което беше в едноизмерния свят, става сега и в двуизмерния.

Когато в нашия свят се проектират по-висши светове, понеже са от друго измерение, често стават някои особени неща. Например, на физическото поле ви е невъзможно да обичате един човек. Но невъзможното на физическото поле е възможно в Духовния свят. Това, което е невъзможно да го обичате в Духовния свят, възможно е да го обичате в Умствения свят. Това, което в Умствения свят не можете да направите, възможно е да го направите в Божествения свят. Казваме: "Трябва да се изменят условията." Условията се изменят винаги, когато идват по-висшите измерения в света. Да кажем, че имаш определени условия, при които нищо не можеш да направиш; трябва да влезеш в по-висш свят, да се намесят вътре в твоето разбиране, за да стане нещо възможно. Например, при дадено физическо състояние ти не можеш да се лекуваш, но ако направиш пресичане в Духовния свят, може да ти се внуши, да ти се даде цяр и можеш да оздравее. Ако един човек се магнетизира, ако му кажеш, че ще оздравее и повярва в това, той ще оздравее; ако не повярва, няма да оздравее.

Казвам: не се самозаблуждавайте, така вие внасяте неверието. Аз наричам вярата триизмерен свят. Неверието също е триизмерен свят, само че вярата е във възходяща степен, а неверието е в низходяща. Според мен, линията *AB* е вярата, а *DC* е неверието. Неверието е това, което иска да взема. Онзи, който вярва, има изобилно и дава. Невярващият е онзи, който иска да взема. Който обича, никога не търси да го обичат – той има изобилно,

той е щедър и дава. Каквато енергия е насъбрал, той иска да я пласира. В Природата всички нас искат да ни научат да даваме повече, отколкото да вземаме. Докато приемаш повече, ти си в едно състояние; докато даваш повече, ти си в друго състояние. Има енергии, които се изявяват в чувствата. В мозъка съществуват повече от сто центъра, в които се развиват сто вида енергии. И когато тия енергии се изявят, всичко това трябва да се пласира, да не остане никакъв излишък. Природата не търпи излишъци. Хората всякога страдат от две неща: или нямат достатъчно, или имат в излишък. Може да страдаш и от едното, и от другото. Може да страдаш от чрезмерен глад, може да страдаш от голямо изобилие на храна. Едно страдание може да дойде поради липса на енергия, а може да дойде поради изобилие на енергия. Когато всички тия енергии се балансират, тогава има равновесие на човешките способности, т. е. има отношение между чувствата на човека. Първо, има хармония между висшите способности и висшите морални чувства. После, има хармония между личните чувства и една категория по-нисши чувства. Трето, има хармония между обществените и личните чувства. После, има хармония между самосъхранителните чувства, които си помагат едни на други и състоянието е здравословно. Обратно – когато по-нисшите чувства станат господари на човека, умът и стремежите на човека се заробват. Казвам: винаги се стремете да имате равновесие между вашия висш ум и висшите морални чувства. Въобще, всичките ви чувства трябва да са хармонизирани с висшия ум и с вашите висши морални чувства. Това е естественото положение, за да бъдете здрави.

Да кажем, че сте болни; тази болест за една минута може да премине и да кажете: “Здрав съм!” В света, в който живеете, не може болни да бъдете. Вярвайте и ще станете,

нищо повече! Ако сам не можеш да го направиш, съберете се двама; ако двама не можете да го направите, съберете се четирима, десет души. Има баби, които баят и лекуват. Тук има една наша сестра, която лекува брадавици с крадена сол. Лекарите ги оперират, а тази сестра бае с крадена сол и те изчезват. Как ще обясните това? Тя от деди е наследила тази способност – щом ги бутне и каже: “Да се махнеш!”, и се махат. И някои други вземат крадена сол, ама брадавиците не се махат. Ако някой от вас не вярва и ако има брадавици, може да направи опит с тази сестра. Това са вече специфични дарби. Туй показва, че в нея има известни събрани чувства, известен род асимилирани енергии. Когато такива баби вземат и започнат да си въртят, въртят ръката върху корема на болния, погледнеш – болестта изчезнала. Бабата си повърти ръката, духне и болестта изчезва, а друг духа, но не се издухва. Казвам: тази баба може да направи това, понеже вярва. В туй отношение аз я уважавам, защото в нея има нещо повече, разбира повече. Малко знание има, но щом тури ръка на болното място и му духне три пъти, болестта изчезва.

Сега, какво разбрахте? Развивайте в себе си вяра, развивайте вашата висша разумност. Не давайте място на ненужен страх, който може да се появи от подценяване, обезценяване, обезверяване и обезсърчение. В душата на онзи, който е безверник, вече има един страх. Всички безверници са крайно страхливи. Понеже имат силно развити лични чувства, те са много и честолюбиви. Те мислят, че Бог ги подтиска и казват: “Не Го искаме!” Те са сатурнови типове – не искат Господ да господства и за да се насърчат малко, казват: “Няма такъв Господ!” Като Го махнат, надяват се да бъдат малко по-свободни и да вършат каквото искат. Те желаят да направят нещо, но когато държат Господа в ума си и чувстват, че Той ги наблюдава, не могат да го сторят. Затова трябва да Го

премахнат и стават безверници. Но когато Го махнат, Той пак ги наблюдава. Не могат да Го премахнат. Господ има най-широките възгледи – оставя всеки свободно да направи каквото иска. Господ не спира никого. Той е толкова способен, че каквото искаш да направиш, няма да те спре, дори ще те похвали, но казва: “Ще пострадаш!” Ако си готов да страдаш, въобще няма да те спира. После ти ще се тюкваш. Икаш да направиш добро – Господ мълчи, икаш да направиш зло – Господ пак мълчи. Икаш да крадеш – Господ казва: “Кради”, икаш да убиваш – Господ казва: “Убивай”, икаш да даваш – Господ казва: “Давай.” Какви ще са резултатите? Ако убиеш някого, четири поколения няма да бъдеш свободен и за да се освободиш, трябва да върнеш живот на този, на когото си го отнел.

Казвам: развивайте положителната вяра, т. е. давайте ход на положителното. Свързвайте вярата с вашия ум. Когато нещо ви блъсне и ви обезсърчи, казвате: “Свърши се нашата.” Нищо не се е свършило. Училището се свършва, когато научите всичко, което се преподава. Вие едва сега сте започнали да учите – знаете да смятате, че пет по пет е двадесет и пет. Това сте научили на физическото поле. Можете ли да преведете формулата “пет по пет е двадесет и пет”? Ако турите в обръщение пет английски лири, вие печелите. Ако вземете пет въшки и ги увеличите по пет, ще станат двадесет и пет. Ако увеличавате пет лири по пет, стават двадесет и пет лири, но ако увеличавате въшките, какво ще придобиете? Трябва да разбирате този закон. Вие сте започнали да умножавате отрицателните чувства по пет. Не ги умножавайте. Дойдат ли въшките, никакво умножение! Нито пък ги събирайте на едно място! Дръжте ги някъде уединени – само по един екземпляр като в музей.

Развивайте вяра в себе си. Понякога харесвам светските хора – вяра имат те. Ако изгубят нещо или са болни, казват: “Ще се оправят работите.” А вие, които сте

окултисти, съвсем сте загазили. Мислите, че като седите на Изгрева, един ден хората ще ви признаят за големи аристократи. Казвате: "Окултист съм, познания имам." Оставете вашите познания, с тях какво ще допринесете на света? Само човек, който има вяра, може да допринесе нещо на хората. Когато такъв вярва и говори на другите, дори и без да говори, хората се повлияват и започват да вярват. Когато един заек предаде своето настроение на един разбойник и оня стане като заек, последният вече е допринесъл нещо. Тогава срещам заека и му казвам: "Браво!" На заека харесвам също и дългите уши. Щом вдигне ушите си нагоре, за мен това е едно красиво нещо. Те показват едно широко сърце – заекът е щедър и при този страх, който съществува в него, той е пак оптимист. Храст го удари, той подскочи, но казва: "Нищо, ще мине тази работа!" Толкова е страхлив, пък такава силна вяра има. Ако искате вяра, ще се разправяте със заека. Казвам: имайте вярата на заека – и при най-лошите условия ушите му са дълги. Той е толкова страхлив, но има ли някъде червен лук, той непременно ще го намери за ядене.

***Само светлият път на Мъдростта води към
Истината. В Истината е скрит Животът.***

*23-а лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
7 май 1937 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев*

ТРИТЕ СИСТЕМИ

“Отче наш”

Четоха се работи по темата върху думите “доблестен” и “сръчен”.

За следващия път пишете върху темата: “Форма, съдържание и смисъл”.

Знаете ли произхода на доблестта? Доблестта е един резултат. Кои са основните елементи на доблестта? Ако попитате един химик какво е водата, той ще ви каже, че е един резултат. Когато кажем вода, разбираме съдържание. От колко атома водород и кислород е съставена водата? – *Два атома водород и един атом кислород*. Сега, химикът се спира на два атома водород и един атом кислород, а един кабалист ще попита защо именно два атома водород, а не три? Как са намерили, че са два. – *Чрез анализ и синтез*. По какво се отличава един човек, който дава, от човек, който взема? Онзи, който дава, има едно движение – ръката му се простира, общо казано, навън от него, а ръката на онзи, който взема, се простира и прибира отвън навътре. При приемането движението е отвън навътре, а при даването движението идва отвътре навън.

Тогава как ще обясните защо един човек има недоволство в себе си? Например, става сутрин,

недоволен е, има едно неразположение. Последното може да се дължи на липса на нещо, може да се дължи и на изобилие. Да допуснем, че се събуждате сутрин, виждате ръката си подута и вече сте недоволен от това, което сте придобили. Или да допуснем, че някоя дума е излязла от устата ви и вие сте недоволен; друг път някоя дума излиза от устата ви и вие сте доволен. Тогава как да обясним разликата, след като и в единия, и в другия случай давате? Давате различни подаръци – на един давате една дума, на друг – друга дума; за едната ви се плаща, за другата въобще не ви се плаща.

Трябва да се установи една основа за Живота, върху която всички да работите. Да разгледаме сега положението, в което всинца се намирате. Например, сегашното обществено положение не е така сигурно – земеделецът е сигурен, докато нивата му дава; чиновникът е сигурен, докато е на служба и му се плаща; учителят е сигурен, докато има деца, на които да преподава; дърводелецът – докато има дърва да сече; каменарят – докато има камъни да деля. Всеки един човек има желание да подобри живота си сега. С какво именно можете да го подобрите? В материално отношение кой е най-добрият начин за подобрене на живота? Или да вземем отношенията, които имате помежду си. Сега между вас трябва да се образува другаруване, приятелство. Как се образува приятелство? Понякога вашето приятелство трае една седмица, един месец, една година, две, три години. Някое приятелство оцелява през целия живот, друг път не може да се образува никаква връзка помежду ви. На какво се дължи приятелството или отношението (това е един и същи закон) между две същества? Например, във вас съществува идеята човек да бъде здрав; на какво се дължи здравето? – На вътрешното отношение между органите. Според вас, кой човек е здрав, кои са признаците

на здравето? – Когато храносмилателната, дихателната и мислещата (нервната) системи са здрави. Има и други системи, но тия трите са основни. Здравият човек има главно две системи – централна или мозъчна и симпатична нервна системи. Симпатичната нервна система е заета главно с храносмилането. Когато съществува отношение между мозъчната и симпатичната нервни системи, тогава съществува и отношение между мислещата, дихателната и храносмилателната системи. Ако храносмилането не става както трябва, причината се отдава на симпатичната нервна система, но има причини и в мозъчната система, т. е. в мисълта на човека. Някои хора обичат да ядат повече, пък някои – не. Когато хората стават религиозни, постят дълго време, а пък когато стават светски, обичат да ядат. Когато човекът е радостен и весел, той яде повече, а когато е скръбен, не му се яде.

Сега, когато на хората не им върви в този свят, те са недоволни. Мнозина от вас се спират върху състоянието ви на недоволство, мъчно ви е. Да речем, че всички хора се мъчат. Да допуснем сега, че аз съм търговец и купувам мъчението ви – колко килограма можете да ми продадете от него? Вие още дори не сте запознати какво нещо е мъчението. Мъчението го образуваха хората, мъчението е резултат, т. е. мъчението зависи от някого – трябва да има някой, който да ви мъчи. Следователно, вие говорите за резултата на мъчението. Тогава кой ви мъчи? Онези, които ви измъчват, са живи същества. Питам: тези, които ви измъчват, ли седят по-високо от вас или вие седите по-високо? Вие ли сте по-умни от Дявола, който ви измъчва, или той е по-умен от вас? Онзи, които ви измъчва, ли е по-силен или вие сте по-силни от него? Разглеждайте нещата по-дълбоко. Значи онзи, който ви измъчва, има едно превъзходство над вас. Вие не се спирате върху превъзходството му и си правите илюзия.

Когато попаднете в ноктите или в устата на един тигър, или в обръчите на една боа, вие може да мислите, че те са по-низши същества, но трябва да знаете, че има нещо, по което ви превъзхождат. По същия начин, когато имате известна мъчнотия в живота, вие считате, че тя не е нещо живо. Мъчнотиите са живи и на всяка трябва да разбирате естеството. Да кажем, че стомахът ви е разстроен; какво ще правите? Понякога някой орган се отказва да работи, стачкува. Ако в това голямо предприятие, в тази голяма фабрика, каквато е вашето тяло, ръката се откаже да работи, господарят ще фалира. А щом господарят фалира, фирмата му се затваря и престава да съществува.

И така, трябва да знаете, че здравата мисъл зависи от стомаха, но понеже стомахът е свързан със симпатичната нервна система, най-първо трябва да възстановите равновесието на вашите чувства. Всяко стомашно разстройство се дължи на борбата, на брожението, което съществува между мислите и чувствата на човека. Във вашето подсъзнание има нещо, което не е организирано. Вземете историята за Санчо Панса и Дон Кихот – и единият, и другият имат по една идея. Каква е идеята на Дон Кихот? Вие може да бъдете един религиозен Дон Кихот, може да бъдете и един светски Дон Кихот. Или пък искате да станете богат, да се покажете на хората – това е Санчо Панса. Можете да станете религиозен реформатор и като Дон Кихот да се сражавате навсякъде, дето трябва и дето не трябва. Той воюва с вятърните мелници и с овцете като си ги представя за това, което не са. Авторът на “Дон Кихот” е искал да осмее нещо и да даде на хората морал. Онези от вас, които са чели романа, каква поука извадиха за себе си? Ако вземат да ви подхвърлят върху една черга нагоре като Санчо Панса, вие как ще го обясните? Играят си с него, а Санчо не може да проумее защо трябва да го подхвърлят на тази черга. Ще кажете, че съдбата си играе

с него. Вие не сте ли Санчо Панса? – Съдбата си играе с вас, подхвърля ви. Да речем, че имате някакъв идеал. Кой е идеалът на Санчо Панса, кой е идеалът на Дон Кихот? Идеалът на Дон Кихот е неговата Дулцинея. Той от сутрин до вечер само за нея мисли и всички подвизи върши за нея. Санчо Панса върви след Дон Кихот, за да постигне и той своя велик идеал. И вие вървите като Дон Кихот подир някакъв идеал. Някой прочел някакви си книги и си създава една почти изкуствена идея. Казвам: освободете се от изкуствените идеи, които сами сте създали в себе си. Някой път си създавате идея, че сте болни. Кога е болен човек? Болестта е една поправка – щом липсва нещо, ти боледуваш. Поправката може да бъде малка, може да бъде голяма. Следователно, щом се спреш в своето движение, това вече е една болка и тогава трябва да туриш в ума си, че нещо поправят в теб. Някой казва: “Болен съм, може да умра, може да се осакатя!” По този начин вие туряте обратната страна, която не е вярна, т. е. разрешението не е вярно. Че боледуваш, е вярно, но какви ще бъдат крайните резултати не знаеш. Болестта всякога е метод за поправяне на погрешка. А радостта, която идва в човека, е резултат на това, че погрешката е поправена, т. е. имате вече една придобивка и вие ѝ се радвате или се радвате на поправката, която е направена.

Сега, кои са елементите на щастието? Нека разгледаме въпроса малко материално. Колко елемента има щастието? Щастлив е всеки, който има отлична храносмилателна система, отлична дихателна система и отлична мозъчна система. Щом тези три системи не функционират, ти не можеш да бъдеш щастлив. Ако нервната система е добре развита, винаги има нещо хубаво и в ума ти, и в дишането ти, и в чувствата ти. Дихателната система е много тясно свързана с нисшите чувства и човек, който не диша правилно, е неразположен в тези свои чувства.

Това неразположение се дължи на симпатичната нервна система. За да бъдете щастливи, трябва да имате отличен стомах, отлични бели дробове и отличен мозък. И чак след това може да имате ония постижения, за които хората понякога ламтят. Вие трябва да разглеждате щастието като една кола. Представете си, че трябва да пътувате на дълга екскурзия на кола с коне...

Преди много време направихме една екскурзия до Черни връх. Ангажирахме едни приятели да намерят коне. С нас имаше и един военен – полковник, за да ни отваря път, защото навсякъде щяха да ни спират. По едно време двама цигани докараха два коня и казаха, че разбирали как се товарят. Конете бяха много слаби, криво-ляво ги натоварихме, но докато стигнем до Черни връх, повече от петнадесет-двадесет пъти се търкаляха по земята и трябваше да снемаме товара, да завързваме самарите и да ги товарим наново. На тази екскурзия нашите приятели се научиха как да товарят. Търколи се конят, развързваме товара му, вдигаме го за опашката – един от едната страна, друг от другата страна, туряме самара, товарим. Току повървим малко – пак се търколи, пак развързване, пак товарене. И през целия път, докато се качим горе, се занимавахме с това. Всички правеха забележки и питаха защо трябва да става така. – На тоз, който намерил конете, толкова му стигал умът. Той си мислел, че това са добри коне, а циганите си мислели, че разбират от тази работа.

Сега, всички вие сте тръгнали на такава екскурзия, както ние с циганите. Вървите и се учите да се оправяте с конете. Конете са човешката мисъл. Слабите коне са мозъчната и симпатичната нервна системи – слаби са и постоянно се търкалят по земята. Трябваше да вземем конете за две седмици и да ги поохраним с ечемик, за да бъдат силни. Циганите оставили конете да слабейат и гледат само как да печелят пари. Доста солидна сума искаха и след като толкова работа свършихме, те едва отстъпиха на половината.

Сега, вие изучавате окултната наука. Знаете ли каква е тази наука? – В окултната наука има голям товар. Ако конете са слаби и местността е планинска, има да се търкалят по земята. Ако пътуват по поле, биха могли да вървят, но по стръмните планински пътища такива слаби коне не вървят. В изучаването на окултната наука има особени терени, особени мъчнотии, които човек трябва да има предвид. Например, ясни ли ви са понятията за Доброто и злото? Според вас, кое е Добро и кое е зло? Хората считат, че когато някои се отнасят добре лично с тях, са добри. В случая те не разглеждат нещата дали са правилни или не, но дали обкръжаващите хора вършат нещо за тяхна полза, или не. Донякъде това е правилно, но не е всичко. Да кажем, че имаш няколко приятели, с които много добре се обхождате – този те почерпи с чаша винце, онзи те почерпи с чаша винце, но един ден погледнеш и в теб се е образувал един лош навик. Тези приятели ни най-малко искат да ти увредят. Или представете си, че една майка обича често да дава захар на детето си, за да го задоволи, и то мисли, че майка му е много добра, но тя създава в него един лош навик. В живота не давайте изкуствена захар на себе си. От нея се образуват известни мазнини в организма. От физическа гледна точка, храната трябва да бъде лесно смилаема или да има отношение към човека. Хубава храна наричам онази, която има стремеж. Някои храни имат стремеж да се асимилират в човека. Тогава казваме, че храната трябва да ни обича. Да кажем, че имате един плод; за да се образува тази храна, един човек може да е отглеждал добре своите плодни дървета, може да е вложил нещо в тях. В плодните дървета има съзнание и ако вие ги отглеждате добре, те ще ви дадат по-добър, по-хранителен плод. Също и земеделецът може да направи така, че житото да бъде целебно. Например, направете следния опит: вземете един участък с дължина

ДЕСЕТ метра, разкопайте земята с разположение, посейте житото с разположение, когато изникне, оплевете го с разположение, а когато узрее, пожънете го и направете хляб с разположение. Хлябът, който ще произведете, е лечебен – той ще придаде на ума съвсем други качества. И в книжовно отношение е същото: добрите писатели се отличават по това, че са мислили добре. Мислите и чувствата, които са посадили, те са ги внесли с голяма обич и любов в света. И когато четете такъв автор, усещате, че има нещо, което лъха от книгите му. А когато четете други някои, казвате: “Не ме интересува този автор.”

Сега, всички искате да бъдете интересни. Вложете нещо интересно във вас. Възпитанието е самоотглеждане и всички трябва да се научите да се самоотглеждате – трябва да отглеждате вашето тяло, вашите чувства и вашите мисли. В думата *самовъзпитание* можем да вземем корена *питая*, т. е. охранване на себе си. Това значи, че ще давате на себе си такава храна, че да развиете известни вътрешни качества. И тогава ще бъдете обичани от обкръжаващата среда.

Сега, ние казваме, че трябва да бъдем запознати със Слънцето. В какво отношение трябва да бъдем запознати? От Слънцето излизат две енергии – кинетична и потенциална: едната е свързана с човешките мисли, а другата – с човешките чувства. Трябва да се запознаете с формите на слънчевата светлина и със слънчевите лъчи. Слънцето има седем цвята и всеки цвят е форма, с която можете да функционирате. Например анемичен сте; ако разбирате червения цвят, червената форма на Слънцето, това е един начин, по който можете да премахнете вашата анемия. Анемията е безжизнено състояние. Ако пък сте колеблив човек, нямате достатъчно индивидуалност – например, казвате нещо, а после се отказвате, тази неустойчивост у вас е свързана в известна степен с портокаления цвят.

Ако понякога сте свидлив, с какво ще поправите този ваш недостатък? – Със зеления цвят. Здравето си ще поправите също със зеления цвят: когато станеш сух или затлъстееш, със зеления цвят ще се лекуваш. Когато плащате наляво и надясно, тази погрешка ще лекувате с жълт цвят. Ако не знаете законите на този цвят, веднага идва плащането.

С всеки човек може да се случи да плаща. Когато една стомна е пукната, тя плаща. Можеш да ѝ говориш, да я назидаваш, но тя казва: “Тъй зная, тъй правя.” Да, тя е пукната стомна. Всъщност тя ни най-малко не прави това, което знае, а прави това, което не знае. Когато човек казва: “Аз правя това, което зная”, а прави това, което не знае, той е като пукната стомна. Аз считам, че всеки човек знае нещо, когато водата му излиза оттам, откъдето е влязла. Щом излиза оттам, откъдето не е влязла, това е крива посока. Когато водата започне да излиза от дъното на стомната, мислите ли, че работите вървят добре? Например, ти замахваш с ръка и удряш някого; тази енергия от главата ти ли излиза или от дъното? Или кажеш една необмислена дума; откъде излиза тя – от гърлото или от дъното?

По някой път казвате: “Еди кого си не мога да го търпя!” Това не е вярно и аз мога да ви накарам да го търпите. Да допуснем, че той е богат, а вие сте сиромаш; ако той ви обслужи с две-три хиляди лева, вие вече ще можете да го търпите. На какво се дължи предишното ви отношение? Не го търпите по единствената причина, че нищо не ви дава. Щом започне да ви дава, вече можете да го търпите. Или пък не можете да търпите някого, понеже взема от вас повече, отколкото ви дава. Та казвам: в Природата съществува един велик закон – Природата изисква разумно даване и разумно вземане. Има една педагогика: разумно да вземаш и разумно да даваш. Количеството не важи

— малко или много, но разумното даване и разумното вземане е на място и постига своята цел. Когато вземаш разумно и даваш разумно, целта се постига; обаче, ако вземаш неразумно и даваш неразумно, целта никога не се постига. Следователно, щом си неразположен, две неща могат да са причина — ти или си дал неразумно, или си взел неразумно. И веднага трябва да го поправиш. Може да правите опити: поправете неразумното даване и неразумното вземане и неразположението, което имате, веднага ще изчезне.

В математиката какво означава *минус* и *плюс*? Например, учителят туря на ученика *плюс* — значи той му дава. Ако учителят ви тури *шесторка* или ви тури *единица*, при първата бележка имате *плюс*, а при втората — *минус*. Питам, ако сте ученик, с тази *единица* къде ще идете? Вие никога не можете да излезете от прогимназията навън. С *шесторка* всеки ще излезе отвън. *Шесторката* означава един процес. Ученик, който получава *шесторка*, според мен, той и взема, и дава разумно, т. е. има към своя професор правилни отношения на даване и вземане — и слуша правилно, и учи правилно. Ако ученикът има *минус единица*, погрешката къде е? Обмяната не е правилна.

И така, когато боледуваме, имаме *единица* в Природата. Как ще поправите тази бележка? Кой трябва да поправи *единицата* — професорът или ученикът? В *шесторката* работи и бащата, и майката, т. е. и бащата е бил умен, и майката е била умна, и детето е било умно. При *единицата* и майката е била глупава, и бащата е бил глупав. Тогава какво ще дадат на детето си? И двамата професори, които първи са учили този ученик, не са били умни, не са го научили, затова и третият, който го учи, му туря *единица*. Окултистът ще каже, че *единицата* показва, че на този ученик му трябва Божествения принцип. На даровития, за да се справи в Живота, му трябва *шест*. Това е закон на илюзиите, т. е. трябва вече

да го забавляват, трябва му широчина, за да има къде да простира енергията си. Но това не е разрешение, това е само обяснение... Значи *шест* е едно правилно вземане и даване. Професорът разполага с начини да преподава и на ученика, който има *единица*, но ще отнеме време.

Говори се, че човек много работи може да направи. Как ще ги направите, ако не сте добре запознати с червения цвят, ако не сте добре запознати с портокаления цвят, със зеления, с жълтия, със синия, с виолетовия, най-после – ако не сте запознат със самата Светлина. Мога да ви кажа, че Светлината е храна за човешкия мозък, а Топлината е храна за симпатичната нервна система. Следователно, Светлината тонира централната, мозъчната нервна система, а Топлината тонира симпатичната нервна система.

Сега, това са философски работи, които изискват разсъждения. Например, имате едно неразположение; как ще се справите с него? Не е лесно човек да се справи. Да кажем, седите намусен и гледате нагоре-надолу; мислите ли, че това е естествено положение? Или пък сте се изправили гордо и гледате. Това е пак неестествено положение. Кажете ми вие едно естествено положение. Когато не сме нито много отслабнали, нито отпуснати, но сме тихи и спокойни, тогава всички мускули на лицето и тялото са в естествено положение. Естественото положение можете да го добиете. Представете си, че наблюдавате деца, които играят – поглеждате, но не сте много заинтересувани. Има едно успокояващо състояние, с което човек да наблюдава: когато гледа, да мисли, че всичко е за добро. Тогава човек може да си почива.

Сега, вие предизвиквате с вашето външно отношение, а искате хората да се отнасят с вас добре. Но ако един слуга отиде при някой господар, той може да го предизвика. Да кажем, че господарят е с развити лични чувства, справедлив и умен. Каква поза трябва да заеме слугата, как трябва да се отнесе? Сега ще ви представя друго

положение: представете си, че сте учител и влизате в прогимназиален клас за пръв път. Ако влезете начумерен, учениците веднага ще си съставят едно мнение; ако влезете свит и сгушен, ще имат друго мнение. Учителите не знаят как да влизат в клас. Учителят трябва дълго време да мисли как да влезе за пръв път между учениците, защото както влезе, така ще излезе – това е пробен камък.

Сега, идват някои и ме питат може ли да постъпят в класа. Можеш да постъпиш, но как ще влезеш в работата. Той казва: “Ще се науча.” Зависи как ще влезете, защото както влезете, така ще излезете. Онези, които влизат в една окултна школа, трябва да имат здрави нервни системи, трябва да имат нормална Светлина и Топлина, т. е. нормална Светлина в мозъчната система и нормална Топлина в симпатичната нервна система. И не само на думи, но да не са студени ръцете им, да не са студени чувствата им и да не е помрачена мисълта им. Светли мисли и топли чувства – това е нормалното състояние.

Теб, Недялко, ако те направим един професор, как ще влезеш при учениците? Аз мисля, че добре ще влезеш. Аз те харесвам, ти имаш добра стойка и ти ще влезеш добре. Само че, опасността е там, че ти ще поразглезиш малко учениците. Те ще бъдат привързани към теб, ще имат добро мнение за теб, но опасността е там, че ще бъдат малко разглезени. Тогава ще дойдат другите учители и ще кажат: “Постегни ги малко, твоят клас е много разпуснат!” Ти ще кажеш, че според новото възпитание трябва да се даде свобода...

Само светлият път на Мъдростта води към Истината. В Истината е скрит Животът.

24-а лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
14 май 1937 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев

НА МЯСТО И НЕ НА МЯСТО

“Отче наш”

Четоха се работи по темата “Форма, съдържание и смисъл”.

За следния път пишете върху темата: “Материални и морални ценности на нещата.”

Ако се зададе една тема за това какво е предназначението на ученика, защо се учи човек, защо са създадени училищата, тя може да се развие по няколко начина. Има три раздела в света, т. е. по три начина ние разбираме нещата. Първо, има неща, които ни интересуват. Например, защо ви интересува храната? – Защото е потребна за вашия стомах. Въздухът ви интересува, понеже е потребен за вашите бели дробове; чувствата ви интересуват, понеже са необходими за вашето сърце; силата ви интересува, доколкото с нея можете да извършите това, което искате. Добре, тогава на първо място изучавайте храната. Всички същества дълго време са се учили как да употребяват храната и едва някои от тях са се научили как да се хранят. И човек сега се учи да се храни, понеже храната му е разнообразна и в дадени случаи не знае каква храна да употребява. Има определена храна, която след приемането ѝ придава известна мекота и образува мускулите на човека; има определена храна, при чиято

употреба се образуват костите; има храна, при чиято употреба се образува нервната система. Следователно, ако възприемете храна, която не подкрепя мускулите ви, последните ще отслабнат; ако не употребявате храна, която подкрепя костите ви, последните ще отслабнат; ако не употребявате храна, която подкрепя нервната ви система, последната ще отслабне и ще станете неврастеници. Запитайте се сега защо мускулите ви са отслабнали или защо костите ви са отслабнали, или защо нервната ви система е отслабнала. На първо място, защото храната е елементарна. После, човек трябва да знае с каква храна да се храни. Храната е потребна дотолкоз, доколкото подкрепя трите системи, върху които Животът се гради. Толкова години сте яли; кажете тогава коя е храната, която подкрепя вашите мускули, която подкрепя вашите кости, която подкрепя вашата нервна система. Това е въпросът, който сега стои на дневен ред.

Сега, учените разискват кои са хранителните вещества. Те включват редица ценности, които се съдържат в храните. Много малко се знае какво допринасят ябълките, крушите, орехите, бадемите, какво допринася месната или растителната храна. Въпросът е сега дали да се яде месо, или растителна храна. Когато един вълк изяде една овца, има ли престъпление и в какво се крие то? След като вълкът изяде овцата, клетките, които са работили в нея, идват да работят в него. Ние казваме, че овцата е умряла, но клетките ѝ са живи и работят във вълка. Тогава къде е престъплението? Добре, представете си, че имате една лопата, с която работите; някой я взема, започва той да работи с нея и вие считате това за престъпление. Лопатата не е изчезнала – и вие с нея обработвате земята, и онзи, който я взел, и той ще обработва земята. Къде е престъплението, къде е погрешката? Може би, другият, който работи с вашата лопата, по-малко я износва; може

би, вие работите повече с нея. Питам сега в какво седи престъплението, ако аз работя с тази лопата и ако друг работи с нея?

Вие често употребявате думите: “Ти си добър човек.” В какво именно седи добрината на човека в даден случай? Той е добър, защото може да яде, защото може да диша, защото може да мисли – в туй седи Добрината. Човек, който не яде, не е добър; човек, който не диша, не е добър; човек, който не мисли, не е добър. Значи, да ядеш е едно благо, но от яденето произлиза и лошото. Защото, който не яде, нито е добър, нито е лош, но който яде, може да бъде и добър, и лош. В какво седи сега ценността на една такава мисъл? Казвате, че трябва да се яде. Да, законът е вътре в Природата. Да кажем, че сега ние засягаме само елементарната страна на яденето. За да живее, човек трябва да яде. Тогава къде седи лошото във вълка, какво е неговото престъпление? Например, вие виждате едно дърво, което, може би, с хиляди години е расло, мислите го за изсъхнало и го запалвате да гори. Дървото изгаря ли? В изгарянето се разрушава една форма, но от същата енергия, която е дошла в туй дърво от Слънцето, се развива онази първична енергия. Следователно същото това вещество отива да поддържа горенето. Тогава къде е престъплението, когато нещата изгарят?

Сега, ние разискваме този предмет много схоластично, разглеждаме го външно. Представете си, че нямаме никакво разбиране за вътрешното съдържание на захарта, а знаем само двете ѝ качества, че е бяла и че е твърда. Но белият цвят и твърдостта ли са съществени качества на захарта? Не, това е външната опаковка. Под думата захар разбираме нещо, което е сладко, а твърдостта и белотата са посторонни качества. Сладкото е същественото в захарта. Но когато трябва да предадеш на едно същество думата *сладчина*, как ще го направиш? Думата *сладко* е

дошла отпосле, а най-първо е съществувала сладчината сама по себе си. Тя се предала на човека и той намерил една дума, с която да я означава. Така вече ти имаш една представа. Как познавате сладчината, с ръцете можете ли да я познаете? Не можете. И с нос не може да я познаете, и с ухо не може да я познаете, и с очи пак не може да я познаете. Единственото нещо, което я познава, е езикът, т. е. трябва да повикате този специалист. И когато дойде, той казва: "Това е захар." Окото и ухото само предполагат.

И така, хората често правят погрешки. Те имат един орган и определят какво е предназначението му в даден случай. Но как ще докажеш, например, че в теб има едно накарнено чувство? Как ще докажеш, че си обиден? Откъде идва и с какво се показва обидата? Откъде започва същественото знание? Въпросът е спорен, но естествениците казват, че започва с първото усещане, т. е. ти пипаш един предмет и вече имаш елементарно познание. Знанието започва със слушането – не можеш да имаш Знание без слушане. Зрението е вече второ качество. Къде остава тогава обонянието? В Знанието изучаваме разумните отношения, които съществуват между съществата. Вие изучавали ли сте тия отношения? Колко отношения може да има човек? С възможностите на сегашното смятане отношението на 1 към 1 колко прави? В количествено отношение 1 по 1 е пак 1, но това е отношение. Когато човек дълго време яде и пие, става ли на двама? Не, един и същ си остава, т. е. 1 по 1 е пак 1. Човек яде, но не се раздвоява, един остава. Когато умножите 1 по 2, прави 2. В дадения случай 1 ли се увеличава или 2? Тук 2 си остава пак 2. Ако умножите 2 по 1, остава пак 2. Следователно имате човека, имате и другите условия. Също така 1 по 3 е пак 3. Числата дотук са от една категория.

По-нататък, обаче, имаме вече едно видоизменение: $2 \times 2 = 4$; $2 \times 3 = 6$; $2 \times 4 = 8$. В дадения случай всеки ред се увеличава два пъти. Но какво подразбирате, когато кажем " 2×2 "? При действието 1×1 имаме човека и неговата храна, а при 2 какво имате? Често децата си играят на криеница – скрият нещо в ръка и казват: "Ако познаеш какво имам в ръката си, ще ти го дам; ако не познаеш, нищо няма да ти дам." И Природата ни показва ръката си и казва: "Познай какво има!" Ако познаеш, тя ти го дава; ако не познаеш, заминава си. Ние казваме, че това е един обикновен процес. Тук седи цяла една тайна. Ако разбирате законите и кажете само "едно", работите ще се оправят. Например, имате един електрически ключ и когато го завъртите, лампите светват; когато отново го завъртите, лампите загасват. Но щом не знаете законите, ще завинтвате и ще развинтвате нещата и няма да имате резултат.

Сега, вие разглеждате Живота и се питате има ли бъдещ живот. Или пък казвате: "Да се учим и да оправим живота си!" Ние все оправяме живота и той все си остава неоправен. Например, ти до известно време учиш, учиш, ставаш учен човек, докато дойдеш до определено място, дето, освен че не можеш вече да учиш, но и туй, което си научил, започваш да го забравяш. Питате защо е така. Ще уподобя това положение на чувал, в който вие туряте едно кило жито и то се събира; но ако чувалът е пълен догоре, кило, което ще турите допълнително, къде ще иде? Житото започва да се разсипва навън. Сега, за де не се разсипва, този чувал трябва да има една врата, от която житото да влиза, и една врата, от която да излиза. Тогава нещата постепенно се урегулират и няма да има никакво разсипване. Казвате: "Това е едно отношение." Защо туряш едно кило жито в чувала? Той нито яде, нито пие, а само държи. На този чувал ти можеш ли да направиш добро? Ти

добро не можеш да му направиш, но той на теб зло може да направи. — Ако носиш житото и той се скъса, всичкото му съдържание изтича. За да бъде предметът по-ясен, ще дам пример с едно въже: вие никаква услуга не можете да направите на въжето, но то може да ви направи пакост. Да кажем, че се качвате по някаква стръмна планина като турист и сте завързани с това въже; ако то се скъса, ще идете в пропастта, т. е. ако това въже не е здраво, може да ви причини голяма вреда. Значи не можете да разчитате на него. По същия начин може да имате един приятел в живота си, който да играе ролята на въжето. Този приятел е важен дотолкова, доколкото е здрав. Ако не е здрав, приятелството му какво ще ви коства? Според вас, какво нещо е приятелството? Вие казвате: “Аз имам приятел.” Много проста работа — 1 по 1 е пак 1. Сега, ако в даден случай всички неща могат да горят, полезно ли би било това? Има неща, които горят, но има неща, които не горят; някой път ни трябват предмети, които горят, но друг път ни трябват предмети, които не горят.

Сега, трябва да се научите да мислите по закона на аналозиите. Откъде произтича лошото в света? Да допуснем, че аз имам молив, пиша с него, но един ден и вие го поисквате. Аз предполагам, че моливът е учен и знае да пише, а сега вие вземете този молив и той започва да пише за вас. Значи, аз го обичам, понеже знае да пише, но и вие го обичате, вземате го, пишете и на другия ден аз търся молива си — няма го. Защо моливът е отишъл да пише и на друго място? Защото го обичат, нали? Как ще се поправи тази погрешка, че моливът ходи да пише и при единия, и при другия. Докато двама души го обичат, тази работа може ли да се поправи? Не може. Сега, как ще убедите второто лице да не обича молива? Ще ви дам още по-ясен пример с един хляб: и ти имаш нужда от него, и друг има нужда от него, защото сте изгладнели. Как ще

убедиш другия, че той не трябва да яде? Сега, трябва да знаете какво се разбира под думите "не трябва да яде"? Кога не трябва да яде? – Когато е сит. Кога трябва да яде? – Когато е гладен. Следователно вие имате отношения по този закон.

И така, 1 по 1 е 1, 1 по 2 е 2, 1 по 3 е 3. В случая 1 е човекът, а 3 са тримата синове. Тези три действия показват, че всички те имат еднакво право. От синовете всеки има право на толкова, колкото бащата, т. е. всеки разполага с по 1. Единицата е мярка на нещата. Следователно в примера с единия хляб и двамата имат право. Онзи, който яде, колко от хляба има право да изяде? Колко е 1 по 1? – Едно. Сега вие ще кажете, че той е изял половината хляб. Но има и друго разрешение на въпроса. Добре, вие считате, че има погрешка в разсъжденията за единия хляб, т. е. казвате, че ви трябва не цял хляб, а половин хляб трябва да изядете. Представете си, че аз не нося хляб, а вместо него нося едно кило брашно, замесваме го и правим от него два хляба. Тогава и на двамата ще има по един хляб. Следователно всеки трябва да има по един хляб, т. е. хлябът може да е половината от брашното, а не половината на един хляб. Всеки има право да изяде по един хляб от брашното, а не част от целия хляб. При това положение въпросът седи другояче. Всеки човек носи хляб.

В сегашния живот ние често се спъваме в произведенията. Например, един човек е направил нещо, но ти не можеш да поправиш неговата погрешка. Представете си, че се е счутила оста на една кола и има в запас друга, по-голяма ос. Идва един, който не разбира, опитва да поправи оста, но нищо не се получава. От развалената ос нищо не може да се направи, но от запасната, която е малко по-голяма, той може да направи една ос. Аварията може да се поправи с втората ос, но с първата не може. По същия начин хората питат: "Може ли някои

да поправят погрешките си?” Какво ще правите вие с вашите погрешки, как се поправят те? Да кажем, че вие сте написали: “ $1 \times 1 = 5$.” Погрешката е направена, 1 по 1 не е равно на 5. Погрешката къде е, къде ще я поправите? Работата е лесна и тогава идва една нова схоластика: един хляб е за един лев, но този, който казва “един хляб”, ще каже: “Един хляб струва пет лева.” Къде е погрешката? Тогава вие ще кажете: “1 по 1 е 1, а не е 5.” Същинската погрешката е, че това е един резултат, т. е. 5 трябва да дойде на мястото на втората единица, а единицата трябва да дойде на мястото на 5. Тогава какво означава 4? Хлябът може да го разделите на части, но същевременно всеки човек няма да има цял хляб. Ако пък постъпим по закон за брашното, тогава от едно кило могат да се направят пет цели хлебчета. Сега, когато купувате хляб, вие гледате теглото, по-точно – гледате колко е голям хлябът и от това съобразявате неговата тежест. Но когато той е направен от доброкачествено брашно, има малка тежест. Да кажем, че имате голям, един-килограмов хляб, направен от брашно, преседяло две-три години и вече вгорчено, и имате друг, малък, половин-килограмов, хляб, но направен от хубаво прясно брашно. Кой хляб ще предпочетете? – Разбира се, че този от половин кило.

Сега, вие трябва да мислите. В света съществува един разумен порядък на нещата. Всякога, когато се натъкваме на страдания, на известни чувства, недоволства и недоразумения, това е нашият неуреден свят. Същото е и когато се гневите на себе си. Понякога вие се гневите и търсите някой виновен. Например, вървите, блъснете се в някой камък и веднага казвате: “Как така, кой е оставил този камък!” Да, може някой да го е оставил, но представете си, че водата го е търколила отгоре и този камък се е спрял на пътя. Тогава кому ще се сърдите? Вие сега търсите някой виновен, но често не знаете кой е виновен във вас. Досега

намерихте ли някой виновен за погрешките, които правите? Единствения, когото ще хванете, сте вие. Следователно, ако аз вървя по пътя и си отварям очите, няма да се блъскам с камъните; обаче, ако вървя и си мисля за друго, ще се блъскам. Сега, ще попитате кой е причината? Представете си, че миете нещо вкъщи и когато го измиете, виждате, че отгоре има посипан прах. Кой е донесъл праха? Ако търсите кой е виновен, това е вятърът отвън. Какви съображения има вятърът? Според сегашната философия, той не обича празните места – щом намери празно място, той е щедър и дава. Той има доброто желание да запълва празните неща и каквото носи, оставя го във вашата къща, т. е. напълва къщата ви с прах. Вие имате интерес във вашата къща вятърът нищо да не оставя, но той има желание да остави. Но този прах на вятъра ли принадлежи? Вятърът не оставя нищо от себе си. Има много хора, които правят добро като вятъра. Вятърът не оставя нищо от себе си, а оставя чуждото – праха. Другото го взема със себе си. Когато го пуснеш вътре и се нагрее, топлият въздух излиза, а влиза студеният въздух. Тогава как да хванеш вятъра – неуловим е, неделим е...

Често и във вас се заражда същото желание и постъпвате като вятъра – правите добро с малките пращинки, които носите. Казвате: “Толкова добро съм му направил, пари съм му давал!” Това е моралът на вятъра – прах си му донесъл. Когато сте му дали пари, вие сте го развалили. А той е взел парите и ги е турил вътре в касата, защото не ги иска. Така въпросът остава неразрешен. Какво трябва да направите с праха, който вятърът е донесъл; какво трябва да направите с парите, които ви са дадени; какво трябва да направите с хляба, който ви е даден; какво трябва да направите с водата, която ви е дадена? Не можете да хванете вятъра. Той носи хляба, той носи водата. Вятърът понякога донася влагата и в туй отношение той косвено помага на хората.

Та казвам: всички спънки, които имате в себе си, се дължат на схващането, че някои неща са прави или криви. Това е едно неразбиране. Кое е същественото в Живота? Същественото е хлябът да иде в стомаха, въздухът да иде в белия дроб, светлината да иде в главата. Всичката погрешка на хората седи там, че понякога искат да вкарат хляба в мозъка, въздуха – в стомаха, а водата – в белия дроб. Щом вкараш въздуха в стомаха, ще имаш коремоболие; щом вкараш водата в белия дроб, ще имаш задух; щом вкараш хляба в мозъка, ще имаш парализа. Турете светлината в мозъка, турете въздуха в белия дроб, турете хляба и водата в стомаха. Всичко трябва да се поправи. Хлябът не трябва да се туря в главата, там никакъв хляб не трябва, хлябът трябва в стомаха да иде. Мозъкът пък се нуждае само от светлина. И белият дроб не се нуждае от вода, нуждае се от въздух. Тури водата в стомаха, защото водата е разреден хляб! Водата е един по-мек хляб, а същинският хляб е по-твърд.

Когато поставя нещата не на място, всеки човек може да се увреди, това не е практично. Скръбта е признак, че поставяш нещата не на място. Какво е скръбта? – Предмети, поставени не на място. Какво е Радостта? – Предмети, поставени на място. Казвам: поставете всяко нещо на мястото, за да бъдете радостни.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината. В Истината е скрит Животът.

*25-та лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
21 май 1937 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев*

ЦЕННОСТ И МОРАЛ

Добрата молитва

Четоха се работи по темата "Материални и морални ценности на нещата".

Каква е разликата между ценност и морал? Под думата *морал* разбираме пътя, начина, по който да се постъпва. Счита се, че моралът е правилният метод. Ценността се отнася само до резултатите, т. е. тя е оценка на някое последствие. Ценен е, например, един скъпоценен камък, който е един резултат. Или е ценна някоя картина, стихотворение или съчинение. Каквато и да е ценността, тя винаги има отношение към резултата. В този смисъл бих ви казал какво е ценно за човека: тялото му. Вие ще кажете, че ценно е душата. Но туй, на което вие разчитате, което обективно проверявате, е тялото. Например, можете да формирате тялото, можете да го пипате, но щом дойдете до човешкия ум, как ще го докажете? Как ще докажете косвено ума? Съвсем по друг път. Към какво има отношение храната? Храната може да се разглежда като опаковка на тялото. То постоянно се опакова, за да не се развали, и когато човек не яде, тялото веднага започва да отслабва. Значи храната първо засяга тялото, после влияе и на човешкия ум.

Вие не сте си задавали въпроса какво е морал. Казвате за нещо, че е морално, но не сте сядали да помислите какво нещо е моралът сам по себе си. Кое считате за морално и кое – за неморално? Не е важно какво пишат за това хората отвън. Вие при дадени условия считате в реда на нещата да изядете една кокошка или да изядете една ябълка. А когато някой влезе в някоя градина и изяде един плод, градинарят го счита за неморално. Следователно от ваше гледище е право да ядете, но от гледището на градинаря не е право. Обаче, ако платите на градинаря, той счита, че имате право да ядете. Това са тънки различия, които вие прескачате.

Сега, някой разисква какво нещо е реалното. Всяко нещо, което хвърля сянка, е реално. Всяко нещо, което образува Реалността, без да хвърля сянка, е разумно. Всяко нещо, което хвърля сянка е реално; всяко нещо, което образува Реалното, е разумно. Индусите наричат илюзиите *майя*. С плодовете на майя, т. е. с плодовете на сенките тине можеш да се храниш. В плодовете, нарисувани върху картината, има ли някаква реалност? Една картина има ли реалност? Това е образ на Реалността. Да кажем, че имате едно усещане – например, имате една болка; реална ли е болката или е сянка? Разсъждавайте. По много начини може да разсъждавате за един предмет. Представете си, че имате в джоба си хиляда лева, които сте ги предназначили за дрехи. Възможност вие имате дрехи, не се нуждаете от тях, но искате добре да се облечете. В същото време един друг човек, като няма пари и няма откъде да спечели, а знае, че вие имате, иска да ги вземе и малко да разполага. Какво ще усети той, когато ги вземе от джоба ви? Когато бръкнете и видите, че парите ги няма, това ще ви причини болка. Какво в случая ви причинява болка? Този човек е бръкнал в джоба

ви, снел е от тежестта на вашата житейска раница, а вие усещате болка и казвате: “Заболя ме сърцето!” Това вече е идея, т. е. вие си представяте, че оня ви е направил една голяма пакост. Къде е погрешката? И онзи, който ви е взел парите, и вие, които се безпокоите, и двамата правите погрешка. Представете си, че той е турил парите в джоба си, но е дошъл някой по-майстор от него и ги е извадил оттам... Един професор по кражби учил своите ученици как да обират хората, как да им измъкват кесииите. Докато преподавал уроци си, един от учениците измъкнал златния му часовник от джоба, без той да усети. Гледа – няма го часовникът му и казва: “Аз те учих да обираш другите хора, а не мен.” Този ученик вече е станал такъв майстор, че може да обере и учителя си. Сега знайте: всякога, когато учил един ученик да краде, той най-първо ще обере теб.

Но питам сега коя от тези постъпки е реална и кое ни смущава. Хиляди неща има, които ни смущават – вие имате една относителна реалност. Тогава представете си, че съществува един разумен човек, когото не можеш вече да обереш, понеже притежава един уред, който, щом бръкнеш в джоба му, издава някакъв звук. Във вашето съзнание всякога един апаш може да ви обере. И тези крадци са много наблюдателни – виждат, че вниманието ви е отвлечено и в този момент ви обират.

Ще ви разкажа един пример, който се случи в Америка. Пътувам на един параход и гледам, че някакъв е седнал до едно момиче и се кани да го обере – чака удобен момент да бръкне в джоба му. Тъкмо рече да бръкне, аз му направя знак с показалец – така го спрях веднъж, два, три пъти. Казах му: “Това джебчийство не е за теб.” Той явно помисли, че аз съм по-майстор от него. Когато опита и трети път, отказа се и рече: “Тази работа не е за мен.” Питам. неговите заключения верни ли са? Не, той не

разсъждава философски. Той усети, че моето съзнание е будно: аз седях, без да го наблюдавам, и той мислеше, че гледам нанякъде си, но при най-малкото помръдване аз му правех знак с пръст.

Съзнанието трябва да бъде будно. За това не се изисква много. Някой път вие искате да се справите с известни мъчности; само трябва да махнете с ръка и мъчнотиите ще си идат. Но трябва да знаете как да махнете с ръка. Да допуснем, че ви среща една мечка и вие веднага се качвате на едно крушово дърво. Ще ви нарекат страхливец. Или, да кажем, две армии се бият и едната от тях отива на втора позиция; защо, от страх ли? Не, от тактически съображения. Този, който се е качил на крушата, го прави не от страх, но заема позиция – той има съображения и постъпва разумно. Хората казват, че го е страх от мечката. Не, съображения има той, затова се е качил на дървото. Армията, която отстъпва, какви съображения има? – Няма помощ и разбира се, че ще отстъпи. Има ли нещо лошо, ако отстъпиш от позицията? Имаш съображения да не изгубиш, т. е. постепенно заемаш друга позиция. *(Чуват се пукания в дърветата)*

От какво произтичат тия пукания? Те са насъбрано електричество. Понеже във въздуха има доста влага, която е добър проводник на електричеството, в дървото стават малки експлозии. Някой път стават и когато атмосферата е суха. Стават и когато влагата е отвън, и когато влагата е отвътре...

Та казвам: вие считате ценността за морал. Ценността е за качествата на резултата. Всеки резултат има свои качества и моралността зависи от тях. Моралността е пътят, начинът за постижение. Например, казвате “морален живот.” Моралният живот е правилният път за постижение на нещата. Неща, добити по морален начин,

остават за по-дълго време, отколкото неща, които не са добити морално. Да кажем, че някой върви по Правия път. Но вие разглеждате морала независимо от това какво влияние ще упражни, вследствие на което се създава една философия, че човек може да постъпи както иска. Човек може да постъпи както иска, но ценността за нещата ще се измени. Така ще стане промяна в неговите мисли, в неговите чувства, в неговите постъпки и един ден той сам себе си няма да може да познае. Допуснете, че вие имате стока за превозване по вода и мислите, че параходът трябва да се натовари. Да, но параходите си имат ватерлиния, докдето могат да се товарят. Ако се натовари повече, при бурно море параходът може да потъне. Следователно има известни възможности за нещата. И човек има такава линия, която показва доколко може да се товари в даден случай. Вие сте един разумен параход и когато минавате през света, товарите какви ли не чужди багажи от едно пристанище за друго. Така аз гледам на Живота. Например, срещате един ваш приятел – той е едно пристанище. Спирате се при него, натоварвате парахода си. А пък приятелят ви е кораб, спрял на вашето пристанище. Така става обмяна. Вие всеки ден може да се спирате на десет-петнадесет пристанища и така става обмяна на вашите идеи, мисли, чувства и постъпки.

Сега, какво значи да се обяснява нашироко? Да описвате Живота в проза и поезия, да давате едно вътрешно обяснение. Например, имате да събирате числата 1, 2, 3, 4 със знак *минус*, а после имате числата 1, 2, 3, 4 със знак *плюс*. Кое ще предпочетете? Първите числа ги събирате, но имате да давате, т. е. имате дълг. Във втория случай събирате, но имате да вземате. Тук вие събирате и печелите, а в първия случай пак събирате, но имате да давате. По същия начин и вие понякога имате

някаква идея да събирате. Всички неморални постъпки в човека имат знак *минус*. Този знак е като една дамгосана овца, която винаги можеш да я намериш. Например, даден навик все ще го намериш в себе си. Питате как ще го намерите. Когато в Англия стане обир, не завеждат дело, понеже струва скъпо, а имат за целта детективи. Да речем, че при обира разбойникът не е оставил никакво веществено доказателство, освен едно копче, което е паднало от дрехата му. Детективът взема това копче и влиза в следите на крадците. Той цяла седмица ходи, разхожда се, носи, наблюдава това копче и един ден се сблъсква с един господин, извинява му се и казва: “Господине, аз ви арестувам!” Апашът разбира, че не е шегга, защото поглежда копчето в ръката на детектива и вижда, че е неговото. Питам: за да научи това изкуство, на този детектив колко време му е отнело? Той мисли. Друг път вземате един морален човек, за когото казват, че е ясновидец. Често има ясновидци, които виждат неща не от онзи, но от този свят.

Един наш приятел, който се занимаваше със спиритизъм и правеше сеанси в Търново, ми разказа как веднъж приспал медиума и го попитал кого вижда. – “Виждам майка си.” Нашият приятел мислел, че майка му е умряла и попитал: “Къде е майка ти, можеш ли да я опишеш?” Медиумът казал: “Вкъщи е, жива е майка ми.”..

Какво нещо е Духовният свят? Той е толкова далеч, че светлината от Земята не може да достигне до него и затова е невидим за нас. С други думи, материята е толкова гъста, че светлината не прониква в Духовния свят. Така предметите от Духовния свят не могат да се отразяват в нашия свят, затуй остават невидими. Нашият свят пък е нереален по същия закон – светлината от него не може да се отрази в Духовния свят. Щом се качиш в

Духовния свят, физическият става невидим, а за онзи, който слиза от Духовния във физическия, Духовният свят става невидим. Та казвам: едновременно не можеш да живееш и в Духовния, и във физическия свят, ако не се справиш със своето съзнание, т. е. докато възприемаш известни предмети от този свят, не можеш да виждаш другия свят.

Сега, ние се отвлякохме от нашия предмет. Как мислите, числата, които събирахме, късметлии ли са? Вземаме числата 1, 3, 4, 5, 6. Тук имате две положителни числа, едно неутрално число и две числа на резултат. Сега, какво означава, ако числото е количествено? На какво трябва да го обърнем, за да го направим ценно? Това е една формула. От първите две числа кое бихте избрали? Ако са златни, ще изберете второто число, защото 13 000 тона злато е за предпочитане пред 12 000 тона злато. Но да допуснем, че последното число трябва да го извадите от второто; ще останат 1000 тона злато. Ако е злато, не е малко. Сега, на всяко число може да се даде различна ценност. Например, може ли да направите така, че числото 12 000 да е диамант колкото камилско яйце? Възможно е да го направите. Но има ли дванадесет хиляди диаманти колкото камилски яйца? Няма, следователно не може да направите числото 12 000 да бъде дванадесет хиляди диаманти колкото камилски яйца. Колкото се увеличава ценността на един предмет, толкова се намалява количеството. В Природата законът е такъв: колкото ценността се уголемява, толкова количеството се намалява. Например, трябва ви три хиляди килограма цвят от рози, за да извадите един килограм розово масло. Ако искате да извадите три хиляди килограма, колко хиляди килограма цвят ви трябва? Същият закон действа в Природата: ако иска да повдигне ценността на

един предмет, тя намалява броя му. Например, големите животни намаляха и от тях излязоха хората. Някои хора са допотопните мамонти, които се измениха – станаха по-малки, но сега придобиха ценност. Сега те имат такива грандиозни идеи...

И така, предметът трябва да се организира. Често вие желаете много работи, които намаляват вашата цена. Многого идеи, многого мисли, многого желаня намаляват ценността на човека. Малко, но хубаво! Ценните работи са важни. Да допуснем, че имате няколко милиона диамантени скъпоценни камъни и едно житно зърно; в дадения случай кое е по-ценно? Аз бих предпочел житното зърно, защото за петнадесет години ще бъде най-богатият човек в света. Когато посеее туй зрънце, първата година ще имате шестдесет зрънца. Колко ще имате през втората година? Христос казва: "Едно даде тридесет, друго – шестдесет, друго – сто." Нека да вземем сто, че по-лесно се пресмята. И така, първата година ще имате сто зрънца, втората – десет хиляди, третата – един милион и т. н. Помнете тогава: когато ценността на нещата се увеличава, количеството се намалява. Когато моралът се намалява, светът остарява; когато моралът се увеличава, светът се подмладява. Когато предметите се намаляват, ценността се увеличава; когато предметите се увеличават, ценността се намалява. Съществува такова отношение, този закон е верен.

Същият закон съществува и в нас. Ако чувствата се увеличават, умът се намалява; ако умът ви се усили, чувствата се намаляват. При това, постъпките на човека могат да се увеличат и без да бъдат ценни. Ако искате постъпките ви да бъдат ценни, непременно силата на вашия ум и силата на вашето сърце трябва да бъдат уравновесени. Тогава се повдига ценността на постъпките ви.

Сега, да допуснем, че са ви дали една задача. Представете си, че са ви дали една кибритена кутия, но се позволява на ден да драсвате само по една клечка кибрит. Най-първо какви предпазни мерки трябва да вземете? Ако пътувате в сухи дни, не е опасно, но представете си, че вали дъжд и времето е влажно; мислите ли, че ако не вземете предпазни мерки, кибритът ще ви послужи, щом го извадите навън? Сега, този пример може да ви послужи като мярка: много пъти в Живота вие не сполучвате по единствената причина, че кибритът ви е влажен. Мислите, че където и да идете, можете да си проправите път. Щом човек е поставен в света, той трябва да се справи с условията. Понякога се смеем на заека, но аз гледам малко по-дълбоко и считам, че той е тениален (не като човек, но като заек). Заекът е гениален по своята природа, защото може да живее при всички несгоди. При това, той е весел и е оптимист. Например, понякога, когато го гони някой копой, той си играе с него. Казват, че бил будала. Ни най-малко заекът е будала. Когато копоят го гони, той се върти, върти на едно място в кръг, после отскача на петнадесетина крачки. И когато копоят стигне до това място, започва да ходи в кръг. Навремето казваха, че когато ги изгониш от леговища, зайците пак се връщат на своето място. И ловците сядаха с пушката и ги чакаха. Сега казват, че зайците са поумнели и повече не се връщат там, отдето са ги изпъдили. У тях беше правило да се връщат в напуснатите леговища. Как зайците предадоха помежду си този навик да не се връщат? Те си имат радио и по него си предадоха, че връщането в леговището е опасно.

И така, трябва да внесете в ума си следната идея: за всички мъчнотии, които имате в света, има един начин за разрешаване. Следователно всяка мъчнотия ще стане задача за вас. Щом се намерите при трудни условия, ще

употребите един, два, десет, двадесет, тридесет начина и най-после ще намерите един начин за разрешаване. Когато направите един, два, пет, девет, десет опита, вие ще имате половината от разрешението на даден въпрос.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината. В Истината е скрит Животът.

26-а лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
28 май 1937 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев

ТРИТЕ ВЕЛИКИ НАУКИ

“Отче наш”

За следващия път пишете върху темата: “ОТНОШЕНИЕ НА НЕЩАТА”. Това е труден въпрос.

Ф	С	П
У	С	П
Д	С	П

Сега, имаме три свята: физически, Умствен и Духовен. Имаме физическо поле, умствено поле и духовно поле. Светът е отношение, а полето е проява в това отношение. Най-първо, имате известни отношения: физическо или духовно, или умствено отношение. Те не могат да се смесят – физическите отношения са едно, умствените отношения са друго, а духовните пък се различават от предните две. Сега, можем да дойдем до формулата: $Д:У = ДУ:Ф$. Права ли е тази формула, според която $Д$ се отнася към $У$, тъй както $ДУ$ към $Ф$? Това значи, че двата свята – Умственият и Духовният – имат еднакво отношение към физическия свят.

Сега, самият Живот е един сложен процес, с който вие постоянно се борите. Да кажем, че в този процес имате физически прояви. Кое наричаме физически прояви? Посочете една. Да вземем процеса на дъвчене на храната. Ако те заставят да дъвчеш дадена храна, ти не усещаш известна наслада, но имаш някакъв вкус, т. е. вътре в дъвкането има едно усещане. Първото дъвкане е физическо. Второто дъвкане – това, което усещаш, спада

към умствените прояви, т. е. ти схващаш с ума си, че има нещо приятно и дъвчеш храната, за да извлечеш нещо за себе си. Даже когато човек яде несъзнателно, той все пак има нещо предвид. Да допуснем, че гледате една картина, която представя един физически обект, и приемате вътре в ума си известно впечатление. Това е умствената страна. После, вие разсъждавате, мислите върху картината. Този процес е умствената страна на картината – когато разсъждавате, тя е вътре в ума ви. При този процес вие не можете да придадете физически оттенък на туй, което виждате. Физически как ще представите виждането, можете ли да го хванете? Пипането е първото усещане, което се е проявило. Казва някой: “В това, което не усещам, не вярвам.” Но ние боравим с пет сетива. На физическото поле ни липсват още две други сетива. Второто сетиво е вкусът. Каква е разликата между това, което усещате със съзнанието, и това, което усещате с вкуса? Вкусът качествено различава, че някои неща са сладки или горчиви, т. е. че някои неща може да са полезни или да са вредни за него. Ония, които са вредни за него, той ги нарича горчиви. А с какво се занимава осезанието? Може да чувстваш, че един предмет е топъл или студен, че е твърд или мек, т. е. схващаш външната страна на нещата. Ако чувствате, че предметът е топъл, към коя категория ще го класифицирате? Например, каква е разликата между топлина и студ на физическото поле? При топлината нещата се разширяват, а при студа се свиват, т. е. имаме обмяна. Водата прави едно изключение: при студ не се свива, а се разширява. Но по принцип при студ предметите се свиват, т. е. винаги при студ обемът на телата става по-малък. Разбира се, свиването е такова, че не се забелязва с просто око.

Сега, какво отношение има физическият свят? Той е най-близкият до нас свят, значи това е опитното поле, дето

опитваме нещата. Тогава може да кажем, че Духовният свят представлява смисълът на нещата, а Умственият свят – съдържанието. Следователно във физическия свят имаме формите на нещата, в Умствения свят изучаваме съдържанието на нещата, а в Духовния свят изучаваме смисъла на нещата. Смисълът вече е отношение. А щом дойдем до съдържанието, имаме вече границите на геометрията. В даден случай вие имате една мисъл, която трябва да има форма, трябва да има съдържание в себе си, трябва да има и смисъл в себе си. Под смисъл разбираме подбуждение, т. е. вие сте в едно специфично състояние – щом се събудите, искате да познаете нещо. С други думи, човек спи някъде, пробужда се и иска да направи разлика между себе си и животното и казва: “Аз не съм животно.” Човек не е ли животно? Вярно, че е човек, защото мисли, но и животно е. А няма ли животно в него? Човек казва: “Не съм животно!” и с тези думи той подразбира известно качество, което приписва на животните, т. е. иска да каже, че не е глупав. Така той туря едно чувство не на място. Като кажат “животно”, подразбират един нисш живот. В случая думата е употребена не на място. Или казват “животински живот”, което подразбира животно, в което мисълта не взема участие. Разликата е там, че човек мисли и тогава извършва работата, а пък животните извършват работата и тогава мислят, т. е. животните рядко мислят предварително. Едно животно започва да мисли, след като го набиеш хубаво. Ако го набиеш два-три пъти много добре и после само като му покажеш тоягата, животното вече знае. Човек се отличава по това, че мисли какви ще бъдат последствията. Въобще, днешните културни хора, преди да направят нещо, мислят какви ще бъдат последствията. Да кажем, че изучаващ музика; какви ще бъдат последствията, когато станеш музикант? Ако те харесат, искаш да станеш музикант; ако не те харесат,

намираш, че тази професия не е за теб. След това искаш да учиш физика, да станеш инженер, но пак мислиш, че тази работа не е за теб. Най-после започваш да изучаваш земята – изучаваш твърдата почва и елементите, изучаваш при какви условия се оре земята, как се садят разни семена и какви ще бъдат последствията.

Та казвам: всеки един от вас трябва да си даде един ясен отчет, че щом иска да постигне нещо, пътят не е един. Много са пътищата на човека. Следователно много пътища има да изучавате. Ще кажете, че има само един път в Живота. Това е друг въпрос. Но разните постижения, които искате да имате, няма да ги придобиете по един и същи път. Например, ако искате да станете цигулар, ще вземете цигулка, но ако искате да станете художник, няма да употребите метода, който цигуларят употребява, а ще вземете четка и бои. Ние понякога искаме само по един и същ начин да постигаме различни придобивки. Някой пита защо не може да придобие определено нещо. Той иска изведнъж, без да се упражнява да започне да свири или иска без да се упражнява да стане художник и да започне да рисува. Може да е рисувал нещо, но той не е художник, ако в своята картина не е вложил трите качества – да ѝ придаде известна форма, да вложи в нея съдържание и смисъл. Един художник е гениален, когато може да развие своето изкуство по начин, че да влага форма, да влага съдържание и да влага смисъл. Човек е човек дотолкова, доколкото внася в живота си тия качества – тялото трябва да има една отлична форма, трябва да има съдържание, трябва да има и смисъл. Тогава казвам: човешката форма се намира в стомаха, съдържанието се намира в белия дроб, а смисълът се намира в главата. Следователно, художникът, който иска да нарисува един портрет, ще предаде мисълта в главата, ще предаде съдържанието в белия дроб, а формата на нещата ще предаде в стомаха.

Да кажем, че художникът иска да покаже, че човекът на портрета е материалист и му туря едно благоутробие. Или иска да покаже, че има съдържание – туря му широки рамене, защото всички широкоплещести хора имат съдържание. А щом дойде до главата и иска да покаже, че човекът има смисъл, придава ѝ обла форма. Това е истински художник.

Сега, вие, например, искате да постъпите по определен начин – искате да постъпите добре. Тогава на всяка една постъпка, която си има три качества, трябва да ѝ дадете една добра форма, трябва да ѝ дадете най-доброто съдържание и смисълът ѝ да е добър. Какво нещо е добрата постъпка? В даден случай добра постъпка е тази, която има отлични форма, съдържание и смисъл. Щом има тия три качества, постъпката е добра. Така се създава нещо от физическия свят, т. е. добрата постъпка е един резултат. Тогава ще кажа: смисълът е бащата на нещата, съдържанието е майката на нещата, а формата е тяхното дете. Не мислете, че буквално е така; изразявам се картинно, за да имате ясна представа. Защото не мислете, че ако нагорещявам собата, тя от само себе си е станала гореща. Тя може да е гореща, но може да е и студена. Значи топлината може да дойде в собата и да си заминее, т. е. тази соба остава със същата форма, но има един елемент, който се нагорещява. Когато турите вътре дърва и ги запалите, те представляват съдържанието. Значи топлината идва от съдържанието. Тогава смисълът къде е? Смисълът ще бъде запалената свещ – тя има форма, има топлина, има и светлина. Светлината е смисълът на нещата, защото на нея можете да отворите книгата си и да четете. Светлината представлява смисълът на нещата, понеже при нея добиваме онова, което търсим. При топлината добиваме разположението, възможността да направим нещо, а при самата форма може да се прояви

съдържанието. Ако нещата нямат форма, съдържание и смисъл, не могат да се проявят.

В съвременните хора има нещо неопределено. Вие казвате, че човек може всичко да направи. Всичко може да направи, но по законите, по които стават нещата. Например, кога някой от вас може да яде? Когато е здрав. Ако е болен, не може да яде – дори да му дадете и най-хубавото ядене, не може да яде. Значи само здравият човек може да яде. Да допуснем, че вие искате да постигнете нещо в света. Можете да го постигнете, само ако сте здрав; можете да го постигнете, само ако сте умен. Под *умен* разбирам също *здрав*, но в друг смисъл. Или да допуснем, че искате да бъдете силни; трябва да знаете да манипулирате с тия сили. Ако не разбирате законите, как ще придобиете постиженията в света? Допуснете, че някой от вас иска да бъде красив (често у младите има тази идея да бъдат красиви). Старият човек се обезсърчава и казва: “Отиде младостта!”, но младият винаги има амбицията да бъде красив. Сега, под думата *красив* вие разбирате едно чувстване. Малцина знаят как се добива красотата. В красотата няма никакво смущение. Красивият човек живее в един идеален свят, където всичко е хармонично, всичко е приятно. Онези, които са погрознаели, разбират, че работите не са хармонични. Най-първо, за да бъдеш красив, трябва да имаш музика. Без музика никой не може да бъде красив в света. Какво внимание ще обърнат хората на музиканта, който свири? Ето как разбирам аз гениалния музикант: когато влезеш в стаята му, ще намериш в нея само маса, стол, една книга и един инструмент – цигулка, ако е цигулар, или пиано, ако е пианист. Той лампи няма, но щом засвири, всичко светва; щом засвири, стаята се стопля; щом засвири, хляб идва; щом засвири, обуща идват, всичко идва. Понякога казвам: “Туй разбирам цигулар – като засвири, да светне въщи.” Сега не можете

ли да светнете така? Можете, стига да знаете как да свирите.

Сега, по какво се отличават цигуларите? В цигулката има дълги и къси вълни. При дългите вълни се употребява целият лък – от единия до другия край. Когато искат да постигнат къси вълни, употребяват малка част от лъка. Ако цигуларят няма този усет, музиката не излиза добре. И в пианото има дълги и къси вълни... Та казвам: човешката мисъл е музика. Това е външната страна на мисълта. Когато говорим за музика, разбираме проявата на ума във външния свят. Това е пътят, по който човешкият ум действа без препятствия. Идеалният път, по който човек може да мисли, е музикален. Това е състоянието, за което вие понякога си мислите – всичко да ви е приятно, да нямате никакво препятствие, да сте охолни. Казват за някого: “Охолен човек”, а аз виждам, че той е музикален. Охолният няма никаква грижа и казват за него, че си е накривил шапката. Какво има от това, че си е накривил папката? Охолният човек, дето влезе, дето една дума каже, всички го приемат. А друг някой, дето влезе, всички го изпъждат. Като онзи млад българин, който ходил в странство и когато се върнал, оплакал се на леля си, че дето ходил, все го изпъждали навън, и казал: “Страх ме е и ти да не ме изпъдиш!” Ако един човек ми каже, че навсякъде го пъдят, какво трябва да мисля за него? Когато вървиш някъде, стражар те спира и ти показва къде да минеш; друг пък ти казва: “Заповядайте, минете!” Тоз, който дава път, има едно разположение, а оня, който заповядва, има друго разположение. Тоз, който отстъпва, има музика; тоз, който заповядва, няма музика и постъпката му ти е неприятна. Гледам, че вие сте много музикални.

Сега, някой певец пее и си криви устата; някой цигулар свиря и също се криви. Най-първо трябва да бъдете музикални. Искате да философствате; философията

почива върху принципа на причина и следствие. Какво нещо е причината на нещата? Всяко нещо има свое следствие. Тогава какъв е резултатът? Каква е разликата между следствие и резултат? Всяко начало изразява закона на причината. Всяко нещо в Природата има свое начало и свой край. Началото – това е Духът, краят – това е умът. Тогава кое е следствието? – Физическият свят. Следователно, най-първо трябва да бъдем в Духовния свят, който е началото. А щом кажем, че сме в края на нещата, ние сме във физическия свят. Какъв ще бъде резултатът, краят на нещата? Край има там, дето се мисли; начало има там, дето има Дух. Следствието резултатът на нещата се намира на физическия свят.

Сега, искате външният свят да има към вас същото отношение, каквото вие имате към него. Всякога трябва да знаеш, че каквото отношение имаш към хората, и те ще имат същото отношение към теб. Ако един учител влезе в училище и се отнася добре с децата, всички те ще имат добро отношение към него. Ако някоя учителка носи пръчица и налага наляво-надясно, всички деца ще започнат да имат особено мнение за нея. Ще кажете, че всички вие няма да бъдете учители. Някои от вас носят тояги и кого как срещнете – налагате. Мислите ли, че с грубост ще се оправи светът? Помнете: грубостта нищо не допринася. Може да се тревожите, но тоягата не е изкуство. Тревожат се глупавите хора, бият глупавите животни. Щом се тревожиш, щом се мъчиш, ти си едно животно. От страданията ставаш по-умен и ставаш здрав. Под думата *здрав* разбирам правилно отношение между Духа, ума и следствията на нещата.

Сега, вие можете да приложите тази философия. Например, ти и вашият събеседник сте двама учени и спорите по физика – да кажем, че професорът говори нещо за светлината и ти казва: “Ти нищо не знаеш.” А той

какво знае за светлината? Даже и вие тук какво знаете за светлината? Знаете много работи, но можете ли да кажете и да стане светлина? Казва Писанието: “Рече Бог и стана светлина.” Явно онзи, който казва, че другия нищо не знае, донякъде е прав. Защото да знаеш значи, че щом кажеш: “Да бъде светлина”, и да стане светлина. Аз мога да кажа една дума и да излезе светлина. Например, ти си взел от един свой познат хиляда лева назаем и го докарваш до краен предел на търпение, когато на човека му иде да те набие или утрепе. Но един ден го срещаш, говориш му с много благи думи и изваждаш парите: “Извинете, много съжалявам, че не устоях на думата си, ще ви платя с лихвите.” Веднага от лицето на този човек започва да излиза светлина. А сега твърдите, че не можете да кажете *светлина* и да светне. Можете да кажете и *светлина*, и *топлина*, и *братство* – всичко. Вие искате да кажете една дума тъй, както трябва, и да дойде братството. Не.

Понякога ви гледам и вашето изкуство не ми харесва. Вземете по едно огледало и си наблюдавайте лицето. Препоръчвам ви да си наблюдавате лицето десет дена. Например, станеш някоя сутрин и погледнеш, че си стиснал устните си. Защо, на какво се дължи това? Това са форми и те не са лоши. Има хора, които искат да си придадат и такъв вид. Но какво ви кара да знаете причината? Когато съм правил наблюдения върху малки деца, виждал съм как някое се занимава с майка си, но щом ме види, иска да се покаже и си надува устните. Майка му казва да не прави така, но то пак ги надува. Забелязвал съм други деца, които не се надуват, но щом ме видят, току изведнъж се усмихват и задават въпрос откъде идвам. Сега, и вие понякога, когато станете сутрин недоволни, се надувате. Казвам на майката: “Остави, това дете не е лошо. Някои деца имат обратни движения – енергични са и искат да се покажат.” Да кажем, че ставате сутрин

и не си харесвате лицето. Кое не харесвате в лицето си? — Погледът ви е замъждял. Защо? Защото нямате определена идея. Устните ви са изкривени, понеже волята ви не действа както трябва. Щом движенията не стават тъй, както трябва, волята е слаба. Щом нещата не стават навреме, умът ви е слаб, т. е. не сте мислили и нещата са разхвърлени.

Преди всичко, всинца, ако се наблюдавате, нямате такава обхода, каквато трябва. Обхода имат англичаните, които я изразяват в своето джентълменство. В обходата си англичаните са много благородни. Понякога прекарват три-четири години под строг режим, докато се научат — много голяма наука е това. Някои учат и пак не знаят да се обхождат. Същината на англичанина е, че той знае как да се обхожда. Ако отидете и в Америка, и другаде, англичанинът навсякъде е джентълмен. Когато види особа от женски пол, той веднага ще стане — учтивост има у него. А българинът седи, идва млада мома, поглежда го, а той казва: “Ще постоиш права, няма нищо.” Идва втора мома, а българинът седи и се радва, че си е намерил място. Гледам, че понякога и в религиозните хора няма обхода, дори тук, в класа, няма обхода. Казвам: както вървите, това е закон на израждане! С тази обхода много ще ви пати главата в бъдеще! На човек му трябва будно съзнание навсякъде. Каквато работа и да работиш, дори слугиня в къщи да имаш, навсякъде трябва благородна обхода. Ако слугинята знае как да се обхожда със своя господар, ако господарката знае как да се обхожда със своята слугиня, образуват се хармонични състояния. А когато слугинята не знае да се обхожда с господарката, последната по цял ден се безпокои с нея. Учителят пък се безпокои със своите ученици. Проповедникът, от друга страна, говори едно, а хората не се разбират. Тогава ние искаме Господ да бъде един и същ към всички. Ние

правим разлика и казваме: “Него Господ го е благословил, а другия не е благословил.” Когато на майстора-цигулар му дадете даже проста цигулка, той ще свири хубаво; на обикновения цигулар и най-хубавата цигулка да му дадете, нищо няма да направи. Ако на гениалния цигулар му дадете и най-простата цигулка, той ще изкара нещо със своята обхода.

Сега, вие седите и не знаете как да употребите главата си. Вие сте ученици и Господ ви дава глава, дава ви ум, дава ви бели дробове, дава ви тяло. Защо ви са всички тези неща? – Дал ви е тяло, за да създадете една отлична и красива форма; дал ви е бял дроб, за да създадете отлични и красиви чувства; дал ви е глава, за да създадете отлична и красива мисъл. Ако създадете отлична мисъл, главата ви е намясто; ако създадете отлични чувства, белият дроб ви е намясто; ако създадете благородни постъпки, вие сте вече гениален. Гениален човек е онзи, който има отлична и благородна мисъл, отлично желание и отлична постъпка. Това е силата на човека – да имате едно желание, което е безсмъртно, и една мисъл, която е безсмъртна в ума ви, т.е. да имате нещо, на което да разчитате. Някой път вие сте начумерени, но когато дойдете до своята светла мисъл, всичката тъмнина трябва да ви стане приятна; когато дойдете до благородното чувство, тъгата ви трябва да изчезне; когато дойдете до красивата форма, негодите ви трябва да изчезнат. Това е идея за бъдеще – да има какво да работите.

Сега, вие сте млади и казвате: “Когато остареем...” Турците имат една поговорка: “Ако в началото не е било, че на сто години ли”, т. е. след като станеш на сто години, това няма да бъде. Вие сега имате най-благоприятните условия за обхода, най-благоприятните условия да учите. По някой път ви гледам, че нямате търпение да изслушате нещо. Изслушвайте един човек. Който иска, може да ми

даде един пример – да речем, ако е цигулар и има какво да свири, не е такава философия, ще го изслушам. Макар някъде да не взема тоновете правилно, джентълменството изисква да го изслушам спокойно. Когато съм ходил на концерт, съм наблюдавал как някой не слуша спокойно, а си свива веждите. Ако е на мястото на изпълнителите, по-хубаво няма да свири, но той свил вежди, като че ли е авторитет и не може да слуша. Често, когато някой пее тук, вие казвате: “Не може да пее”, но този, който критикува, не може да пее по-добре. Който не знае да пее, трябва да се научи; който не знае да свири, трябва да се научи; който не знае да мисли, трябва да се научи. Мисълта е наука, чувстването е наука и постъпките са наука.

Три велики науки има в света, които трябва най-първо да учите: учете се да създавате красиви форми, учете се да създадете красиви чувства, учете се да създадете красиви мисли в света. Щом имате тия науки, вие ще бъдете гениален човек и навсякъде Животът ще потече за вас като по мед и масло.

Мисля, че ме разбрахте. Ако сте ме разбрали, ще започнете да прилагате. Щом не прилагате, не сте ме разбрали. Който не разбира, той нищо не може да постигне.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината. В Истината е скрит Животът.

*27-а лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
4 юни 1937 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев*

ПРАВИЛНО ОТНОШЕНИЕ

“Отче наш”

Каква беше темата на миналата лекция? От една причина и едно следствие какво произлиза? От киселина и основа се получава сол. От причина и следствие произлиза резултат. Значи резултатът трябва да се проучва. Да допуснем, че имате една мисъл, която ви смущава. Каква роля играе причината на едно следствие или на един резултат? Например, имате една болка. Най-първо тя не е определена, а имате неразположение, което се явява някъде като подутина или цирей. Циреят може да набере чуждо вещество, което причинява подуване и нагнояване. После това вещество се изхвърля навън и вие се освобождавате на физическото поле. От какво се освобождавате? Понякога на физическото поле болката е строго определена по място, друг път е неопределена. Някой път имате весело разположение, а друг път сте тъжни. Каква разлика има между веселото и тъжното състояние? Когато детето е весело, обича да се шегува, да се закача, но когато не е весело, вглъбява се в себе си, не дава да го пипат.

Сега, какво нещо е отношението – отношение между физическия, Духовния и Умствения свят? Какво разбират в съвременната математика под отношение на числата? Да допуснем, че имате ъгъл A и права B ; какво

отношение има между тях? Какво ще бъде отношението им, ако ъгълът е голям или малък? За една малка работа в Живота има малки разноси, а за една голяма работа има големи разноси. В организма на едно малко същество има малко храна, а в едно голямо същество има много храна. Да кажем, че правата линия е път, който трябва да изходите, а от ъгъла, който имате, ще определите колко дълъг е този път. Има много неща, които в сегашния органически свят не можете да определите. Например, не можете да определите колко време трябва да трае болестта, т. е. ако имаш един цирей, не знаеш колко време ще те боли. Какво е болестта? Да кажем, че имаш едно състояние на безразличие и бездействие – седиш, не си разположен, нито ти е добре, нито ти е зле, няма нищо в живота, което да те занимава, нищо не те интересува. Но изведнъж на коляното ти излиза един цирей и ти веднага се заинтересуваш. Досега въобще не си пипал крака си, не си мислил за неговото предназначение, но щом излезе цирей, ти ставаш сутрин и пипаш коляното си. Какво нещо е циреят? Той те принуждава да мислиш, защото тази болка те смущава. Ти пипаш коляното, усещаш, че болката се увеличава, след туй в теб се явява малко страх да не би някакво усложнение да стане, да се осакати кракът ти и да не можеш да ходиш. После идват и други разсъждения – че не можеш да си гледаш работата, че не можеш да ходиш в училище, ако си ученик.

Сега, въпросът е защо сме изложени на този цирей? Лесно обяснимо е: циреят идва, за да ти създаде работа. Той е една геометрична, една органична форма, от която трябва да научиш как се образуват циреите. Ти вече знаеш как стават отвън, но не знаеш как се оформят. Ядеш неестествена храна един, два, три дни, година, две, три години и от продължителния ѝ прием в тялото се образува един абсцес. Природата не обича нечистотии и

циреят е абсцес, чрез който нехигиеничната храна трябва да се изхвърли навън. Това е закон. За Природата всеки организъм е едно предприятие, а в едно предприятие не обичат да има нещо, което да спъва. Природата не иска предприятието да има спънки в живота, затова всеки цирей трябва да се изхвърли навън. Ти не искаш в твоето частно предприятие циреят да се намести и да ти стане съдружник. Първоначално ти си свободен в храненето, но щом се яви циреят, той вече не те пуска и казва: "Вкъщи ще ядеш, имам да се разправам с теб сега." Ти разбираш, че някой приятел иска да се разговаря с теб. Циреят нарежда: "Аз без лекар не мога, трябва да повикаш лекар!" Ти казваш: "Пари нямам." – "Ще намериш!" – "Нямам нито пари, нито автомобил." – "Ще намериш!" Най-сетне ти се принуждаваш да повикаш лекар и се оказва, че този цирей иска да излезе навън. Лекарят ти дава някакво лекарство, отиваш в аптеката и го купуваш. Циреят иска да го мажеш и казва: "Има еди-какъв мехлем, искам да ме понамажеш. Ще се облека добре и ще изляза в света да ме видят хората." Ти купуваш един мехлем, мажеш го, после вземаш друг, така с десет мехлема го намазваш. Идва един лекар, идва втори, десет лекари викаш и като платиш на всеки по сто или най-малко по петдесет лева, даваш общо петстотин до хиляда лева. Накрая циреят излиза, измътва се и Природата казва: "Вече няма препятствие в предприятието", а ти се усещаш свободен. И така, първоначално циреят се показва като приятел, но после виждаш, че е неприятел. Дотогава ти не си познавал лекаря, но циреят става причина да се запознаеш с него и казваш: "Ето каква е ползата от този неприятел – този лекар е един умен човек." Да допуснем, че ти си 15-16-годишен; лекарят вижда, че си способен, даровит младеж и в него се заражда желание да те поощри и казва: "Ти си много даровит, трябва да следваш в странство." Така този неприятел става причина да се запознаеш с един лекар и той да те подтикне да отидеш да следваш.

Сега, аз ви говоря за неща, които са изключения. Всички неща в Природата, които не разбираме, са изключения. Всяко нещо, което разбираме, е едно правило. Това, което не разбираме, е изключение, а пък законът е един и същ и за изключенията, и за правилата. Как е възможно това? Какво разбирате под думата *изключение*? Под *изключение* в Природата разбираме нещо, което рядко се случва, а туй, което постоянно се случва, го наричаме *правило*. Например, за да отидеш като изпращач на гарата, трябва да си вземеш перонен билет. Пътниците влизат без такива билети, но ако си изпращач и не вземеш перонен билет, не те пускат на гарата. Питам сега какви са съображенията на гарата да изисква перонни билети? Какви са съображенията на гостилничаря, когато иска да му платите яденето? Едно ядене може да струва десет-петнадесет-двадесет лева, друго ядене може да струва четиридесет, петдесет, сто, двеста лева, зависи от яденето. Обикновеното ядене има една цена, а яденето за аристократи може да е приготвено от някоя особена птица или риба и да струва скъпо. Гостилничарят се нуждае от посетители, за да стане една обмяна и да получи пари. Клиентите му пък се нуждаят от храна. Какво отношение има между парите и храната? Да кажем, че гостилничарят е *A*, а клиентът е *B*. Гостилничарят е сготвил риба (*P*), а рибата се отнася към стомаха (*C*), т. е. $A:B = P:C$. Рибата има отношение към стомаха на клиентите. Обаче, рибата няма такава тясна връзка с гостилничаря (*A*), както стомахът с клиента (*B*). Тогава отношението придобива следния вид: $B:C = A:P$. Има ли *A* същото отношение към рибата? Как *B* се отнася към своя стомах? Клиентът (*B*) се отнася благородно като кавалер и пита: "Как е Вашето разположение, останахте ли доволен от яденето?" Гостилничарят също има отношение, но той не е кавалер и ни най-малко ще попита дали си доволен. Виждате как се различават тия две отношения.

Сега, аз ви давам един нов начин на разсъждение, за да минете в една нова гама. Да кажем, че пее *до*. Я вземете тона *до*! (*Изпяхме тона до*) Тонът е малко по-висок...

Често пъти неприятностите в Живота произтичат от незнание на отношенията между нещата. Да кажем, че съществуват известни отношения между *A* и *B*. Ако гостилничарят не се е отнесъл добре с рибата, тя го държи отговорен; ако ти не се отнесеш добре с твоя стомах, той те държи отговорен. В какво седи отговорността? Какво ще излезе от отношението, ако *B* не се отнася добре към *C*? Природата казва, че *B* не се отнася добре със *C* и за да се изправи работата, се завежда дело. Значи *C* завежда дело и резултатът е болка. Ти не знаеш причината ѝ, но болката произтича от това, че ти не си работил в Природата, не си изпълнил длъжността си, което в обикновения живот означава, че не си се хранил добре. Следователно всяка една болка произтича от това, че не си ял добре, не си дъвкал добре храната, не си ял навреме или си избрал недобра храна. Ако си ял месо от стар двадесет годишен бивол, ако ядеш тригодишна сланина или ако ядеш зарамена храна, какво ще излезе?

Сега, ние правим в Природата ред обяснения. В Природата не може да съществува отношение на числата. Какво е отношението между *A* и *B*, *P* и *C*? Те са преходни отношения. Стомахът може да има отношение към рибата *P* или към кокошката *K*. Кокошката как се отнася към стомаха, може ли да има доброволно отношение? Тя е заставена да има отношение. Можем да кажем, че почвата има отношение към семката. Но всякога трябва да знаем последствията на отношенията, които имаме. Ти можеш да имаш отношение към една постъпка, можеш да имаш отношение към едно чувство, към някаква мисъл, към някакъв морален стремеж. Има много неща, за които

човек трябва да мисли и да има отношение. Той трябва да разрешава целия процес на мисълта. Мисълта е сложен процес, т. е. след като си мислил дълго време, ти трябва да решиш нещо.

Да допуснем, че вие сега мислите защо сте бедни или мислите защо паметта ви е слаба. Например, след като сте мислили дълго време, вие допускате, че тялото ви е слабо. Тогава четете една, втора, трета книга, мислите, че причината на слабостта ви е в храната, че не се храните добре. Това отчасти е вярно, храната има отношение към здравето – $X : 3$. Но за да бъдеш здрав, не зависи само от храната. Ти може да се храниш, но да нямаш разположение към храната.

Сега въпросът, към който пристъпваме, е, че всяка мисъл трябва да се оформи. В какво седи това оформяне? Например, вие мислите и дохождате до заключение, че не ви върви в живота. Да речем, че имате отношения към известни чувства – подчинявате се на чувства, които са от по-нисш характер. След като сте мислили дълго време, вашата мисъл трябва да се оформи по следния начин: за да се подобри животът ви, трябва да имате отношение към по-висши чувства, т. е. към вашите морални, Божествени чувства. Ако образувате отношение към този морален свят, вашето положение ще се подобри. В дадения случай мисълта ви трябва да намери път, по който да се свържете с възвишените чувства. Да допуснем сега, че сте в училище, но сте своенравни – бутнете този, мушнете онзи, всички ученици ви знаят като такъв, който дето мине, мушка, и онези, които са по-слаби, вземат предохранителни мерки. Един ден, обаче, ще се намери някой по-силен от вас, той ще ви бутне или мушне. Вие съзнавате, че съкласниците ви нямат добро мнение за вас и се решавате веднага да подобрите отношенията си. Как трябва да постъпите? Ако искате съкласниците ви да имат добро мнение за вас, каква

форма бихте взели? Преди мушкахте, сега на мястото на мушкането какво трябва да турите? Да допуснем, че преди сте носили шише с кал – когото видите, пръскали сте го и хората са казвали: “Оцапа ни, това, което правиш, е безобразие, я ни виж дрехите!” А сега вземате най-хубавото розово масло и дето вървите, поръсвате другарите си и на тях им е приятно. Направете превод на това поръсване. Когато говорите, вие ръсите, т. е. всяка дума е капка, която излиза от вашия говор. Някои думи образуват петна. Значи ще се научите да ръсите и всяка дума, която излиза от устата ви, да бъде хубаво изказана и на всеки да му е приятно, че сте му казали една хубава дума. Защо да нямате такива пръскалки? Даже хубаво и модерно е да имате по една пръскалка в джоба си, та при известни условия себе си да понаръсвате, а след това да напръскате и другите.

Сега се говори, че човек трябва да се самовъзпитава. Представете си, че ви задам тема: “Най-добрият метод за самовъзпитание”. Пишете върху тази тема! Как мислите, кой е най-добрият метод? Кой е най-добрият метод да те слушат краката ти? – Да ходите право. Кой е най-добрият метод за общата? – Те трябва да прилягат на краката и когато ходите, да не усещате никаква вътрешна дисхармония. Може да направите следния превод: общата са начин на действие, това са човешките добродетели. Под думата *добродетел* аз разбирам духовните крака на човека. Добродетелните хора имат добри крака, с които може да свършите някаква работа и да имате една печалба. В Природата не е както в обикновения живот: всяка работа, която свършите, има свои добри или лоши последствия.

Та казвам: най-първо трябва да се зароди у вас едно косвено желание да имате правилно отношение към Природата или да имате правилно отношение към Бога. Ние туряме думите: “Да любим Бога.” Любовта ще се прояви

в едно правилно отношение към Бога. Да кажем, че седиш, мислиш и искаш да си представиш какво нещо е Господ. Сега учените много неща обясняват, но ако някой ви запита какво нещо е светлината, мъчно може да се определи. Ще кажете, че има еди-колко си трептения, но трептенията не са светлината, а са само обяснение. Кое тогава е съществено качество на светлината? Без светлина вие сте като затворници и нямате никакво отношение. Например, имате едно понятие; когато сте без светлина, какво е понятието ви? Представете си, че в бурна нощ се озовете в гората някъде, навсякъде мъгла, облаци, гръмотевици, нямате ориентировка, не знаете накъде са четирите посоки на света. По същия начин и вие някой път вадите заключение и казвате: "Аз не зная как живея?" За да можете да живеете, трябва да имате някакво отношение. Казвате: "Аз искам да живея добре." Към кого трябва да имате отношение, за да живеете добре? Майката е майка, понеже има отношение към детето; ученикът е ученик, понеже има отношение към родителите си и към учителите си; белите дробове имат отношение към въздуха, стомахът има отношение към храната, човешкият мозък има отношение към мисълта, всяко нещо има отношение. Вие искате да живеете, следователно трябва да имате отношение към Живота. Как се образува това отношението, какво отношение има доброто живеене към Живота? Почвата има отношение към семената, а всяко семе има отношение към почвата. Всяко добро семе (аз вземам израза *добро семе* като семе, което не е изгубило своя първоначален потенциал да расте), което е посято, израства и тогава познаваме почвата, на която расте. Ако то расте добре, казваме, че почвата е богата; ако не може да расте, казваме, че почвата е бедна. Значи растението е резултат.

Тогава вие, може би, знаете каква е вашата почва. Каква е почвата на човека, човек има ли почва? Засега

ЧОВЕК СЕ НАМИРА В ПРЕХОДНО СЪСТОЯНИЕ – в почвата на своята мисъл. Мисълта е почва, на която живее, той е потопен в средата на мисълта и ако мисли, човек живее, ако не мисли, не може да живее. Не можеш да бъдеш морален, ако не си потопен в моралните чувства; не можеш да бъдеш разумен, ако не си потопен в Разумността; не може да познаваш Любовта, ако не си потопен в Любовта; не можеш да познаваш Истината, ако не си потопен в Истината. Човек трябва да бъде потопен в нещата. Говоря за това сам да се потопиш, не другите да те потопяват. Когато свещеникът кръщава, той потапя децата, но те не се потопяват сами по своя воля. Когато човек сам се потопява, съществува вече друго отношение.

Ето какви са качествата на потопяването: имате приятел *A*, който е умен, здрав, богат момък, има всичкото обществено положение; вие сте неговият съкласник *B* и сте беден. Какво е вашето отношение? Ако обичате *A*, вие имате един прекрасен език и *A* ще вземе участие в вашата бедност – той ще обича вашата сиромашия и ще подобри положението ви. Тогава как ще направим отношението $B:A = A:C$? – *B* се отнася към *A*, както *A* се отнася към *C*. Вие знаете как се урежда този въпрос: във вас има едно разположение спрямо някого, готов сте да му услужите, да направите за него такава жертва, каквато правите за себе си или за майка си, за баща си, за брат си, за сестра си. Щом имате правилно отношение, това е онази сила, която може да ви постави в едно нормално състояние.

Ние сега говорим за нормални постъпки. Една нормално направена постъпка всякога произвежда Светлина в съзнанието, една нормална постъпка винаги произвежда Свобода, една нормална постъпка винаги разширява и носи Живот в себе си. Туй, което носи Живот; туй, което носи Светлина, и туй, което носи Свобода, това са нормалните отношения, които имаме. Казва някой:

“Да имаме братски отношения.” В братските отношения има Свобода, има Светлина, има Живот. Кое е братско? – Което носи Светлина, Свобода и Живот и в общност, и в частност. Законът е един и същ: всяко нещо, което носи в теб Свобода, Светлина и Живот, е едно правилно отношение към нещата.

Та казвам: поддържайте в себе си всички ония хубави мисли, всички ония хубави чувства и всички ония хубави постъпки, които носят Светлина, които носят Свобода, които носят Живот.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината. В Истината е скрит Животът.

28-а лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
11 юни 1937 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев

ПОЯСЪТ

“Отче наш”

Четоха се работи по темата “Най-добрият метод за самовъзпитание”.

Пишете върху темата: “Функциите на стомаха.” Прочетете някоя книга по физиология, за да проучите и изложите по-обстойно функциите на стомаха.

Сега ще ви задам въпроса може ли умрелият да помага на живия и може ли живият да помага на умрелия? Когато живият помага на умрелия, каква услуга му допринася? От какво се нуждае умрелият, какви са обичаите? Първо, след като човек умре, започват да го оплакват. Каква е подбудителната причина на плача? Когато някой се роди, какво правят около него?...

Може ли без самовъзпитание в света и кой е главният фактор на самовъзпитанието? Ако вземете думата в тесен, човешки смисъл, *самовъзпитание* значи питая, т. е. храня се сам. Има ли човек, който да не яде сам? Самовъзпитанието, тъй, както се разбира психологически, е един доста сериозен въпрос. За да се самовъзпитава, човек трябва да разбира много добре и храненето, и дишането, и мисленето – това са въпросите, които лежат в самовъзпитанието. С други думи, енергиите, които работят в стомаха, в белите дробове и в мозъка, трябва да знаеш

как да ги управляваш, т. е. да разполагаш с енергиите, които Природата е дала.

Да допуснем, че имате едно неразположение. Какво разбирате под думата *неразположение*? Не си разположен да говориш, понеже няма какво да говориш; не си разположен да ядеш, понеже няма какво да ядеш; не си разположен да харчиш, понеже няма какво да харчиш; не си разположен да отидеш на разходка, понеже краката ти не държат и т. н. Има случаи, когато си разположен, но не можеш да отидеш на разходка: един затворник, например, е разположен за това, но е затворен. Друг пък е свободен да иде на разходка, но е болен, ревматизъм има в краката. Каква е съществената разликата между двамата? Единият има органическа пречка и не може да изпълни желанието си; другият е здрав, но има външни препятствия, има известни закони, които не го пущат. Кое бихте предпочели, кое е по-малкото зло – да имате ревматизъм или да бъдете здрави в затвора? Ако си в затвора, има преимущество, че си нагости – ще те хранят даром, че ще те възпитават – там има директор. Въобще, в затвора човек е като в един пансион. Обратно, ако си свободен, ти не си на пансион, а си при баща си и при майка си. Кое положение е за предпочитане – ревматизмът или затворът? Ако разсъждавате буквално, в дадения случай има два избора между две злини и две неприятности. Коя трябва да изберете? Може да ви представя въпроса другояче: представете си, че нямате ревматизъм, краката ви са здрави, но имате една слабост – обичате да крадете. Тогава кое е по-хубаво – да останеш на пансион или да не си на пансион и да грешиш? Кое е по-хубаво – да бъдеш свободен да крадеш или да те турят в пансион, т. е. да нямаш никаква болка и да крадеш или да те боли кракът и да не можеш да крадеш? Онзи, който може да краде, е здрав човек, а който не краде, е болен.

Сегашният морал почива на един вътрешен страх: даден човек не краде, защото го е страх да не го хванат, да не се компрометира. Той няма ясна представа, че постъпката не е добра сама по себе си, но мисли, че ще иде в затвора, ще изгуби своята чест пред хората, ще го бият или ще изгуби много неща. Затова всички са морални и казват: "Аз не съм крал!" Ако оставите една купа със сладко и пуснете десетина деца да минат покрай нея, колко от тях няма да бръкнат? Или пък, ако оставите една чиния с хубави череши и оставите децата в тяхното естествено положение, какво ще направят те? Най-първо ще проявят едно любопитство, за да видят какво съдържа чинията, т. е. ще направят една експедиция до северния полюс, за да го открият. После ще изучат естеството на черешите – това пак е експедиция. Експедицията може да бъде сполучлива, може да бъде несполучлива. Следователно на северния полюс много трудно може да се работи. Около една чиния може да се тури жица, да се пусне ток и всяко дете ще види, че е опасно да се пипат черешите. Всичките ви страдания в света се дължат на такива чинии, които Природата е турила, и ако си позволите да пипнете нещо, усещате страдание. Всичките ви страдания се дължат на бързането да пипнете това, което не ви е позволено да бутате. Казвам: при самовъзпитанието човек трябва да бъде свободен, да ходи само при свободните чинии. Никога не отивате при чиния, която не е свободна. Свободата ражда Свобода – такъв е законът. Любовта ражда Любов, безлюбието пак ражда безлюбие. Идете при един умен човек – той е една свободна чиния. Щом идете при глупавия, той е чиния, заградена наоколо.

Казвате, че някои хора са глупави. Който лежи в затвора, умен ли е или не? От ваше гледище какво е престъплението. Думата *престъпление* на български

има две значения. Майката се радва, когато малкото дете направи прощапулник, т. е. когато направи първа стъпка. Каква е разликата, когато човек направи едно престъпление? Кога човек може да знае, че е направил престъпление и кога — не? В престъплението човек става по-тежък. Вземете едно дете, претеглете го преди да е откраднало; след като го хванете в извършеното престъпление, пак го претеглете и ще видите, че тежи повече. Ако имате точни везни, можете да установите колко череши е изяло — дали една, или две, три, четири, пет, или десет, или едно кило. Други престъпления са по-фини, но и те се познават.

Защо престъплението започва с яденето? Вие не сте първото дете, първото дете отишло да яде от един плод. Следователно въпросът е за един плод. Представете си, че има изкуствено направени плодове — например, хубаво направени изкуствени череши; детето не може да ги различи, бърка и ги туря в джоба си. То не ги изяжда, обаче това, че ги е откраднало, е престъпление. Ако вие сте съдия, питам как ще го осъдите? Ето какво наказание ще му наложа аз още същия ден. ако е на десет години и го хвана, че е изяло петдесет череши, ще му дам една петкилограмова стомна, ще го накарам да донесе петдесет стомни вода — за всяка череша по една стомна — и да полее черешовото дърво, за да си плати. Питам сега черешовото дърво изгубило ли е нещо?

Можем да направим такъв опит: изяждате череши, във вас се събужда съзнанието и се запитвате какво наказание да си наложите. Наказанието трябва да си го наложите сами: вземете една стомна и полейте черешата с петдесет стомни вода! Колко време ще ви отнеме? Предположете, че чешмата е на един километър разстояние; на отиване — един и на връщане — един, стават два километра; умножени по петдесет — сто километра трябва да изходите, за да донесете

петдесет стомни. Колко дена ще ви трябват за това? След като работи два дена с водата, това дете ще стане здраво, краката му ще станат по-здрави, в него ще се роди една мисъл. Дете, което носи бистра вода, се възпитава.

Сега, представете си, че един ден кажеш някаква дума не на място; как трябва да я поправиш? – Наложил си едно наказание от десет-петнадесет стомни! Десет стомни по един километър – това са двадесет километра път. Къде ще налееш водата, която носиш? Например, ако искаш да накажеш езика, къде ще налееш водата? Щом кажеш една дума не на място, ще туриш десет стомни на главата си и ще видиш какво влияние ще упражнят. Върху тази дума никога повече няма да се подхлъзнеш; друга дума можеш да кажеш, но тази дума така ще е запечатана, че произношението ѝ всякога ще бъде малко по-различно... Така се възпитават някои неща в детето. Понякога светлината на пламъка му прави впечатление, види нещо красиво, иска да го хване, но щом го барне веднъж, два, три пъти, повече няма да го пипа. Щом барне три пъти, детето вече не пипа този пламък.

Добре, за човек, който получи десет бани на главата си, това е едно възнаграждение. Но вие сте много несправедливи, защото употребявате законите само за тези, които правят погрешки, т. е. само тях възнаграждавате. А ако сте направили нещо хубаво, тогава с какво трябва да се накажете? Когато някой направи добро, с какво го възнаграждавате?

Един селски учител вървял по улицата, нещо се замислил, поясът му се развързал и паднал. Едно дете го намерило, видяло, че е на учителя, но не му казало, че си го е изгубил, а рекло: "Намерих един пояс, не зная на кого е." Учителят видял, че е умно това дете. Вие как бихте постъпили? Когато съдите някого, който е направил погрешка, т. е. който е изгубил пояса си, вие всъщност намирате този пояс.

Това, че учителят е изгубил пояса си и детето го е намерило, е действителен пример. Сега, аз съчинявам друго едно положение: детето намира пояса, отива да краде череши, хващат го и го завързват с него. Питам учителят има ли смелост да каже, че поясът е негов? Аз поне не помня в моята опитност някое дете да е намерило пояс и да е завързало друго дете, измислих го. Възможно е да е станало. Но как ще постъпи учителят тогава? Какъв превод бихте направили?

Понеже времето изтече, преводът ще остане за другия път.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината. В Истината е скрит Животът.

29-а лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
18 юни 1937 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев

МЪЧЕНИЕ, ТРУД И РАБОТА

Добрата молитва

За следващия път пишете върху темата: “Силни и слаби думи.”

Ако вземете трите думи *мъчение*, *труд* и *работа*, как ще ги класифицирате? Каква е отликата на мъчението? Казвате за някого: “Мъчи се този човек”, т. е. когато работата на някого е много трудна, извън силите му, казвате, че се мъчи. Трудът е нещо, дадено според силите на човека — ни повече, ни по-малко. А работа е това, което вече е уравновесено със схващанията на човека, с умствените му разбирания и телосложението му. Да допуснем, че ти казваш: “Мъчно ми е”; в случая има мъчение. После друг някой казва: “Мъчно ми е!”; в случая той е свързан с мъчението. Да речем, че мъчението е извън теб и ти започваш да се мъчиш. Защо мъчението съществува извън човека и кое е онова, което го свързва с него? Представете си сега, че един възрастен човек е нападнат от въшки, туй го мъчи и вие казвате: “Мъчи се този човек.” Кое го мъчи, тези въшки имат ли някаква омраза към човека? Не, те имат особено разположение на съзнателна любов, но имат съзнание, че трябва да се живее, намерили са едно същество, от което да се ползват, но не разбират, че начинът им на хранене е опасен за него. Те са се качили на главата или на тялото на даден човек

и ако го изоставят, ще измрат. За да се избавят от тази явна смърт, те постоянно се стремят да обезсилят човека – дразнят го и го смучат. Казвате, че въшките са много гъпави. Може да е така, но онези, които завъдят въшки, изпусчат от себе си една киселина, която предизвиква сърбеж, разчесване и разраняване на кожата, т. е. често хората, които имат въшки, сами се разраняват. Да кажем, можеш да имаш въшка на главата, можеш да имаш въшка на сърцето, можеш да имаш въшка на мозъка си. Въшката на главата или на тялото ще те дразни да се чешеш, а въшката на сърцето ти какво ще произведе?

Сега вие се запитвате има ли такива въшки. Въшките на сърцето не са такива, както на тялото, малко по-други са, но по аналогия имат сходни качества, тъй че и те предизвикват отделяне на такава киселина, която тръви. Казва някой: "Отрових се!" Тровят го неговите чувства. Как го тровят? Чувствата не могат да тровят човека, те са му дадени като условие за развитие, но има нещо дошло отвън, което го трови. Или пък казвате: "Мисълта разрушава." Самата мисъл не разрушава и ако я разглеждате сама по себе си, тя гради, но има нещо отвън, което руши в мисълта. Да допуснем, че вие сте се справили с въшките на тялото. Животните, например, още се борят с въшки, кърлежи, паразити, те нямат гребен, затова извиват тялото си, искат да го направят пъргаво, за да се освободят от тях, но понякога усещат голямо безпокойство. Човек има доста знание, има даже церове против въшките, но сега се бори с въшките на своето сърце.

Сега, къде търсите тези въшки? – По главата, под мишниците, т. е. в гористите места. Значи главата е гористо място и въшките са хищници, които се крият в горите. Тогава на кое място се крият въшките на сърцето?

Понякога вие не разсъждавате, имате неразположение, казвате: “Този човек ми е неприятен!”, но можете да си дадете отчет защо ти е неприятен. Защо ви е приятна една ябълка? – Защото ти дава нещо. Обратно – една ябълка не ви е приятна, когато нито цъфти, нито ви дава плод. Някои ябълки са стипчиви и вие казвате: “Тази ябълка е лоша.” Лоша е, понеже не сте приели от нея онова, което очаквате. Когато сте възприели това, което тя дава, считате, че е добра. По същия начин може да имате едно чувство, което ви допринася известна приятност, и казвате: “Това чувство е добро.” В случая имате определено чувстване или самочувство. Да допуснем, че имате само едно усещане – например, пипнете един предмет и усещате студ, голяма или малка горещина. С тия опити понякога човек може да си изгори ръката. Но питам кое може да безпокои човека?

Трябва да знаете, че Животът е нещо разумно. Нека вземем за пример музиката. Сега вие пишете нотите на пет линии, някои ги пишете над, някои – под, някои – между линиите. Когато видите, че нота е турена на една самостоятелна линия, можете ли да определите коя е тя? Можете да предполагате. Ако ви кажа, че е основна, тогава коя нота е основна? – *До*. Най-първо трябва да знаете какво място заема *до* в музиката? Колко е голямото разширение на *до*? – Цяла нота. Цяло *до*, половина *до*, четвъртина *до*, осмина *до*, шестнадесетина *до*, тридесетивторина *до* и шестдесетичетвъртина *до*. От последния нагоре как бихте взели този тон? Шестдесетичетвъртина не е пределното времетраене, но засега е последен етап и по-нагоре не можете да идете. Това е толкова кратко време, че в шестдесетичетвъртината нямаш време да вземеш тона. Всъщност какъв е законът, който определя стойностите в музиката? Това е философска работа, много мъчна

за разбиране. И мъчнотията е там, че понякога трябва да свържете и да определите какво отношение има музиката към Живота. Защото целият живот не е такава музика, както ние я разбираме. Виждаме, че на младини хората пеят, а на старини мислят. Защо старите не пеят, а младите пеят? Може да уподобим, че младият е този, който слиза отгоре, слиза като вода от планината. Когато слиза, водата пее, шуми, но щом стигне на равното, спира се някъде и престава да пее – значи движението ѝ е слабо. На старини човек стои – той е застояла вода, само обикаля и ако дойде вятър, ще го подвижи. Младият върви по известна линия, по свой определен път.

Вие, като сте млади, по какъв път вървите и какво сте разбрали от младостта? Сега, когато сте млади, вие не знаете пътя, по който вървите, и когато остарееете, пак няма да го знаете. Няма да знаете и защо умирате. Казвате, че трябва да се живее. Съгласен съм с вас, но какво разбирате вие под израза “трябва да се живее”? Казвате, че човек трябва да си има къща. Трябва да имате къща, трябва да имате легло, дето да почивате. Казвате, че трябва да има храна, за да се поддържа живота, после казвате, че трябва да има външни удобства, най-после казвате, че трябва да има знание. Много работи трябва да има, но в какво седи същината на Живота? Аз не питам какво нещо е той. Нито вие можете да определите, нито аз мога да определя в какво седи Животът. Не мислете, че ако ви дам едно определение, ще ви покажа какво нещо е той. Мога да ви посоча какво са писали много автори за него, но Животът трябва да се опита. Сега вие, които го опитвате, кой метод сте намерили за най-правдоподобен и хармоничен от ваше гледище? Кой метод употребявате вие в Живота? Все пак употребявате някакъв метод, но не можете да го конкретизирате.

Сега, трябва много да се разсъждава. Когато едно буре се напълни с масло, то ползва ли се от маслото; когато напълните една стомна с вода, тя ползва ли се от водата? По същия начин и някое ваше знание може да има подобно отношение към вас, както водата към стомната. Следователно ще трябва да си зададете въпроса знанието, което имате, какво отношение има към вас – както водата към стомната или както водата към човека, който я е приел в себе си, за да му утоли жаждата? Допуснете, че говорят за вас, че сте даровит писател или че имате много хубав глас, или че имате музикална дарба. Какво трябва да правите с тези дарби? Да допуснем, че десетина души са се събрали около един кладенец, един от тях е толкова слаб, че не може да завърти колелото и да извади вода, но има един, който може да го завърти. Този, който изважда вода, е даровит. Какво трябва да направи той? Най-първо, ще спусне кофата в кладенеца – това е лесният процес, след който идва друг процес. Когато двама души вадят вода, единият ще върти колелото от едната страна, а другият ще отиде да върти от другата страна и кофата ще излезе навън.

Питам сега защо певецът трябва да пее? Ако хората не пеят, умират, а ако пеят, оживяват. Следователно певецът трябва да пее, за да не умират хората. Ако отидеш при човек, който нито пее, нито пъшка, лесно можеш да поставиш диагноза и няма нужда да го питаш живее ли. Той се е обезсърчил и щом пипнеш пулса му, ще установиш, че е свършил. Но започне ли да пъшка, този човек ще оживее. Въобще онзи, който плаче, може да оживее. И болният, ако пее, може да оздравее. Ако по три пъти на ден пее, от каквато и болест да е болен, той ще оздравее. Стига да няма някой отвън, който да го обезсърчава и да му говори: “Ти си на умиране, какво си се разпял!”

Сега, аз определям мисленето като една отлична форма на Божествената мисъл, която иска да повдигне човека. Не говоря за музиката като изкуство за повдигане на отделния човек, но като проводник на онази велика Божествена сила, която трябва да се прояви по закона на музиката. За да направиш нещо в света така, че всеки да е благодарен, трябва да го осъществиш само по музикален начин. Всички несгоди в Живота произтичат само от това, че няма музика. Въобще там, дето няма музика, има несгоди, а дето има музика, дето има мисъл, там несгодите и престъпленията започват да отстъпват.

Например, можете да направите следния опит: вземате две изоставени от родителите си деца, на едното давате правила как да живее, а на другото дете не давате. Условиата на първото дете ще се подобрят, то става умно, носи вода, услужва. Другото дете ще прояви обратни качества – ще минава оттук-оттам и ще открадва плодове от някое дърво. Детето, което краде, е едно желание. Понякога питаме има ли кражба в света. Музикант, който пише и не туря една нота на място, прави погрешка. Например, вие мислите, че домакинята, която въобще не е посолила яденето, е виновна, но виновна е и онази, която е турила повече сол. Разбира се, вината на тази, която туря малко сол, е много по-малка. Та понякога хората се намират в противоречие, подобно на оня дом, в който свекърва, дъщеря и снаха варили боб. Дошла свекървата – посолила боба; после дошла дъщерята и, без да опита, турила толкова сол, колкото знаела, че му трябва; трета дошла снахата – и тя претеглила толкова сол, колкото трябва, и го турила в боба. Накрая бащата поставил правилото да не се слага в яденето непретеглена сол. Откъде са произлезли двете погрешки? Ако бяха опитали боба, дъщерята и снахата щяха да видят, че вече

има сол. Сега, чувал съм мнозина понякога да казват, че трябва да претегляме своите постъпки. Те мислят, че ако претеглят постъпките си, ще оправят работата. Ако ги теглят като дъщерята и снахата, каква реакция ще стане? Допуснете, че бобът е сготвен по трите начина. Най-първо е сготвен по начина на свежървата: тя била умна, турила сол, но не навреме – посолила гозбата преди да е увряла, след което я оставила десет-петнадесет минути да поври, че солта да влезе в боба, и в това е нейната погрешка. Представете си, че свежърва отива, когато бобът е уврял, сменя го от огъня, захлупва го, туря го настрана и написва една бележка: "Бобът да не се соли!" Сега, представете си, че имаме второ гърне с боб, допълнително посолен от дъщерята и снахата. Каква ще бъде разликата, ако ядете боба, сготвен от свежървата, или ядете онзи, който и трите са го солили? Ако ядете боба на свежървата, няма да ходите да пиете вода, но ако ядете соления боб, десет-петнадесет пъти ще отивате до котела с вода, като че във вас става пожар, и ще казвате: "Запали ме!" Там, дето има пожар, винаги ще има нещо счупено. Когато се угаси пожарът, погрешката на дъщерята и на снахата трябва да се поправи.

Та казвам сега: на боба, който вие готвите, колко души му турят сол? Идва някой при теб и ти казва: "Хубаво го насолех!" Аз варя боб – насолят ме, идва друг – и той ме насолява, дойде трети – и той ме насоли. Ако трима души ме насолят, какво ще стане с този, който яде от мен? – Ще ходи по-често при водата. Ще ви дам едно правило: ако сами не сте се солили, давайте само на един да ви соли, а не на двама. Не позволявайте на двама души да ви солят. Дойде ли някой, кажете му: "Солен съм вече, ще ме извините! Ако и Вие ме насолите, ще си изгубя цената. Един ден, когато не съм солен, тогава ме насолете."

Да допуснем сега, че някой куца в музикално отношение, не може да соли, пее с много погрешки и вие му казвате, че кряка като жаба. Звучите на жабите не са крякане, жабите са доста музикални. Как музикално ще кажете на някого, че не може да пее? Какво разбирате в най-простия смисъл под пеене?... Сега да вземем тона *до*. Не можете да вземете вярно тона *до*. (*Учителя пее думата “мъчение”*). Къде е мъчението? Ние имаме само сянката на мъчението. Мъчение има, например, когато взема един чук, ударя големия ви пръст и вие казвате: “Чувствам го!” (*Учителя пее фразата “Чувствам го!”*) Понеже пръстът ви е ударен, има известно мъчение, не можете да вземете *до*. Сега нека пак вземем тона *до* (*Учителя пее думите “мъчение, труд, работа”*). Тонът е същият, но съдържанието не е същото – все с тона *до* пеете и *мъчение*, и *труд*, и *работа*. Значи те са степени. Първо имате мъчението. Мъчението можете да го поправите музикално с труд, да го облекчите, а трудът можете да го облекчите с работа. Под *работа* подразбираме, че човешкият Дух, човешкият ум, човешката душа и човешкото сърце се кооперират на работа, която ви е приятна. В мъчението човек чувства, че има нещо, което е прекалено, а в работата чувства, че има нещо, което му е приятно. Например, един художник седи със своята четка и му е приятно, че работи; един писател седи над книгата си и работи или един музикант свири и работи. Защото да свириш е работа, да рисуваш е работа и да пишеш е работа. Засягам този въпрос от гледна точка на ежедневиия ви живот. Трябва да се хармонирате. В Живота сте поставени в една система и трябва да знаете какво е вашето място. Да кажем, че искате да свирите; най-първо трябва да видите дали цигулката ви е нагласена, дали е в изправност.

Сега, има три степени: мъчение, труд и работа. Как ще минете от мъчението в труда? Представете си, че сте положени на земята; вие тежите петдесет-

шестдесет килограма, на гърба ви е сложен чувал от сто килограма и не можете да мръднете. Чувалът може да е пълен с жито, но в дадения случай този непоносим товар ще ви причини мъчение. Какво се изисква? – Да се махне мъчението, т. е. когато минава някой, да вземе от голямото благо, което имате на гърба си и ви мъчи. Трябва да кажете: “Направи ми услуга да вземеш половината от благото, давам ти го!” Когато дадете половината, вие вече ще можете да станете, да подигнете чувала и да го занесете вкъщи. Следователно щом имате една мъчнотия, трябва да я разделите на две части и половината да дадете на другите. Мъчението е във вас, но всяко мъчение произтича от известно благо. Ще попитате как може мъчението да произтича от благото. Няма ли примери, не можете ли да се сетите, че най-хубавите работи произвеждат мъчение в човека? Ние не можем да носим благото на Живота. Всичкото мъчение е в благото на Живота, а не в самия Живот. Понякога срещате някой приятел, който така силно се ръкува с вас, че ви причинява болка. Какво трябва да правите? Трябва така да турите ръката си, че да не ви заболи, ръкуването е цяло изкуство. Ако знаете как да се ръкувате, ръкуването може да бъде естествено. А може да се ръкувате така, че ръката ви да бъде приклепена като в менгеме. Когато се ръкувате, трябва да знаете как да хващате. Например, аз имам една писалка и когато я пипна някъде, перото ѝ престава да пише... Когато се ръкувате, палците трябва да бъдат разположени успоредно в противоположни посоки, защото има един нов начин на ръкуване, чрез който енергиите в Природата се предават по правилен начин. Ръкуването е начин за предаване на енергии. То е съприкосновение, а във всяко съприкосновение или ще дадеш, или ще вземеш. Ако не знаеш как да се ръкуваш, се образува едно неприятно чувство.

И така, мъчението произтича от благо, затова ще дадеш половината от него. Да кажем, че носиш един стокилограмов чувал със злато. За да се освободиш от това мъчение, ще дадеш половината. Ще кажеш: “Защо да го давам, трябва да го нося.” Ами защо да не го дадеш? От всяко нещо, което те мъчи, дай половината. Трудът също е благо и ако дадеш половината от него, ще влезеш в нормалната страна на работата. Онова пък, което произтича от работата, ще го пуснеш. В работата всичко протича нормално. Аз я уподобявам на един извор: никога не задържай водата и излишното го пущай навън. Следователно при работата имаме нормално състояние, при труда имаме подпушване, а при мъчението имаме напрежение.

Можем да направим сравнение със съвременната техника: мъчението е една машина, в която се образува пара. За да не се пръсне котелът, какво трябва да се направи? Трябва да има предпазителна клапа. *(На една сестра ѝ прилоша)* Представете си, че едно нещо го пуснете и то падне на земята. Да кажем, че падне един човек. Това значи, че Животът е излязъл – вие виждате тялото, но това не е човекът, т. е. благо е отвън.

И така, в човека нормална е работата и той трябва да работи. Никога не трябва да задържате излишно нещо в себе си, никога не трябва да задържате излишни мисли, чувства и постъпки. Всичко това е благо, което трябва навън да върви. Допуснете, че се самовъзпитавате и някоя мисъл ви мъчи. Например, някои имат манията, че къщата ще се събори или навсякъде виждат опасност. Докато тази мисъл е в главата ви, вие не можете да бъдете свободни. Извадете тази мисъл! Плашите се да не загубите благо. От какво произтича страхът? Той е едно предпазно средство. Благо е Животът и този Живот ви причинява страх. Страхувате се да ви убият. Питам:

вас друг път убивали ли са ви? Че са убивали другите, е въпрос. Вие, които знаете, че никога не са ви убивали, защо се боите да не ви убият? Това е една натрапена, вторична идея. Всички идеи, които сега ви мъчат, са вторични и натрапени. Казвате, че ви мразят; знаете ли какво нещо е омразата? Знаете, понеже сте мразили. Кои са признаците на омразата, какво става, когато мразите един човек, какви са психологическите причини? Няма ли някой от вас, който да е мразил?

Да оставим това, сега ние не разрешаваме въпроса за омразата, да се спрем върху важното. Когато дадеш половината от мъчението, ще дойде трудът; когато дадеш половината от труда, ще дойде работата; щом влезеш в работата, съществува вече едно естествено положение. Работата представлява едно Божествено положение, в което никога не сте били. Тя е състояние, при което ще се върнете при своето семейство вкъщи – при баща си и при майка си и при тях ще живеете. Мъчението и трудът са отвън, а пък работа е да живеете при Баща си. Онзи блуден млад син, който ходил, мъчил се и се трудил, се връща при баща си и казва: “Направи ме като един от слугите си!” Той се връща при Баща си, понеже е научил, че в света има мъчение и труд. Връща се при Баща си, защото в света хората никога не могат да ви дадат това, което баща ви и майка ви могат да ви дадат. Другояче казано, светът никога не е в състояние да ви даде работа, освен лош прием. Работата иде само от Бога, трудът иде от хората, а мъчението иде от дявола. Щом се мъчите, при дявола сте; щом се трудите, при хората сте; щом работите, при Бога сте. Това е формулата, с която можете да се освободите.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината. В Истината е скрит Животът.

Ще ви дам една работа: всеки ден да кажете най-малко три хубави, три музикални думи. Какво ще ви коства да кажете музикално три думи? Някой може да каже шест, девет, дванадесет, петнадесет думи, но най-малко трябва да са три и ще ги увеличавате само по три. Ето една работа, която можете да си създадете.

*30-а лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
25 юни 1937 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев*

ВЪЗПИТАНИЕ НА СЕТИВАТА

“Отче наш”

Четоха се работи по темата “Силни и слаби думи”.

За следния път пишете върху темата: “Причини, които произвеждат скръб и радост. Закони, които оформят скърбите и радостите.”

Причината дава подтик, а законът оформя. Когато пишете, турете нещата във вас от себе си. Когато пише, човек никога не може да пише това, което е в него. Човек никога не може да пише за себе си, защото, за да говориш нещо, трябва да се сравниш. Следователно трябва да има сравнение, т. е. това, за което мислите, трябва да го поставите извън вас. И скръбта е извън вас, и радостта е извън вашето съзнание, извън вашия ум. Как могат да бъдат извън?

Сега, нека зададем философския въпрос в какво седи лъжата. Представете си, че идва човек, увил в хартия едно шише, казва ви: “Тук вътре има мед” и ви го оставя. После виждате, че шишето е празно и казвате: “Излъга ме.” Как ви излъга, нали в шишето има мед? – “Медът го няма, излъга ме.” Значи в лъжата има нещо реално, но в дадения случай не можете да употребите шишето. Разумният човек ще го напълни с вода. Следователно вие искате да накарате шишето да говори истината: отивате,

напълват го с вода, отивате при друг човек, той отваря и вижда, че има вода. Следователно туй, което е лъжливо, не може ли да стане истинно и да съдържа вода? Това са ред разсъждения...

Сега, да кажем, че вземете неверен или лъжлив музикален тон. В какво седи той? Тонът е лъжлив, ако има известна мярка. Аз понякога ви говоря за музиката, но тя има външна страна, която огрубява човека. Има известни музикални трептения в света, които огрубяват слуха. После, има много музиканти, които дълго време са свирили и не искат повече да пипнат пиано, не искат да пипнат цигулка, от всичко бягат, звуците са им станали отвратителни – не точно отвратителни, но има нещо, което ги безпокои. В проявата на Живота хората могат да бъдат музикални и хармонични, но и дисхармонични могат да бъдат. Животът може да бъде приятен, в приятността има музика, в радостта има музика. В скръбта няма музика, няма хармония.

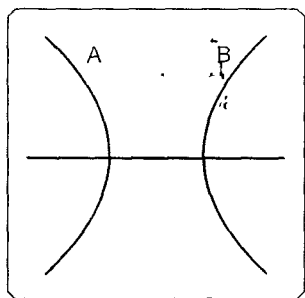
И тъй, според начина, по който разбирате музиката, музикалните неща са оформени. Например, уханието на цветята в Природата ви причинява едно приятно впечатление. Значи трептенията, които вашето обоняние схваща, са хармонични. Но ако схващате с пеенето, с гласа си, това вече е изкуство. Човек с хубав глас може да се препитава, а човек със слаб глас нищо не може да изкара. Въобще човек с хубав глас може да изкара повече, отколкото един як човек може да изкара със своята сила. В това отношение употребявайте вашите хармонични мисли, понеже те са мощни. Винаги търсете ония хармонични мисли, които всякога могат да ви помагат.

Представете си, че имате един молив, който съдържа графит. Какъв елемент е графитът? – Въглерод, спада към металоидите и се намира в Природата в естествено състояние. Било е време, когато е нямало въглерод и

кислород, когато всички елементи, които сега имаме, не са съществували в тази форма. Ако вземете един атом и го разложите на неговите йони, се получават две частици, които не приличат на самия него. Каква е разликата между един атом и един йон? Атомът съществува в обикновено състояние, а йонът е разтворен във вода. Например, вие казвате: “Студено – топло, сладко – горчиво.” Студеното можете да го опитате с ръка, с пръст, с уста, сладкото можете да го опитате с език. Но с език можете да опитате и студеното и топлото, докато с ръце можете да опитате само студеното и топлото, но не и сладкото. Така стигаме до обонянието. Трябва понякога да се занимавате с вашите пет сетива. Много неща се дължат на вашето осезание, много мисли и чувства се дължат на вашия език, много мисли и чувства се дължат на вашето обоняние, много мисли и чувства се дължат на вашето око, много мисли и чувства се дължат на вашето ухо. Следователно, щом пробудителната причина е сетивността, оттам трябва да започнете. Ще ви дам едно тълкуване: ако имаш едно желание, то е мляко, което трябва да го туриш в буталото, да го биеш, та да извадиш маслото и да си намажеш хляба. Ако това желание не го биете, ще загубите маслото. А вие мислите да убиете желанието, да го унищожите. Не, трябва да извадиш от него полезното.

Сега, пресищането и недоимъкът носят две противоположни състояния. От пресищане в човека може да се появи отвращение към храна. В онзи, който дълго време е гладувал, се образува точно обратното – той има желание постоянно да вкусва нещата. Това са противоположности. Има хора, на които им е втръснало от мед; има други, които заговорят ли за мед, потичат им лигите. Има хора, които са наплашени от науката и когато им говориш за научни работи, не искат да слушат. Например, съществуват ученици, на които щом им

споменеш за математика, настръхват им косите – щом погледнат задачи и геометрични фигури, изпитват едно отвращение. Какво обяснение ще дадете за това? Значи реалността не може да бъде в тази фигура. Тя е само на едно място. Ако *A* представлява Реалността, тогава къде е отражението? Нереалното нещо всякога върви по посока, обратна на реалното. Злото е движение в посока, противоположна на Доброто, а Доброто е движение, противоположно на злото. Следователно в този смисъл *B* е вече отражение. Можете да направите такъв един опит: седите пред отворен прозорец и гледате в стъклото – един човек върви по пътя в една посока, но всъщност той върви в обратна посока. Изображението върху прозореца не показва реалната посока, в която човекът върви, а показва точно обратна посока.

По същия начин и вие понякога се заблуждавате и щом видите сенки, казвате: “Аз го видях да отива там”, а всъщност никакъв човек не е ходил натам. Той отивал нагоре, пък вие казвате, че отивал надолу; или пък отивал надолу, а вие казвате, че отивал нагоре. Никога не гледайте човека в отражението, а следете

самия него. Ако се опитваш да познаваш един човек по себе си, ти ще се заблудиш, защото той ни най-малко не мисли, както ти мислиш, не схваща доброто така, както ти го схващаш. Въобще има оттенъци, по които схващанията на двама ви се различава. Тогава как ще изучавате другите хора? – Ще ги опитвате не в себе си. Например, как ще опитате захарта? Трябва да опитате самата нея и тя ще ви покаже какво съдържа. Кое е нейното отличително качество? Захарта образува повече слюнка. Въобще това, което образува слюнка, или е горчиво, или е сладко, т. е. и

горчивото, и сладкото еднакво я образуват, а това, което нито е горчиво, нито е сладко, не образува слюнка. Не схващайте думите ми пресилено.

Та казвам: при сегашните условия знанието трябва да се приложи. Да кажем, че понякога ти се движиш по хиперболичен път. Тогава ще знаеш, че хората ще имат за теб две мнения, т. е. на някои няма да бъдеш приятен, понеже се движиш в посока, противоположна на тяхната. Не че тази посока, в която ти се движиш, е лоша, но понеже е противоположна, не им е толкова приятна. Например, ако дойде един, който знае да пее, и ти изпълни една песен, ще ти е приятно да го слушаш, но ако дойде някой, който не знае да пее, няма да ти е приятно да го слушаш. Хубаво, колко начина има, за да бъдеш в музиката приятен някому? Има три начина. Един сопран не се нуждае от втори сопран, а има нужда от бас, за да го подкрепи. Басовите звуци се отличават от сопрановите – те са магнетични, трептенията им са по-дълги и по-малко на брой, понеже басът се движи в една много гъста среда. Когато искаш да засегнеш хората дълбоко в Живота, трябва басово да им пееш. Умът е сопран, сърцето е бас, а волята е капелмайсторът, който дирижира и дава такт.

Та казвам: имаме два баса и два сопрана. Първо имаме сопран на Духа – Духът е сопран, душата е бас, сърцето е алт, а умът е тенор. Ако само сърцето и умът играят роля, сопранът не може да слезе по-долу от алта, а басът не може да качи по-горе от тенора. Тенорът е границата, която определя басовите звуци, а алтът е границата, която определя сопрановите трептения. Ако искаме да кажем: “Къде си тръгнал бе?”, тази фраза може да се изговори или със сопран, или с бас. Във високите тонове трудно може да се вложат чувствания, там трябва да се тури яснота. Високият тон трябва да бъде ясен и чист, а басовият трябва да бъде мек и силен. Басовите тонове са силни, понеже са близки.

Сега, тези неща ги смятате за второстепенни. Вие, учениците, страдате от това, че не знаете как да употребявате въздуха. Когато отивате при някого, трябва да знаете как да се проявите така, че вълните, които падат върху него, да го засегнат. Вие можете да го засегнете от пет страни: той може да има за вас или някакъв усет за допир, или някакво ухание, или някакъв звук, или някакъв образ, или някакъв вкус. Например, когато отидете при някого, той може още отдалече да ви почувства, да ви помирише, понеже от вас излиза едно ухание. Или пък отивате някъде и, вървейки, тропате така, че всички ви чуват. Ако влизате при болен, трябва толкова леко и хармонично да вървите, че едва да се чува, едва да стъпвате. Естествено е, когато се стъпва с цяла пета. После, когато влизате, трябва да имате и стойка. Ако влезете със свити рамене и хлътнали гърди, този човек какъв усет може да има за вас? Следователно пет неща могат да ви компрометират в дадения случай.

И така, при самовъзпитанието на сетивата вие не само оценявате другите хора, но и трябва да знаете в обходата си как да ходите, как да говорите. Защото думите, които изговаряте, са мощни сили и за всяка празна дума ще даваме отчет. И с думите, и с ходенето сами си създаваме своето нещастие. Има цяла наука и когато един човек върви, можеш да го познаеш какво мисли да прави. Музикантът има особен ход, търговецът, свещеникът, ученият има особен ход и по вървежа можеш да го познаеш какъв е. Срещнеш, например, един човек, който върви с дребни, ситни стъпки – идеите му са такива. Някой пък върви с големи, но още неоформени крачки. Рядко ще срещнеш хора с красиви движения. Например, Добродетелта си има свое специфично движение. Сприхавият човек веднага се познава. Конете, например, които са много хапливи, си изкривяват малко устните и видиш

ли ги да правят това, трябва да се пазиш. Обратно – на добрия кон устните му са правилни. Когато видя човек с крива уста, казвам: “Този е хаплив.” Куче, което е лошо, също си криви устните, докато у онова, което е добро, те са устроени другояче.

Казвам: в подсъзнанието си ние имаме много впечатления, останали от миналото, от които трябва да се освободим. Щом видим, например, змия, веднага придобиваме особено впечатление. Някои хора имат впечатление от пиявица и не могат да я търпят – на всичко издържат, но не могат да гледат пиявица и щом я видят да мърда, чувстват болка, като че ли ги пробождат с нож.

Сега, съществуват ред противоположности. Например, казвате *лято* – зима, *пролет* – есен или казвате *топла пролет*, *горещо лято*, *сухо лято* и т. н. За есента може да кажете, че е влажна или суха, за зимата може да кажете, че е студена. Да допуснем, че ви е станало студено; какво трябва да си представите? Ако студът се произвежда от сняг или е сух студ, вие ще имате вече две различни понятия за него. Понякога по подобие казвате за някого: *студен човек* или *много сух човек*, или *добър човек*. Кои хора са приятни – горещите или топлите? От какво произтича топлото? Горещи хора са тия, при които нещата изгарят; топли хора са тия, които топят нещата. Затова ония, които топят, са по-добри от ония, които изгарят нещата. Които изгарят, образуват пепел; които са топли, образуват вода. Топлите хора носят повече влага, а горещите хора носят сухота. Когато изучавате хората психологически, това са силни контрасти. Ако искате да постъпвате съобразно окултната наука, не можете да живеете както в обикновения живот. Нещата са всякога определени и ще трябва да знаете как да смените всяко едно ваше състояние. Например, вие казвате: “Много ми е горещо.” Как ще смените горещината? Нещата

горят, значи трябва ви влага. Щом влезе повече влага, и топлината вече се задържа.

И така, коя е основната мисъл на днешната лекция? Помнете едно: облагородявайте сетивата, които имате. Облагородявайте ги, за да имате ясна представа за това, което пипате с ръка; да имате ясна представа за това, което вкусвате; да имате една ясна представа за това, което схващате с вашето обоняние, с вашия слух и с вашето зрение.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината. В Истината е скрит Животът.

*31-а лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
2 юли 1937 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев*

ДВЕ СЪСТОЯНИЯ

“Отче наш”

Четоха се работи по темата “Причини, които произвеждат скърби и радости”.

Ще прочета 22-и и 23-и стих от пета глава от Послание към галатяните: “А плодът на Духа е любов, радост, мир, дълготърпение, благодат, милосърдие, вяра, кротост, въздържание: против таквизи няма закон.”

Има неща ясни, има неща неясни. Скръбта може да има причина, може да бъде и без причина. Скръбта може да я познаваш, пък може и да я не познаваш – скърбиш, а не знаеш защо, причини няма, здрав си, богат си, всичко имаш, а при това пак имаш скръб. И за радостта може да знаеш причината, а може и да не знаеш. Казвам: радостта е един падащ лъч, който иде отгоре. Радостта всякога поощрява, а скръбта всякога спира човека. Радостта дава, а скръбта събира, т. е. всеки, който скърби, събира, той е търговец, а всеки, който се радва, раздава от себе си. Човек, който се радва, мяза на запалена свещ; човек, който скърби, мяза на димяща свещ, която изгасва. Вземете, например, взривните вещества – при тях има нарушение на един закон в Природата. Когато едно разумно тяло наруши пътя на своето движение, то всякога ще дойде в стълкновение. В какво седи опасността от

един състен газ, от динамита или барута, например? Тия газове са състени така плътно, че от най-малката искра искат да добият своята първоначална свобода. Но когато те добият своята свобода, хората се избиват. Когато една бомба избухне, тя казва: "Свобода искам, не искам да стоя затворена!" Бомбата добива своята свобода, но хората наоколо изгубват своята свобода.

Та казвам: от окултно гледище човек трябва да разбира магията на думите. Сега вие ще кажете: "Какво толкова става от една дума?" С една дума аз мога да ви отдалеча на един километър, с една дума мога да ви туря за двадесет години в затвора, с една дума мога да ви привлека. Трябва да изучавате езика, всяка една дума има известни възможности в себе си. Понякога вие имате понятие за Живота като на пътник, който очаква някой гостилничар да му е опекал хляб, да му е сготвил ядене, а той само да плати, когато се наяде. Представете си, че сте в една област, дето няма хлебари и гостилничари, какво трябва да правите? В Живота често се случва, че искате някой да ви обича. Щом имате някой, който ви обича, значи имате един хлебар, имате един гостилничар, имате един бакалин, които ви дават. Но представете си, че нямате хлебар, нямате гостилничар, нямате и бакалин. При това, ако вадим заключенията си от този живот, всеки гостилничар изисква клиентите му да са изправни, т. е. ти не можеш да ходиш и да се храниш даром. Сега ще цитирате стиха: "Даром сте взели, даром давайте." Гостилничарят казва: "Аз даром ще дам, но и ти даром ще дадеш. Аз ще дам от тенджерата моя дар, пък ти ще дадеш от джоба си твоя дар – ще си разменим дарове." Добре, ако дойде някой и ви каже, че много ви обича, какво ще направите? Можете ли да определите сега кой е *гостилничарят* и кой е *пътникът*? Дайте образ на онзи, който казва, че много ви обича. Какво трябва да му отговорите? Казваш: "Аз много

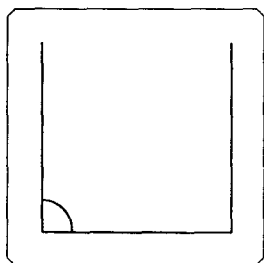
„Ви обичам.“ Хубав ли е този отговор? Това е отражение – все едно, че си в планината, викаш: „Стоене“, отговаря ти: „Стоене“, т. е. ти чуваш отговор на собствения си глас. Тогава какво трябва да кажеш? Не засягайте въпроса от лично гледище, защото така не може да се разреши. В окултната наука другояче се разглеждат въпросите.

Сега, вземете един музикален тон – той може да е чист, може да не е чист. Казвате: „Нечист, неясен тон.“ Може и на цигулка, и на пиано да направите неправилно съчетание на тоновете – едно скарване на тонове. С цигулката вие можете да скарате няколко човека, а можете и да ги примирите. Аз мога да ви изпея една песен и да се зарадвате, пък мога да ви изпея една песен и да се скарате. Мислете върху пеенето. То може да причини сума пакости, може да причини и сума добродетели.

Питам какво представлява смъртта сама по себе си? Ако вземем думата *радост*, първият слог *ра* значи изгряващо Слънце, а *дост* на турски значи *приятел*. Значи Радостта носи Светлина за душата, пък е и приятел, на когото всякога можеш да разчиташ. А пък ако вземете скръбта, тя винаги има един ръб, който всякога причинява болка, всякога охлузва. Когато влезе в обущата, когато влезе в сърцето, той е като пила и ще те охлузи. Може да сте с модни лачени обуца, но когато вървите с тях, осакатяват се. Защо? Защото слушате хората. Защо трябва тия обуца да ви са неудобни, защо да не ви са по мярка? Някои искат да се облекат така, че да се покажат пълни, т. е. в тях има желание да се покажат това, което не са. Други пък искат такива тесни дрехи, че да изглеждат стройни. Защо едни искат да бъдат пълни, а други искат да бъдат стройни? Има закон, който определя положението на нещата.

Сега, да кажем, че имате един център. Представете си, че имате една планина, а долу в местността имате равнина.

Да допуснем, че искате да отидете или на планината, или в равнината. Когато се качите горе или слезете долу, този ъгъл се отваря. По същия начин и вие в живота трябва да бъдете точни, защото понякога, щом покажеш на човека възвишеното, той може да слезе в равнината, а друг път, щом му покажеш пътя в равнината, можеш да го накараш да се качи горе в планината. Понякога, когато му покажеш къде седи животът на Радостта, можеш да го туриш в скръбта, а когато му покажеш скръбта, можеш да го туриш в пътя на Радостта.

Сега, допуснете, че тук, на чертежа, имате един ъгъл. В дадения случай това са ред възможности. Да кажем, че това е един съд, в който туряте един човек и наливате вода до двадесет сантиметра, после увеличите водата до тридесет, четиридесет, петдесет сантиметра, до един метър и т. н. Когато водата дойде до два метра, какво ще бъде положението на човека? Понякога и вие в Живота искате голяма радост, но в нея можете да се удавите. Следователно скръбта винаги изважда човека от една радост, която може да го удави. Радостта суши, а скръбта овлажнява. Когато има опасност много да изсъхнете, трябва да дойде скръбта, за да даде влага на радостта. Колкото скръбта е по-голяма, толкова по-голяма е и влагата, че може да се образува мухъл и разлагане. Тогава е необходима радостта, която да премахне голямата влага. И така, има закон: скръбите и радостите се менят. В радостта и страданието човек расте, развива се и дава своите плодове. Без скръбта и без радостта човешката мисъл не може да се прояви. Това са закони.

Сега, как ще разпознаете дали един музикален тон е правилен, дали е чист или не? Трябва да имате мярка.

Всички искате да бъдете щастливи, но вие сте щастливи и трябва да знаете, че сте. Да кажем, че скърбите за вашия баща. Баща ви е един пътник, дошъл от Невидимия свят на Земята, свършил мисията си и заминал за своето отечество. Той се връща в място, дето е десет пъти по-щастлив, отколкото тук, на Земята. Питам защо скърбите за баща си. Казвате, че е умрял. Да допуснем, че сте богати, но изгубвате богатството си; защо скърбите за изгубеното богатство? Има си причини. Понякога не трябва да губите богатството си, понеже е баласт в параход, който плува през океана, т. е. това богатство трябва да седи на мястото си. Но щом параходът пристигне в пристанището, има ли нужда от баласт? Следователно един ден, когато стигнете до пристанището на Живота, богатството няма да ви е нужно. Например, имате една идея, богат сте в културно отношение, но ще дойде време, когато това богатство няма да ви е нужно. Ако отидете между богаташи, вие не можете да минете за почтен човек, ако сте беден. Ако пък ви е слаб умът и сте между учени, ще имате ли тяхното уважение? Учените не ги интересува богатството, особено ако сте при ония учени, които знаят къде е всичкото богатство, заровено в земята. Сега вие казвате: "Да имам няколко милиона в банката!" Ако имаш гласа на Карузо* и нямаш пет пари, няма ли да извадиш милиони от банката? Въсъщност вие сега говорите за една добродетел, която не е активна. Добрият човек е богат, любещият човек е богат. Вие казвате: "Имаме любов, но сме много бедни хора." Беднотия и Любов са две несъвместими неща. Любовта много обича бедните, не търпи богати хора – тя ходи и търси къде има бедни хора.

* Енрико Карузо (1873-1921) – знаменит италиански тенор, притежавал великолепен тембър, еднакво чист и грациозен във всички височини (бел. ред.)

Сега, аз мога да ви обясня тези неща. Често, когато обясняваш едно противоречие, създаваш две противоречия. Ако сега ви кажа да ми дадете един чист тон *до*, или чисто *ми*, или чисто *ре*... Вие се занимавате с една музика, която е още само спорт за вас, а няма приложение в живота. Ние сега употребяваме музиката само за развлечение, а с музика можете да се лекувате. Например, имате една скръб и по никакъв начин не успявате да се освободите от нея; можете да се лекувате с музика. Или да кажем, че ви боли крак; пиша ви едно стихотворение: "Няма да оздравее твоя крак!" и вие се наскърбявате. Но мога да ви напиша друга песен: "След няколко дена твоят крак ще оздравее!" И когато пеете тази песен, след няколко дена кракът ви наистина оздравява и вие се радвате. Понякога скърбите и казвате: "Счупено е сърцето ми, счупено е сърцето ми!" Не, попейте на вашето счупено сърце така: "Счупеното ми сърце ще се поправи!" Казвате: "Аз съм нечист." Много добре скърбите за това, че сте нечист, но какво трябва да направите? Трябва лекуване – веднага ще се заемете да се поправите.

Често забелязвам, че в цигулката на най-добрия майстор има известни места върху грифа, които са фатални. Рядко се случва, но когато в цигулка или в пиано се получи скъсване на струна, то се дължи на тях. Понякога при изпълнение на някоя творба става тъй, че бутнеш точно този тон – на това място и веднага струната се скъсва. И в пътя на Живота има много опасни места и ако сте невнимателни, можете да си напакостите. Грешката не е ваша, но можете да обидите един човек само с едно движение. Представете си, че пред вас има един много наблюдателен и много чувствителен човек и вие го погледнете със свити вежди. Той може да се докачи, защото в неговия ум вие сте направили едно постъпление. Кажете ми как трябва да го погледнете. Друг път пък вие

мислите за себе си, че сте нещастни, защото или не сте яли, или не сте спали, или обуча нямате, или пари нямате и т. н. Питам дали добрите певци ядат много? – Много малко ядат. Добрите свирци пият ли много? Не, въобще не пият, защото започнат ли да пият, не могат да бъдат свирци. И певецът, щом започне много да яде, не може да бъде певец. Ученият, щом започне много да яде, не може да бъде учен човек. Изобщо, ученият човек си има особена мярка, богатият човек си има особена мярка, красивият човек си има особена мярка – всички си имат своя форма. Казвам: трябва да се научите на този велик закон.

Понякога вашите мисли се изразяват в чувствата, стават динамични и тогава вие падате в мисълта си и признавате, че имате неприязнени чувства. Например, казвате за някого: “Много лош човек!” Какво разбирате в дадения случай под израза “много лош човек”? Наистина има лоши хора, но те всякога показват най-добрата си страна. Когато дойде при вас, лошият човек ще ви даде пари назаем, няма да ви излъже. Но всякога имайте предвид и не отивайте при лош човек. Един такъв лош човек искал да измами един полицаи: най-първо той взел сто франка назаем и ги върнал точно навреме. После взел хиляда – и тях върнал, взел пет хиляди – и тях върнал навреме, взел десет хиляди – минали една, две, три години, върнал ги. Накрая взел сума от един милион франка и изчезнал. Ами че така правят и ония хора, които първо започват с любовта – влюбват се, пишат писма на възлюбената си, а след години момата се оплаква, че ѝ е откраднато сърцето. Възлюбеният е откраднал сърцето ѝ, тя няма кръвообращение, не може да диша. Злото не седи в това, че той обича момата, ами че е откраднал сърцето ѝ и кръвообращението няма в какво да функционира. Сега тя търси ново сърце, намира друго откраднато сърце и го туря на мястото. Днес хората са разместили сърцата си, не ходят със своите, а с крадени сърца живеят.

Христос дойде в света, за да сложи сърцата на хората на място. Вие трябва да държите сърцето, което Бог е направил. Всички други неща назаем можете да дадете, но сърцето си само на Едного можете да поверите! За да бъдете щастливи в света, трябва да разбирате този вътрешен закон. Вие сте длъжни да го разбирате, защото ако не обичате, не можете да се развивате. Ако аз казвам, че обичам хората, това е моята длъжност да обичам. Ако един извор тече, това е неговата длъжност, защото ако пресъхне, той няма вече стойност. Докато съм извор, който тече, докато обичам, аз съм човек, който имам цена, а щом престана да обичам, аз съм сух извор. Сега хората казват, че не си струва да бъдеш добър. Докато си добър, имаш цена, а когато престанеш да си добър, ти си пресъхнал извор, буренясала нива, която вече няма цена.

Та казвам: за всички ваши състояния има лек в света. За да напишете думата *любовь* на български, колко букви ви трябва? В буквата *л* има ли Любoв, в *ю* има ли Любoв, в *б* има ли Любoв? Ако ви кажа *любовь*, това е само автомобил, който ще ви заведе на хубаво място. Когато слезете от думата *любовь*, ще намерите Любoвта; докато сте в нея, тя ще бъде автомобил, който ще ви кара там, дето не искате. Думата *любовь* заблуждава, защото като всеки автомобил и тя си има маршрут. Когато ви каже, че ви обича, трябва да платите. Вие трябва да влезете в нейния автомобил и да кажете: "Ще ме закарате на мястото на Любoвта!" Също и думата *добро* е автомобил, с който трябва да пътувате някъде.

Та казвам: когато влезете в онзи велик свят, животът ще се измени за вас. Докато сте в света на думите, докато не разбирате вътрешния им смисъл и очаквате от една дума повече, в какво положение ще бъдете? Аз съм привеждал примера за онзи дервиш, който отива на баня, изкъпва се, тръгва да си излиза, а баняджията го хваща и

му казва: “Ще платиш!” Дервишът отговаря: “Благодаря, че сте направили тази баня.” – “Ще платиш десет стотинки за банята.” – “Нямам пари.” – “Тук с благодарене не става, трябва да се плати!” Питам: този дервиш не можеше ли без баня? Можеше, разбира се.

Сега да се повърнем на съществения въпрос. В думата *радост* трябва всякога да разбирате изгряващото Божествено сърце във вашата душа. Когато кажете *Радост*, трябва да почувствате, че Божието сърце е изгряло във вас. За да разбирате правилно Радостта, трябва да разбирате думата *скръб*. Божествената спирачка, която действа, за да не катастрофира автомобилът ви някъде, е скръбта. Тя е велико благо за хората, за да не изгубят своето равновесие. Ако разбирате скръбта като Божествена спирачка, ражда се Радостта. Скръбта е създала вътрешната връзка на Живота. Но ако разбирате скръбта само като нещо, което ви пречатства, което не ви дава Радост, не ви дава Веселие, тогава за вас тя е едно безизходно състояние. Ако сте художници, как ще нарисувате един скръбящ човек? На скръбния трябва да му турите такива линии, които да показват, че е скръбен. А музикантът как ще изрази ония, които скръбят? А когато рисувате един добродетелен човек, как ще го изобразите точно такъв, какъвто е? Значи в даден момент трябва да нарисувате човека такъв, какъвто е. Това е едно негово състояние. Някой казва: “Скръбен съм.” Кой е скръбният тон? Казват, че скръбта е съзвучие между три тона. Дайте това съзвучие. – *Ла, до, ми*. Положението на тона *ла* се определя от тона *сол*, трептенията на *ла* определят трептенията на *си*. Когато минавате във възходяща степен от *сол* в *ла*, трябва да знаете колко да прекрачите. Сега дайте ми един дисонанс. Вие имате толкова дисонанси в живота – щом сте скръбни, имате дисонанс. Изразете скръбта си музикално – можете да я изразите

чрез музиката. Например, казвате: “Много съм нещастен!” Скръбта се изразява в интонацията. Сега можете ли да изразите закона? Казвате: “Много съм щастлив!”, пък изразът ви е скръбен. Това не е естествено.

Казвам: престанете да живеете в света на пастърмите! Съществува сушена философия, съществува сушена религия, но престанете да живеете в сушените неща! Трябва да влезете в света, където всичко е в движение. Щом влезете в света на движението, там вече е вашето предназначение, там е истинското време. Истинското време е само тогава, когато чувствате Радостта. Това са две течения: Радостта е изгревът, скръбта е залезът. Радвайте се, че вашето Слънце с изминало сто и осемдесет градуса. Така вече имате една мярка. Значи, ако искате да нямате скръб, живеете на северния полюс. Всъщност и там ще дойде скръбта, но шест месеца ще имате скръб, а следващите шест месеца Радост ще имате. Когато на северния полюс е Радостта, на южния е скръбта; когато на южния е скръбта, на северния е Радостта. Това се забелязва и в дома – когато един човек е радостен, друг трябва да е скръбен. Например, двама приятели не могат да бъдат радостни едновременно – единият ще е скръбен, а другият ще е радостен. Дори и Слънцето се мени. Не можете да бъдете винаги скръбни, не можете да бъдете винаги радостни. Това е закон, който определя Битието: щом дойде скръбта, тогава за него започва нов ден. Щом скърбите в сърцето си, радвате се в ума си, защото щом Слънцето на сърцето залязва, Слънцето на ума изгрява. Понеже сега Слънцето на сърцето залязва, умът е, който ще спаси сърцето – сега Слънцето на ума изгрява. Следователно изгряващото Слънце носи спасение. И онзи, на когото Слънцето на сърцето залязва, може да уповава само на своя ум, а не на сърцето си. Значи има един вътрешен закон. Казвате: “Трябва да мислим.” Защо?

Понеже чувстването, което имаме, не може да допринесе нещо съществено, то мисълта е тази, която може да ни доведе до правия път. Затуй трябва да се мисли право. Сега правата мисъл е спасителна, а право чувство аз наричам онова, което вече разчита на ума. Вие трябва да разчитате на ума, който Бог е положил във вас. А сърцето може да живее по единствената причина, че разчита на онова, което Господ е положил.

И така, когато се намирате в едно противоречие в живота, разчитайте на вашата Добродетел. Коя е обикновената добродетел в човека? Доброто е основата на обикновената добродетел. А най-основната Добродетел на човека е Справедливостта. Тогава казваме, че ръцете, т. е. Справедливостта е това, което спасява човека, а краката го занасят до мястото на неговото предназначение. Всеки, който е справедлив, е в областта на Спасението. Затова именно всички трябва да бъдете справедливи, защото без Справедливост умът не може да се прояви, Спасението не може да се прояви и човек не може да прогресира. Трябва да сте абсолютно справедливи в себе си – във всяко ваше желание, във всяка ваша мисъл, във всяка ваша постъпка. Ако сте винаги абсолютно справедливи, ще имате вътрешна Радост, ще имате Мир. Това е окултният лек, с който да премахне човек всяко едно противоречие от своята душа.

Сега, как ще дадете един музикален тон на движение? Когато пеете, най-първо създайте един образ на движение и оттам запейте. Ако пък искате да изпеете музикалния тон на почивката, създайте образа на почивката. Почивката има образ и ако не го знаете, тогава и тона няма да може да вземете. Ако искате да бъдете религиозни, създайте образа на религиозността и само тогава можете да вземете нейния тон. Правилен тон *си* може да се вземе само при Любовта, т. е. правилно не можете да вземете

тона *си*, ако нямате Божественото чувство на Любвта. Нашият тон *си* е само предговор. За да вземете онова *си*, умът, сърцето и волята ви трябва да дойдат на една линия, както е при съвпад в астрологията. Когато вземаме *си*, ние предаваме своята мисъл. Когато предаваме своите мисли, чувства и постъпки, този тон ще бъде ясен и от него ще излезе Светлина.

Сега, понякога вие искате да разберете човешкия живот. Докато не изучите музиката, не може да го разберете. Човек може да разбере Живота само музикално. При музиката всички хора се примиряват – и богати, и сиромаси, престават да имат всички тия изкуствени разделения, забравят всичко старо, вземат ново становище и всеки слуша онова, което е разбрал.

Сега, на какво мяза тази наша работа днес? Говорим за богатите хора, но вие сте сиромаси; говорим за учените хора, но вие не сте учени; говорим за музика, но вие още не сте такива истински музиканти. Когато се върнете вкъщи, трябва да нагласите цигулката си, добре да настроите струните ѝ. Трябва всички да имате по една хубава цигулка и да ѝ сложите най-хубавите струни. Тогава ще вземете основните тонове *сол*, *ре*, *ла* и *ми*, ще ги поставите музикално, ще ги нагласите и ще започнете да свирите.

**Само светлият път на Мъдростта води към
Истината. В Истината е скрит Животът.**

32-а лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
9 юли 1937 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев

ЛЮБОВ И БЕЗЛЮБИЕ

“Отче наш”

“В начало бе Словото”

Всички трябва да имаме едно малко познание върху теориите и върху практическото им приложение. Теория е всичко онова, което не е приложено. Например, има теории за светлината, а онова, което вие виждате, е опит, не е вече теория. В теорията вие можете да знаете много за произхода на светлината, но практически, на опит може да не знаете нищо. Слепият може да знае нещо за светлината, дори може да го научите да четете за светлината, да разправя какво нещо е тя, но ако го попитате каква е съществената ѝ черта, той ще каже, че е някакви трептения, но за онова, което ти виждаш, нищо няма да знае. Между онова, което виждаш, и онова, което трепти, има много голяма разлика. Например, в какво седи учеността на един поет? В много елементарна работа – да знае как да съпоставя буквите в един език. В еврейската азбука има двадесет и две букви и то само съгласни – когато пишеш съгласните, гласните се подразбират. Следователно поетът трябва да знае как да нарежда буквите и да ги съпоставя.

Често ние произнасяме звука а. Какво означава той, какъв е произходът на буквата а? Филологически тя е взета от египетските йероглифи, където означава натоварена камила. Същият знак сега съществува и в българската,

и в еврейската азбуки. Например, буквата у, която я има и в еврейски език, означава човек, който се движи, но е обърнат с краката нагоре, т. е. в египетската азбука този знак е обратен на българската. Казвате, че всяко нещо си има причини. Тогава кои са били причините египетският знак да се обърне надолу в латинската и в славянските писмености?

Сега, вземете съвременното понятие за енергията. До преди векове тя се считаше за нещо, което няма тегло. Сегашните учени, обаче, теоретически изчисляват и казват, че и енергията тежи. Как я теглят, след като няма такива везни, с които може да се тегли? Ако сгорещите водата в един басейн, който събира десет тона, до сто градуса, в нея ще се влее енергия, равна на една десета от милиграма. Как може да се констатира това? Или пък учените изчисляват, че след като грее цяла година върху повърхността на Земята, Слънцето ѝ придава сто четиридесет и пет грама енергия. Как ще претеглите цялата Земя, как ще я турите на везни, за да констатирате, че има допълнително сто четиридесет и пет грама тежест? Казват, че е доказано научно. Теоретически е доказано, но не и практически, т. е. на практика Земята не е турена на везни. Разбира се, някои математически положения имат известна верност.

Сега, твърди се, че и духовните неща, като характера на човека, също имат тежест. Казват за някой човек, например, че няма тежест. Тогава каква е тежестта на един добър човек? След като е станал добър, към този човек трябва да е придадена някаква малка тежест, но материя няма, как е претеглено? Казвате за друг някой: "Няма тежест, много, много е лек." Значи лошите хора са леки, а добрите са тежки. Тогава по същия начин можем да кажем, че умният е тежък, а глупавият е лек. Представете си, че придобиете едно чувство, следователно придава ви

СЕ НЕЩО, Т. Е. НИЕ ВСЯКОГА ИМАМЕ ИЗВЕСТНА ТЕЖЕСТ. Казвате, че някой много ви обича. Колко много, как ще го измерите? Няма толкова микроскопическа частица енергия. Друг път пък казвате: "Изгубих любовта си!" Щом сте изгубили любовта си, значи тя е нещо материално, което може да се печели и да се губи. Казвам: Любовта е духовна, тя и теоретически, и практически не се дели!

Чували сте, например, да казват, че човек трябва да знае да говори. За всичко, каквото говори, каквото мисли и каквото чувства човек, в Невидимия свят му държат сметка, т. е. в Божествения свят държат сметка за всичко, което става. Писанието казва: "Претеглени сте и сте намерени недостатъчни." Но въпреки, че теоретически знае това, на опит човек не го знае. Щом обичаш някого, ти си готов много сладки думи да му кажеш, но щом не го обичаш, думите, които му казваш, няма да бъдат подсладени. Например, когато обичаш някого, ще кажеш: "Какви очи има – каква дълбочина, какъв ум има!" Щом не го обичаш, ще кажеш, че очите му са размътени, умът му е смахнат. В дадения случай, щом обичате някого, теоретически е добре; щом не го обичате, и теоретически не е добре. Когато не обичате някого, често казвате: "Той говори лошо за мен." Ти чу ли го? – "Не съм го чул, казаха ми." Това е само на теория, т. е. нещо ви е предадено от втора и трета уста. После срещате този човек, питате го и той казва, че не е говорил нищо за теб. Кое е по-вярно – това, което хората казват или което човекът казва? Теоретически понякога онзи, когото обвиняват, може да говори истината, а понякога може той да послъгва, а хората да говорят истината.

Правили ли сте опит върху себе си? Един ден седя и гледам как една сестра, обърната с гръб към мен, яде нещо. Разбрах, че си е обърнала гърба, защото яде. Виждал съм често деца как влизат в една градина, откъсват круша и щом излязат, обръщат се с гръб към градината, като че

ни лук яли, ни лук мирисали. Тогава аз вадя заключение, че туй дете и в живота така ще се обръща с гръб, за да заглажда нещата отгоре.

Сега, за мен са важни две неща: каквото аз говоря и каквото хората говорят. Има една реалност, която определя дали туй, което аз говоря, е така или не, дали туй, което хората говорят, е така или не. Казвате, че някой говорил зле за вас. Кой е авторитет, че говори зле? Кой е авторитет за злото говорене, кой е авторитет за доброто говорене? За доброто говорене авторитет е Бог, за злото говорене авторитет е дяволът. Следователно, щом кажете, че някой говори зле, вие сте при дявола и вземате дявола за мярка, т. е. не мерите с Божията мярка, но мерите с мярка на дявола. Тогава аз правя теоретическо заключение, че вие сте се учили при дявола и оттам сте се научили да говорите зле. Ако питате Господа какво нещо е злото, оставете този въпрос неразрешен. За Бога злото не съществува, съществува за нас. Злото съществува тъй, както съществува в ума на дявола; Доброто съществува тъй, както съществува в ума на Бога. Любовта съществува в нас тъй, както съществува в ума и в сърцето на Бога; безлюбие то съществува в нас тъй, както съществува в сърцето на дявола. Казваш, че не обичаш еди-кой си. Щом не го обичаш, дяволът е проникнал със своята сянка в ума и в сърцето ти; щом го обичаш, Бог е проникнал в ума и в сърцето ти.

Сега аз ви давам една друга мярка. Досега, според вашите възгледи, вие мислехте, че някой е лош, а дяволът е далеч от вас. Не, дяволът е във вас. Питаш къде е Господ. Започни да говориш добре и Господ ще бъде там, в доброто, което говориш. Защото Доброто излиза от Бога. Ти любиш – Любовта е Бог. А сега ти разглеждаш небето философски, измерваш Вселената и казваш, че Господ го няма там. Мерките, с които хората измерват Вселената, са мравешки

мерки. Вселената се мери с аршин или с метър, десет пъти по-големи, отколкото нашите. Това са сравнения. Не искам да се мъчите да вярвате в туй, което не е. Щом вярваш, че злото съществува, ти вече си във връзка с дявола; щом вярваш в Доброто, ти си във връзка с Господа.

Сега теоретически казваме, че злото е вътре в нас. Злото може да бъде вътре в мен, без аз да съм зъл; и Доброто може да бъде вътре в мен, без аз да съм добър. Тогава и теоретически, и практически злото е в мен. Как практически злото може да бъде в теб? – Като семка, като зародиш. Ти може да носиш едно змийско яйце в джоба си и то няма да ти направи никаква пакост. Но ако го измътиш, ако създадеш условия да се измъти яйцето, например, на една боа, след една година какво мислиш, че ще направи тя с теб? Може да те удуши или, ако е отровна змия, може да те ухапе. Вие мислите, че да се живее е мъчна работа. Ако се разправя с лошите хора, човек може да се зарази. Не се опитвайте да изправите един лош човек, защото ще се заразите. Оставете да го изправи Господ.

Онзи ден се върнаха две сестри, които бяха на Рила. Едната така я заболяла ръката, че не можела да спи. Пита ме какво да прави. Аз изпратих една от напредналите ученички и ѝ казах: “Ще направиш топли компреси на рамото.” Тя направила компресите, а после притурила и нещо от себе си. Идва на другия ден – заболяла я ръката точно на онова място, където сестрата я болеше. Всъщност какво се случило? Когато направила компресите и на оная ѝ минало, тя се зарадвала, лицето ѝ светнало и казала: Сестра, дай да те целуна!” Целува я и ръката я заболява. Тя тури компреси на онази сестра и я излекува, сега туря на себе си, но болката не минава. Рекох ѝ: “Съжалявам, че те пратих.” Казвам: винаги се пазете да изправяте един човек, защото вас ще ви заболи рамото. Тоза ми се случва за втори път. Преди години

беше заболял един брат от Търново и някои мислеха, че могат да го лекуват. Много трудно се лекува човек, трябва да знаеш как да правиш това. Пратих двама напреднали братя – Константин Иларионов и Драган Попов*, дадох им наставления как да го лекуват. Болният брат беше скован, не можеше да мръдне, готвеше се за другия свят. Отидоха двамата да го лекуват, но и двамата се разболяха. Казах си: “Не трябваше да ги пращам, тази работа не е за тях.” Това са тънки сили, които минават, и понякога щом изпъдиш духовете от едно място, те влизат в теб. Сега учените лекуват с радий, но колко от тях заболяха от лъчението му, дори някои умряха. По същия начин някои религиозни хора са превзети и самонадеяни и мислят, че като дойдат с една кърпа, изведнъж ще избършат злото. Опасна работа е злото, трябва да го пипаш с десетметров дилаф, т. е. когато го буташ, трябва да бъдеш на десет метра далеч от него... И тъй, при болния брат от Търново най-после трябваше да ида аз. Представете си, че отида и не се излекува – ще кажете, че нямам сила и т. н. Но когато отивам, аз знам как да постъпя, имам методи. Сегашните лекари предписват лекарства, които дават едно малко облекчение. Тях ги е страх от болестта, гледат само стомахът им да е пълен, пипат болния като чумав, без да си отварят сърцето и душата, а щом свършат прегледа, измиват си ръцете с топла вода. Ако отидеш при болен от чума, болестта няма да остане само в него, но ще премине и към теб. Когато се занимавате с недъзите на един човек, те плъпват и към вас. Не се занимавайте с тях, защото ще си създадете нещастие.

Досега богословите разваляха всички религии, понеже разсъждаваха върху това как е паднал дяволът. Но

* Константин Иларионов (1868-1929) и Драган Попов – ученици на Учителя, членове на Търновското братство, играли забележителна роля за организиране и провеждане на Търновските годишни събори на Бялото Братство, 1910-1925 (бел ред)

никой не знае кои са дълбоките причини, правят се само предположения. Че има дявол в света, се доказва от греха, който съществува. Всички убийства, всички лоши дела не са създадени от Господ. Значи съществуват две твърдения за създаването на света: според едното, Бог е създал света, а според другото, дяволът е създал света. Сега аз не искам да говоря за дявола. Считам го за търговец, който е купил стока и иска да я продаде. Защо дяволът те изкушава? Не те изкушава, но иска да ти продаде стоката си. Понякога дяволът ти казва: "Не трябва да говориш истината, в твой интерес е понякога да позаблуждаваш, да казваш наполовина истина-наполовина лъжа, да позамазваш това-онова, че да си продадеш стоката." И децата понякога говорят деликатни лъжи. Когато детето се роди в по-просто семейство, то доста дипломатично подхваща и казва: "Мамо, колко много те обичам! Я ми намажи малко масло на една филия хляб!" Майката отвори долапа и намазва дебело една филия. Имам и друг един пример, който купих за сто лева. Идва при мен един и ми носи диня и половин кило грозде. Никога не бях виждал този човек да ми носи подарък, учудих се, но си казах: "Тръгнал е напред." Но след време ми носят едно доста дебеличко писмо, в което същият този ми пише: "Учителю, нуждая се от триста и петдесет лева, дай ми!" Скъпа е динята! Но и аз се изхитрих: понеже нямах триста и петдесет лева, а само сто, казах: "Дайте му тия сто лева." За динята мога да му дам само сто лева, а останалите – когато имам. И на вас често дяволът ви продава една диня за сто лева. Ако бях отишъл сам на пазара, за колко щях да я купя? Но хванаха ме и казаха: "Трябва да платиш за динята сто лева!" Сега аз разглеждам случилото се в морално отношение, то е пример за мен, но засяга и вас. Засяга мен, защото, говорейки за този човек, аз намирам, че съм добър. Но когато привеждам този пример, себе си

опетнявам и ми трябва време да се чистя. Казвам: ако на онова дете не беше му се дояло масло, нямаше да прегръща майка си. Не любовта към майка му го кара, а желанието за масло и хубав хляб. Но аз харесвам поведението на майката – тя е повярвала в туй, което детето казва. Ако се усъмни, тя ще каже: “Това дете не ми харесва!” Изобщо, майките много вярват.

Сега, искам да се обхождате добре. Питате какво трябва да правите. Ще ви дам две практически правила: носете яйцата на дявола в себе си, в чантата си, в къщата си, но не ги измътвайте, т. е. пипайте змийските яйца, дръжте ги, гледайте ги, препоръчвайте ги, но не ги туряйте под никаква квачка, в никакъв инкубатор. Второ правило: измътвайте всичките зародиши на Доброто, т. е. точно обратното – видите ли едно добро, не го дръжте, не го показвайте, а веднага го излюпете. Не се бойте, мислете за дявола, без да мислите, че е лош. Щом мислите, че е лош, вие го измътвате. Например, мислите за някого, когото не обичате; не мислете, че е лош, защото по този начин вие му давате сила от себе си. Вие не разбирате закона, че можете да си създадете зло. Не бутайте една бомба! Ако я бутате, трябва да имате знание, защото може да се взриви в ръцете ви и да ви направи голяма пакост.

Тия са правила, които трябва да държите. Ако не ги спазвате, не може да имате голям прогрес в живота. Например, в Кабала често се говори за някои щастливи числа. Но какви са законите за щастливите числа? Щастливо число за един земеделец е, ако знае кога да посее зимните култури; щастливи числа за един лозар са, ако знае качествата на пръчките и на каква почва да ги постави. Питам каква е предпоставката, за да обичате някого? Когато обичате някого, вие всякога сте заинтересован или от неговото тяло, или от неговото лице, или от имането му – винаги има нещо, от което

сте заинтересовани. Нас ни интересува как е създадена цялата Природа. Може да ни интересува външната страна на Слънцето, някой добър човек може да ни интересува, може да ни интересува някой, който ни е направил услуга. В последния случай казвам, че Бог е вложил в сърцето му подтик да ти направи добро. Какво иска Господ, когато влага в сърцето на някой човек да ти направи едно добро. Той те подтиква и казва: "Прави и ти като този човек! Това, което той направи на теб, прави го на другите!" И когато ти направиш добро някому, той да го направи на втори, вторият – на трети, на четвърти и т. н. Подражайте на Доброто във всички негови проявления, подражайте на Любовта във всички нейни проявления, подражайте на Мъдростта, на Знанието – на всичко велико и добро в света подражайте. А с лошите работи не правете никакъв опит – изглаждайте ги и ги турете настрана. Ако искате да знаете какво нещо е злото, идете при някой светия, при някой много учен човек, който може да разпознава злото, и го попитате за произхода му. Той, обаче, няма да ви говори за произхода му, но ще ви покаже законите, по които злото действа в света.

Преди години на два пъти хванах един от моите ученици, умен човек, в един образ, който мязаше на дяволски. Бяхме насядали в Борисовград* и една много красива жена говореше с него. По време на разговора им видях в очите му нещо дяволско и си казах: "Два човека живеят в него." Къде може да се прояви дяволът? Ако наблюдавате мъж с една хубава жена, ще видите, че дяволът веднага ще се прояви в този човек. Когато мислите, че някой може да ви открадне Любовта, дяволът вече работи във вашия ум. Понеже Бог е Доброто в света, кой може да ви открадне Господа? Идеята, че някой ще ви открадне Любовта, не е

* Борисовград – име на гр. Първомай до 1946 г. (бел. ред.)

излязла от Бога. Кой може да ви открадне Слънцето, може ли да ви затъмнят неговата светлина? Ако сте умни хора и в една къща загасят светлината, идете на друго място. Някой се оплаква: “Еди-коя си сестра кръвно ме обиди!” Аз казвам в себе си: “Затвори кепенците си и иди в друга къща.” – “Не искам да напускам къщата.” Когато дойде една неприятелска армия, която може да те очисти, нали ще напуснеш къщата? Казвате: “Не съм се научил да се подчинявам.” Не си се научил при обикновени условия, но при необикновени условия и царе, и генерали, и войници може да се окажат пленници на равна нога. Вие мислите, че с вас няма да се случи това, което се случва с другите. Ще се случат най-лошите работи. Когато умрете, онези, които ви обичат, ще ви вдигнат като дрипа, ще ви турят на тарага*, ще поплачат малко, ще ви занесат на гроба, ще ви спуснат и ще ви оставят на дребните животни да ви ядат. После, за да се утешат, ще кажат: “Душата му отишла при Господа, а тялото му – при дявола.” Казвате: “Какво ще се случи с мен?” Ще се случи това, че ще ви яде дяволът. Няма да остане един, когото дяволът да не яде.

Сега аз ви давам едно правило: противопоставете се, защото дяволът си точи зъбите. Не искам да се плашите, но казвам: дръжте идеята за Господа в ума си! Казвате, че Господ ще ви избави от това зло. Когато говорим: “Бог спасява света”, разбираме спасението на нашите души, т. е. да ни избави Господ от злото, което съществува, да бъдем обгърнати от Доброто в света, да бъдем защитени. Да бъдеш спасен значи, живеейки в Любовта, да си защитен от омразата. Когато живеете в Истината, ще бъдете запазени от лъжата, а щом сте в лъжата, тя ще ви унищожи. Казвам: в лъжата нещата постепенно деградират, в Истината всички същества постепенно

* Тарга (ост.) – дъсчена носилка (бел. ред.)

оживяват и се усъвършенстват, Ангели стават. Щом сте в омразата, вие деградирате, постепенно слизате надолу и ако няма кой да ви помогне, формата, в която хората са облечени, постепенно ще изчезне.

Сега, някои казват, че хората трябва да се примиряват. В света никой не може да примири хората. Това са два типа непримиримост: зло и Добро не можеш да примириш, омраза и Любав не можеш да примириш. Мнозина от вас казват за някого: "Аз го обърнах." Не, никого не можеш да обърнеш. Единственият, който може да обърне хората, е Бог. Знаете ли какво значи да обърнеш човека? Идва една мома и ме пита: "Мога ли да се ожена за този момък?" Сега, аз виждам, че в момъкът, за когото тя иска да се ожени, дяволът живее, кираджия му е той. Следователно тя ще се ожени за дявола. Момата казва: "Аз мога да го изпъдя" Ами ако дяволът изпъди теб? Момъкът ще се разведе, т. е. този, който е в момъка, ще намери друга мома и пак ще го излъже, защото втората мома ще изпъди първата. После ще питате защо Господ направи така. Не го е направил Господ, а дяволът го направи! Когато се жените за един момък, гледайте дяволът да не е там. Ако Господ е там, всичко е наред; ако дяволът е там, вие ще поседите един, два или три дена при него, но в края на краищата той ще очисти вас. Сега, това е едно практическо правило: ако даден човек е пияница, оставете го настрана, нека си пие. Ако той сам може да се изцери, добре; ако не, има други правила за лекуване. Писанието казва: "Молете се един за друг." Това значи да се помолите на Господа и туй, което Господ направи, това е. Туй, което хората правят, всякога остава недонаправено.

Досега не съм намерил нито едно общество, където хората да работят. Аз поддържам правилото: никога не измътвайте яйцата на дявола! Например, имате лоша мисъл; не я пипайте, не ѝ давайте сила. После, вие се страхувате

от дявола, а Писанието казва да се страхувате от Бога. От дявола не се страхувайте, понеже той е независим от теб; той е божество, но е зависим от Бога – каквото му каже Господ, това ще направи. Понякога на дявола е позволено да дойде и да вземе нещо от вас. Когато започнете да правите злини, Господ позволява на дявола да дойде и да вземе това, което правите. Дяволът има право да дойде в дома ви и да секвестира всичко лошо, което имате. Питате защо иде дяволът. Той винаги иде, за да вземе своето. И ще го вземе с лихвите. Следователно, когато сте болни, Господ изпраща дявола да си вземе болестта. Ако преди сте тежали шестдесет-седемдесет килограма, след като дяволът си вземе болестта, тежите едва четиридесет килограма, т. е. с болестта заедно той взема и тридесет килограма. Знаете колко струва материята, която дяволът е взел. Той казва: "Някой трябва да плаща за пътните." После ще дойде някой да обяснява, че щом сте дошли до тридесет килограма и очите ви са хлътнали, светиите сте станали. Никакво светийство не е това – задигнали са ви нещо.

Сега, казвате: "Не греш!" Не обичайте хората, в които дяволът живее, защото никъде в Писанието не е казано: "Обичай дявола." Казано е: "Обичайте враговете си", но щом работата дойде до дявола, казва се: "Божия работа." Не мислете, че дяволът е лош – такова е неговото разбиране и следователно вие не можете да го съдите според собственото си разбиране. Не съдете дявола! Ако дойде да ви лъже, можете само да му се противопоставите. Дяволът е търговец, иска да си продаде стоката и опитва да я замаскира като Добро. Вие ще му кажете: "Това е твоя изработка, твоя стока, пък това е Божествено!" Ще му покажеш Божественото, за да познае, че си учен човек. Дяволът го е страх от учени хора и от там, дето има Знание, дяволът бяга. Когато искат да оженят някоя мома, винаги започват да я препоръчват на момъка: "Тя е

толкова красива – лицето ѝ, очите ѝ, устните ѝ, родът ѝ...” А после, когато хванете дявола, казвате: “Отде да знаехме!” С всяка ваша мисъл, с всяко ваше чувство, с всяко ваше действие проверявайте нещата, за да знаете.

Сега ще ви приведа още един пример, за да знаете как да постъпвате и да не страдате. Наскоро един млад брат организира угощение за няколко сестри. Идва и ми казва: “Да дойдеш и ти, Учителю!” Мен не ми се искаше, но отговорих: “Когато имам свободно време, ще дойда.” Братът направил богата царска трапеза, но същевременно дал на друг един брат идеята да ме фотографира на масата, когато ям. Гледам – братът седи и се готви да ме фотографира. Много пъти съм позволявал, но сега се противопоставих. До мен седеше един брат, можех да му кажа да иде и да предупреди фотографа да не прави това. Но аз, казано на ваш език, кихнах. Трябваше тайно да му кажа да не фотографира човек, когато яде, понеже това е свещено дело. Бог не обича, да се фотографира Неговите работи. Не ви трябва фотографии на яденето. Казах на фотографа: “Брат, слушайте (не казах “имайте добрината”), не искам да ме фотографирате! Ще ме накарате втори път да не идвам на угощение. Благодаря Ви за услугата, но когато ям, не искам да ме фотографирате!” Други пък искат да ме фотографират как ходя. Не ме фотографирайте, защото не искам да се заблуждавате. Моята походка е за мен, вие като мен не можете да ходите, можете да ходите като за себе си. Аз съм ходил като вас и мога да оценя ходенето ви колко струва. Това сега е новото ходене, а в бъдеще няма да ходя така – изменям нещо в походката. Даже и аз като ходя, правя разлика – когато, например, съм разположен, походката ми е по-друга. Ако трябва да се движиш по вода и по сушата, във водата ще ходиш по един начин, а на сушата – по друг начин.

Та казвам: Бог ви е дал една походка – научете я! Ако искате, мога да ви кажа как да ходите, но аз вървя

по моя специфична линия, затова не вземайте това за мярка. Например, ученият ходи по един начин – върви човекът замислен, занимава го някакъв въпрос. Младата мома пък, която няма какво да я занимава, защо ще подражава на учения? Тя ще ходи весела, с вдигната глава. Ученият събира факти, а момата гледа красивите предмети – пръстенчета, часовници, връзки и т. н. Сега, не обсъждайте въпроса право ли е това или не, оставете всеки човек свободен в своите проявления. Когато райската птица се облече толкова красиво, не питайте защо Господ ѝ е направил такава хубава премия, а на другите птици не е дал. Има причини. Как мислите, защо райската птица има дреха, по хубава от дрехата на една царица? Не само тя, но има и пеперуди, които са облечени по-красиво от една царица – с десет преливащи краски по крилата си. Всяка царица би била щастлива да има дрехата на пеперуда. Значи пеперудата, която живее само една година, Бог облича по-хубаво от една царица. Защо прави така? – Когато една дреха е калпава, бояджията туря най-хубавия цвят, за да може да се продаде. Някои от платовете са добре оцветени, за да се скрие калпавата материя. Ония, които продават тъкани, всякога слагат на лошите платове отгоре едно лустро, боядисват ги хубаво. Казвам: платът трябва да има добро качество, да е мек и да топли. Човек има усет за това. Щом пипна плата с два пръста, аз оценявам дали дрехата е за мен, или не. Ако искаш да вземеш един хляб, щом го пипнеш, ще знаеш дали е за теб, или не. Има едно чувство, което ти казва какво да сториш. Слушай него! Съществуват Божествени правила, които сме пренебрегнали. Ако дойде един човек и ти направи една пакост, попитай Господа как да постъпиш. Каквото ти каже Господ, това стори! Господ ти казва: “Не се занимавай с него!” – “Как да не се занимавам, знаеш ли каква дума ми каза!” Господ ти казва: “Не се занимавай с него, остави тази работа, Аз ще я оправя.”

Та казвам: онова, което вие не може да направите, оставете Бог да го направи. Аз ви говоря върху тези въпроси, за да ви избавя от известни страдания. Ако послушате, няма да страдате. Ако ме слушате, ще проверите дали е вярно и ще правите своите научни изследвания. Желая всички да бъдете последователи на Бога.

Сега, някой пита: “От коя вяра си?” В света има две вери: една – на Любовта, друга – на безлюбието; една – на Вярата, друга – на безверието; една – на лъжата, друга – на Истината. Желая винаги да следвате вярата на Любовта, вярата на Вярата и вярата на Истината и на Знанието. Другото верую го оставете настрана. Казвам: една религия ни е достатъчна. Каквато и работа да вършиш, с когото и да се съединяваш, гледай го да има същата вяра. Ако ти си в тази вяра, не се ангажирай с някой, който не е в нея. Всичкото зло в света произтича от това, че се съчетаваме с хора от друга вяра. Ако другия вярва в Любовта, съединете се, но ако вярва в злото, остави го настрана. Казва някой: “Макар моят господ да е различен от твоя, ние можем да живеем заедно.” Не може двама души, които имат различни убеждения, да живеят братски на Земята. Вегетарианец и месоядец на едно място не могат да живеят – не можеш да ожениш една овца за един вълк. Овцата ще бъде нещастна и в края на краищата какво ще стане с нея? – Вълкът ще я изяде, после ще изяде и втора, и трета, и четвърта. Той казва: “Докато съм жив, искам да имам по една млада овца за ядене!”

Сега, аз ви казвам ценни неща. Някои от вас ще ги оценят, други няма да ги оценят. Ако кажа на десет-двадесет души да си купят лотариен билет с едн-кой си номер, предскажа им, че ще спечелят, и това наистина се случи, вие ще кажете: “Учителю, как можа да предскажеш и да стане!” А сега аз ви давам примери, с които не само

веднъж да спечелите, но да ги ползвате цял живот. Вие седите и мислите дали е според вашите възгледи, дали е според вашите разбирания. Нека оставим настрана какви са вашите разбирания и какви са моите разбирания...

Сега, аз зная, че човек не може да ме убеди. Може да ми направи подаръци, но подаръците никога няма да ме убедят. Само че човек никога не може да приложи туй правило както трябва. Когато ви дават много подаръци, вие мислите, че много ви обичат. Възможно е да ви обичат, но в подаръците има една опасност – за една диня и половин кило грозде ще трябва да дадете сто лева. Когато видях онзи човек да идва и да ми носи подарък, аз разбрах намеренията му, но в мен има правило да се поддавам на лъжата – позволявам да ме излъжат, защото си казвам, че този човек може да се е изменил, вярвам в това. Щом ме излъже някой, казвам: “Той другояче не може да прави.” Затова понякога, след като дяволът ме излъже, аз казвам: “Много си умен.” Но дяволът с диня не може да ме излъже – не я изядох, а я подарих на другите. Той ми подаде динята, но не можа да ме излъже – аз я очистих от лошото и я дадох на другите. Казвам: след като ви е продал диня, не позволявайте дяволът да ви излъже да я изядете. Дадох сто лева, но какво значат тези пари за един хубав пример? Въпросът в света не е за пари, не е за дрехи. Въпросът в света е за Живота, въпросът в света е за Любовта, въпросът е за Знанието, за Мъдростта, за Истината и за всички велики Добродетели. Силата на човека е да постигне всичко онова, което Бог е вложил в него. Всичко, което Бог мисли за нас, трябва да влезе и да работи. И всеки трябва да постигне онова състояние, че Бог да се весели. Когато Бог вижда, че вършиш Неговата воля, Той се весели, че вършиш по Неговия път и носиш великите Добродетели. Не мислете, че нямате тия Добродетели.

И така, вие няма да намерите никого в света, когото да обичате като Бога. Няма да намерите други хора, които да ви обичат тъй, както ония, които обичат Бога. Аз търся две неща в хората: обичат ли Бога, те могат да обичат и мен; не обичат ли Бога, не могат да обичат и мен. И за мен въпросът е същият: ако аз не мога да обичам Бога, не мога да обичам всички хора; ако аз мога да обичам Бога, мога да обичам всички хора. Силата на човека е в Любовта, която той има към Бога. Помнете това: вашата сила седи в това, да обичате Доброто в хората, понеже в добрите хора е Бог. Ако обичате добрите хора, силата ви е там. Ако не можете да обичате Бога, ако не обичате добрите хора, не можете да имате сила и нищо не можете да постигнете. Защото в Живота има зла страна.

Сега, представете си, че тръгвате в Живота (разкривам ви една страна, върху която не сте се спирали, а трябва да се спрете) и един ден се виждате щастливи, около вас започват да се групират хора и т. н. Но идва време и се поражда обратен процес: хората един по един си заминават и вие оставате сами – ставате старци, насаме с младото поколение. Ако си старец на 120-годишна възраст, как ще живееш? Младото поколение не иска да знае за вас, усещате се самотни, не познавате страната, в която отивате, не знаете, че приятелят, който сега е при вас, повече няма да може да го срещнете, не знаете, че един ден ще съжалявате, понеже никъде няма да го намерите и че не ще можете да се примирите с това, което сте направили, защото той вече никога няма да се върне в тази форма, в която сега се е родил. Казвам: гледайте да се примирите, докато сте живи на Земята, защото заминете ли за другия свят, работата се свършва – всичко преминава в Бога, а греховете остават. Следователно вие не можете да се примирите с умрял човек, само Бог може да го прощава. От друга страна и вие, когато умрете, не можете да се примирите, защото тогава въпросът остава

на Бога. Докато сте на Земята, вие сте свободни, всичко можете да направите, т. е. можете да се примирите.

Сега, теоретически вие твърдите, че когато идете на другия свят, работите ви ще се уредят. Чудни сте! В оня свят, дето става Волята Божия, е Бог и щом влезеш там, Бог е, който работи. Тук, на Земята, Волята Божия не става, затова тук вие сте свободни да седите и да си мислите. Примирете се в сърцето си и в душата си със всички, но не по този обикновен начин! Писанието казва най-първо да се примирим с Бога – това е първата фаза. Ако с Бога не можем да се примирим, с никого няма да можем. Ако Бога не можем да обичаме, никого няма да можем да обичаме. Ако една майка не може да обича децата си, тя никого не може да обича; ако един баща не може да обича сина си, той никого не може да обича; ако един учител не може да обича учениците си, той никого не може да обича; ако една мома не може да обича един млад момък, тя не може да обича и един стар човек. Ако видя млада мома, която обича млад момък, казвам: “Тя всекики може да обича.” Този млад момък е Божественият принц, който се проявява и чрез когото тя се изпитва. Та казвам: ако не можеш да обичаш праведния, как ще обичаш грешника? Ако не можеш да обичаш онзи, който те обича, как ще обичаш онзи, който не те обича? Това е невъзможно. Обичайте, обичайте който и да е! Обичайте тези, които ви обичат, и заради тях обичайте ония, които не ви обичат. Това са думите на Христа: “Обичайте враговете си.” Значи, след като веднъж сте захванали да обичате, в Любовта обичайте враговете си. Само по този начин можем да изпълним Божията Воля.

Има много теории, с които аз обяснявам нещата. Един ден ме посети една сестра, която след като беше яла на трапезата, искаше грозде да яде. Казах ѝ: “Остави, не ти трябва грозде.” Щом човек иска грозде, нека си насади

лозе. Щом ти се прияде грозде, не ходи да търсиш от хората, а кажи: “Господи, малко грозде ми се яде.” Няма да минат пет, десет, петнадесет минути и гроздето ще дойде. Знайте, че ако този ден премине, след една година на същия този ден ще имате грозде. А щом гроздето дойде до вечерта на същия ден, то е Божествено.

Следователно сега трябва да се подчините на други правила. Искам да бъдете умни и свободни. Не се лъжете с вашите теории. Разсъждавайте, всичко изпитвайте, Доброто дръжте. Каквото и да се случва, разсъждавайте, теглете, изучавайте всичко. Има случаи, когато идват при мен някои и ми проповядват по следния начин: “Учителю, Вие тъй казахте.” Понякога се намирам в чудо, защото виждам, че мисълта им не е права – много неща са пропуснати, турили са свои теории и коментари. Казвам: от онова, което съм ви говорил, приложете една микроскопическа част и когато имате сполучлив опит, елате да ми кажете. Вие още нищо не сте приложили, а казвате: “Учителю, разбрах ви.” Нищо не сте разбрали. Как ще ме разберете? И аз трябва да съм опитал онова, което ви казвам, да съм го проверил.

Добре, ти ми носиш грозде за подарък, имаш чисто любовно чувство. Ако не взема едно зърно, аз не те обичам, затова, щом донесеш, ще взема от плода и ще кажа “Хубаво е гроздето.” Не съм длъжен да изям всичкото, но трябва да направя един опит, защото после ще ме питате опитал ли съм гроздето. Ако не съм го опитал, а кажа, че съм ял, лъжата ще дойде. Вие питате ял ли съм грозде. Аз още не съм го опитал, какво да ви кажа? Ако кажа, че съм го опитал, ще излъжа; ако кажа, че не съм го опитал, може да се наскърбите. Във всички неща винаги правете един микроскопически опит – това е изходният път.

Правете опити в Любовта, в Знанието, в Доброто, за да бъдете свободни и да се посвещавате, понеже се

готвите за живот извън Земята. Ето какво разбирам под израза *извън Земята*: една буболечка, която иска да надрасне себе си, трябва да живее тъй, както човек живее и да прави опити, т. е. не само да ражда буболечици, но ако има шест крака, най-първо трябва да направи опит да ходи на два крака. Ще може ли да ходи на два крака? Засега тя ходи на шест, но ако макар за малко се изправи на два крака, дори без да ходи, аз виждам, че в нея има желание да бъде като човека. И вие сега не ходете по старите методи, а направете опит да ходите на два крака. Господ ви е дал правило за краката: кой ще бъде първият и кой последният – мъжът или жената, момата или момъкът? Най-първо е момъкът, който е десният крак; после е левият – момата. Първо десният крак – напред, левият – назад; после левият крак – напред, десният – назад. Момата и момъкът са вашите два крака, те се обичат, носят товара, помагат си и казват: “На нашия благороден господар да му направим едно добро, за да бъде снизходителен към нас.” Сега вие говорите за момка и момата – това са двете ръце, двете очи, двете уши. В белите дробове се крие момата, а в стомаха е момъкът. Момъкът и момата са си разпределили работата. Тя казва: “Ти ще ходиш в стомаха, а пък аз ще пречиствам белите дробове.” А устата пък събира и от двете места и дълги речи от нея излизат, т. е. в устата момъкът и момата едновременно говорят. След като изпрати храна на белите дробове, момата дава достатъчно въздух, така че и двамата едновременно говорят. Следователно, когато говорим, не бива да бъдем разединени, а трябва да бъдем едно.

Сега, искам да ме разбирате, но себе си да разбирате. Мнозина цитират, че трябва да бъдем като Христа. Съгласен съм в едно отношение: трябва да изнесем Словото тъй, както Христос го е изнесъл, но да изнесем Словото на Бога. Казвам: постъпете по този начин, както

ви е Отец научил, както ви е Господ научил, както ви е Христос отвлъчре научил. А не както сега ви учат. Ако постъпите така, както сега ви учат, това е външната страна, в която още нищо не сте опитали.

Понякога ме питат кой съм. Отде знаете кой съм? Мога да ви кажа, че ни най-малко не ви обичам; тогава какво ще кажете? Мога да ви кажа, че не обичам никого, пък вкъщи да намерите по един хляб и по една дреха, без да знаете, че аз съм ги донесъл. Пък понякога мога да ви кажа, че ви обичам, а това ви изчезне, онова ви изчезне. Коя обич е вярна – тази, при която нещата изчезват, или тази, при която нещата постоянно се оплодяват? Разбира се, че тази, която се оплодява. Аз не мога да говоря. Някой пита: “Ти обичаш ли ме?” За да кажа, че го обичам, трябва едновременно три неща да правя: да мисля за него, да чувствам за него и да правя нещо за него. Питате ме дали ви обичам. Аз мълча. Ако кажа, че ви обичам, или кажа, че не ви обичам, за мен това са две равносилни неща. Щом кажа някому, че го обичам, трябва да му го покажа; а пък щом кажа, че не го обичам, пак трябва да му го покажа. Аз не мога да обичам дявола във вас и когато казвам, че ви обичам, обичам Бога във вас. За дявола нямам любов. Като казвам, че не обичам дявола, той няма нужда от тази любов. Следователно, ако в този случай кажа, че не ви обичам, аз съм последователен. Дяволът обича безлюбието, следователно, щом кажа, че не ви обичам, пращам неговата стока, т. е. безлюбието от себе си го пращам на дявола. Питат ме: “Защо не ме обичате?” Отговарям: аз никога не казвам защо не обичам някого. Обичам ви заради Бога, не ви обичам заради дявола. Това е правилно. – “Защо не ме обичаш?” Дявола не мога да обичам. – “Аз дявол ли съм?” Щом хората не ни обичат, значи има нещо в нас, което не е за обичане. Щом ни обичат, има в нас нещо за обичане. Радвай се,

че те обичат. Онова, което аз не обичам в другия, е от друг род. Когато ме обичат, и аз обичам и така става правилна обмяна. Когато казвам, че той ме обича, пък аз не го обичам, става нещо криво. Винаги трябва да има обмяна. Не питайте някого дали ви обича. Щом този човек ме обича, аз знам, че той обича Бога в мен; и щом ти го обичаш, ти обичаш Бога в него. Ти можеш да обичаш само туй, което е Добро. Само туй, което е Добро в света, може да се обича. Истината може да се обича, лъжата не може да се обича; Правдата може да се обича, неправдата не може да се обича.

Та казвам: всички добродетели трябва да се турят от нас в изпълнение. Разберете ме правилно: не мислете, че искам да ви направя добри. Бъдете верни на вашия идеал, който първоначално е вложен във вас! Писанието казва: “В началото Бог създаде човека по образ и подобие свое.” Да бъдем верни на този образ, с който Бог първоначално ни е създал! Когато Христос дойде в света, каза, че Бог е благ. Под думите: “Ако ме любите” се разбира: “Ако любите моя Отец, който е в Мене.” Христос казва: “Отец ви любя” и “Аз дойдох по Неговата воля.” А Писанието казва: “Господ толкова възлюби света, т. е. всички нас, че изпрати това, което е най-хубавото – Своя Син – да дойде в света, за да бъдат всички спасени.” Това значи всички да имат привилегията да живеят щастлив живот. А това пък ще зависи от Любовта, която изпитвате към Бога, и от Любовта, която имате към Неговия Син.

***Христос е човекът на изобилната Сила,
Христос е човекът на изобилната Вяра,
Христос е човекът на изобилната Любов.***

*33-а лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
23 август 1937 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев*

БОЖЕСТВЕНИЯТ ПОДАРЪК

“Отче наш”

За следния път пишете върху темата: “Влиянието на малките и големите дъждовни капки. Влиянието на росата и на дъжда”.

Изпейте песента “Махар Бену Абa”.

Представете си, че всеки ден ви дават едно и също безвкусно ядене. Какво ще бъде вашето състояние? Сега си представете друго едно състояние: всеки ден ви дават по една златна монета, т. е. събирате общо триста шестдесет и пет златни монети. Ако няма къде да ги употребите, те какво ще ви допринесат? – Ще ги преброите, ще видите, че са триста шестдесет и пет и ще ги турите настрана. По същия начин и Знанието е едно богатство, което ви си дава и ако не знаете как да го употребите, ще бъдете в състоянието на богаташа.

Например, сега вие пеете. Защо пее човек? Може да дадете много отговори, но кой е правилният? Пеенето е израз на малка придобивка. Всеки, който има една малка придобивка, пее, а който има една малка загуба, плаче. Следователно, щом не искате да пеете, нямате придобивка. Някой казва: “Плаче ми се.” Плаче му се, защото има малка загуба. И така, когато пеете, вие не само нещо сте придобили, но трябва да знаете и какво сте придобили. Който пее, има дванадесет подбуждения, които го карат

да прави това, т. е. има дванадесет качества, които карат човека да пее. Сега, няма да говоря върху дванадесетте, защото не сте гениални музиканти, за да познавате всичките, но едно, две, три качества може да знаете. Човек пее, понеже живее; човек пее, понеже чувства; човек пее, понеже мисли. За тия три неща вие пеете: първо, че живеете, второ, че чувствате и трето, че мислите. Например, какво придобивате, когато мислите? Вие трябва да знаете как да разсъждавате. Ако сте затворник и ви отворят вратата на килията, какво означава това? Вие започвате вече да мислите как да излезете навън, т. е. имате вече свобода. Мисълта е свободно отворена врата, през която трябва да излезете от едно състояние и да влезете в друго. Това можете да го направите чрез музика. Човек, който не може да излезе през вратата, е парализиран, органите му не функционират. Щом пеете, това показва, че сте в нормално състояние. Ако сте болни, с количка ще ви изнасят навън и ще ви внасят вътре в къщи.

Сега, например, искате да знаете дали някой е здрав — изпейте тона *до*. В музиката има един основен тон, от който започват другите и който има тридесет и две трептения. Но Животът си има свой основен тон в Природата. Например, в западноевропейската музика за основни се приемат тоновете *до* или *си*, а в гръцката музика пееенето е започвало от *фа*. Кой са причините за тези различия? Сега, да оставим философските въпроси настрана.

Когато си ушите една хубава дреха и ви срещат хора, едни обръщат внимание на цвета, втори обръщат внимание на кройката, трети — на яката, други — на копчетата, някои пък обръщат внимание на вътрешната подплата, изобщо — разни хора има. Ако някой казва, че дрехата е добре скроена, туй не значи, че цветът ѝ е хубав; ако някой казва, че цветът е хубав, туй не значи, че е добре скроена; ако казват, че яката ѝ подхожда, туй ни най-малко

не показва, че всичко в нея е в изправно положение. Какво показва това, че можете правилно да вземете тона до? Преди всичко, представете си, че до е едно житно зърно. Ако го посеете, то ще ви даде тридесет, шестдесет или сто зърна. Какви качества имат различните зърна? Това, което дава тридесет зърна, има повече сол. Това, което дава шестдесет зърна, носи развлечения и кара човека да се радва. Защото 6 е число за деца, за забавление. Човек, който няма това число, всякога е меланхолично настроен. Някой казва, че не му се живее, когато изгубва смисъла на числото 6 и житното му зърно не ражда шестдесет зърна. Какво означава онова зърно, което дава сто зърна? То подразбира крайният предел, намирането на основната идея. Основната идея е единицата, а интервалът от 1 до 100 включва смисъла на истинския Живот. Значи в основния тон трябва да има Живот. Щом тонът до не носи една малка придобивка за Живота, значи е изменил трептенията си. Ако сте неразположени и след като вземете до състоянието ви се измени, този тон е верен; ако пък не се измени, тонът не е верен.

Сега, ще се запитате откъде да намерите верния тон. Той не е поставен на рафт, под който можете да прочетете надписа. Ако влезете в една аптека, аптекарят ви показва къде да намерите лечебните вещества, които ви трябват. Или съвременните хора имат гардероби и знаят къде са окачени дрехите им. Обаче, за да вземете верен тон, трябва най-първо да се пипнете отзад зад ушите. Често музикантите не знаят къде да се пипнат и се чешат по тила. Но с чесане работата не става. Те не знаят и как да се пипнат — с един, с два, с три или с четири пръста. Въпросът не е с колко пръста да се пипа човек, но ако докоснете този център, веднага ще стане промяна в пеенето. Обикновено певците държат ръцете си кръстосани на корема. Защо заемат такава поза? В корема е южният полюс, а горе, в гръкляна, е северният. Северният полюс няма опора, а

тук, в стомаха, има твърда почва. Всъщност тонът трябва да излиза и от двата полюса – от средата на гърдите ви, т. е. ЕНЕРГИИТЕ трябва да идват и отдолу, и отгоре, а на екватора някъде трябва да се срещат. Това е много философска и трудна работа.

Казвам: приемоте музиката като предметно учение, като средство, дадено на човека за постоянно тонирание. Щом станете от сън, трябва да се тонирате, понеже в света, където живеете, вие се детонирате. Например, нямаш пари – детонираш се, заболи те крак – детонираш се, някой ти казал обидна дума – детонираш се, не си спал добре – детонираш се, не си ял добре – детонираш се, хиляди работи има, които могат да детонират човека. Не, ще пееш и ще нагласяваш всяко свое дотонирание! Да кажем, че сега започнете да ПЕЕТЕ ПЕСЕНТА “Махар Бену Аба”. Тя започва с тона сол? Защо започва с този тон? В определени гами сол е господстващ. Той всякога се връща на мястото, отдето е излязъл, т. е. има свойството да се връща при баща си. Това, че тонът сол е господстващ, значи, че баща му го очаква. Тази песен започва със сол, понеже показва, че трябва да се върнем при Баща си. Започваме с тона сол, защото трябва да се върнем при Господа, за да Му благодарим. Когато станете сутрин, кажете: “Махар Бену!”, т. е. вземете тона сол. Щом вземам сол, аз турям в ума си, че трябва да се върна при Господа, за да ми даде някои наставления. Тази сутрин вие още не сте се върнали при Господа, не сте пели сол. Не може да се върнете при Него, ако не знаете да пеете този тон. Сега, под думите не може не разбирате нещо абсолютно, има някаква пропорция. Ако изучавате съвременната техника, ще забележите, че понякога се създава контакт, за да се образува едно малко течение. Електротехниците, които разбират законите, почистват малките пластинки, за да има контакт поне една хилядна част от милиметъра – да стане съединение и токът да потече. По същия начин, ако

някои работи в живота ви не вървят, туй показва, че не можете да направите добър контакт, т. е. не знаете как да се върнете. Ако се върнете, вие имате контакт. Да кажем, че си учил пет години музика, връщаш се при баща си, той очаква да му попееш, ти започваш, но не можеш. Тогава баща ти ще каже: "На вятъра прашах парите си!" Но ако можеш да изпееш хубаво една песен, той ще остане доволен.

И тъй, вие всеки ден трябва да се връщате при Господа, за да видите какво сте използвали от туй, което ви се дава. Какво ще стане, ако човек не знае как да мисли правилно, ако не знае как да чувства правилно и ако не знае как правилно да постъпва? Цялата философия е да знае човек в даден случай как да постъпи правилно. Цигуларят, който свири на цигулка, или онзи, който свири на орган или на пиано, трябва много добре да знае как да движи пръстите на ръцете си, да знае в даден случай къде да ги поставя, колко време да ги задържа, т. е. в ума му постоянно седят тия пръсти и клавиши. Изпълнител, който не знае всичко това, на едни тонове задържа повече, на други – по-малко, закача и други струни или клавиши, получава се цяла галиматия. Музикантът специфично трябва да разбира качествата на тоновете. Следователно не е въпрос за името на основния тон, който и да е той. Ако на един престъпник турим името *Ангел*, той Ангел ли е? Името прави ли човека? Някой път името съответства на човека. Така и името *до*, което са турили на основния тон в музиката, донякъде му съответства. В дадения случай *до* значи нещо, посято и поникнало на Земята, следователно в *до* е семето. Този тон образува котва, паднала на Земята, която носи помощ. Параходът, който има котва, тръгва в морето и възпява *до*. Животът е едно велико пътешествие в света и ти излизаш и влизаш в туй велико море. Трябва да знаеш, че ще срещнеш много бури, обаче трябва не само да тръгнеш, но и да стигнеш

до пристанището! Ако потънеш някъде, тогава пътуването е безпредметно. Човек, който пее, от самия тон разбира, че корабът му няма да потъне. Нали сте правили опити с паница, за да познаете дали е пукната или не: когато я почукате, здравата паница има ясен тон, а пукнатата някак дрънчи. Щом един тон дрънчи като пукната паница, той не е верен. Някой казва: "Нямам пари." Това не е музикално. Как ще изпеете фразата: "Имам пари"? Тук вече имаме звука *и*, а мисълта седи във високия тон. Как ще го изпеете тогава?

Сега, за да пее, музикантът най-първо трябва да се изправи. Вие сте се привели и не можете да пеете. Трябва да се издигнете някъде между Земята и Слънцето, за да се образува правилно отношение и теченията да вървят по една абсолютно права линия, без никакво изкривяване. Тази права линия може да е между центъра на вашата глава и вашия слънчев възел и тогава трептенията ще бъдат правилни. Или, казано на ваш език, вие не можете да изпеете правилно тона на Живота, ако нямате един подтик, едно малко усещане, една малка топлина. Или пък, ако нямате Любов или нямате Светлина в ума си, вие не можете да вземете правилно един тон. Значи между Любовта и Божествената Мъдрост се образува едно течение, тогава се явява Животът и вие вземате един верен тон. Ще ви дам едно обяснение: щом има светлина върху пътя, по който вървите, вие ще знаете как правилно да вдигате и слагате краката си и ще видите, че няма препятствие. Ако движите ходилата си много близо до земята, може да се натъкнете на предмет, в който да се блъснете. Понеже пътищата на Изтока не са павирани, когато ориенталци отидат в странство, веднага ще ги разпознаете по вървежа им – вдигат високо краката си и ги удрят о земята като войници, защото така са привикнали у дома си. Хората от западните народи, понеже вървят по павирани улици, не вдигат така високо краката си и не тропат. И така, щом не можете да

пеете, вие сте от източните народи; щом пеете, вие сте от западните. Хората от Изтока си въртят тяхното пеење – щом влязат къщи, турят си папуци и понеже е гладко, стъпва тихо и полека, но щом излязат на улицата, започват да тропат. Следователно, щом си вдигате много крака и тропате, разбирам, че основата, по която ходите, не е равна или че не сте къщи, а някъде отвън. Понякога, когато пътуват между източните народи, и западняците привикват да тропат, което значи, че имат някакво препятствие.

И така, трябва да премахнете всички препятствия в музиката. Преди всичко, музиката действа магически. Когато пътувам музикално и изпея тона до правилно, от единия до другия край на пътя, по който вървя, моментално всички камъни се изглаждат и аз мога да вървя тихо. Щом не го изпея правилно, ще има да си блъскам краката. Или другояче казано, трябва да обичате туй, което пеете. Какъв отговор ще ми дадете, ако ви задавам въпроса защо обичате Живота? Мъчно се отговаря. – Обичам Живота, защото е подарък, даден от Бога. Животът е първият подарък, който Бог, Баща ми е дал. И в съзнанието си аз чувствам Живота като първата дреха, с която се обличам. След туй ще дойдат и други неща, но вие трябва да благодарите за първия подарък, който Бог ви е дал. Започнете ли да благодарите, оттам нататък работата върви добре. Често слушам да казват: “Защо ми е този живот?” – Подарък от Баща ти е той, а ти не го оценяваш!

Сега, някои от вас казват: “Какво ще стане, като пея?” Щом знаеш да пееш в Живота, всичко ще ти потръгне. Как започнахте песента “Махар Бену Аба”? Сол е тонът на връщането при Бога, а пък до е тон на благодарност, че Бог ни е дал Живота и ние излизаме от къщи. Значи до означава да излезеш, да премахнеш всички препятствия и ограничения, които съществуват около теб, и да започнеш работа. За да отидеш на работа, ти трябва да имаш един секретар, който е тонът ре. После имаш един съветник,

който ще дойде при теб да ти покаже защо си навлязъл в тази област – това е тонът *ми*. Ще дойде и тонът *фа* – банкерът, който ще ти покаже средствата, с които ще разполагаш. Най-после ще дойде и тонът *сол*, който ще събере всички тонове дотук и тогава ти вече си нагласен на квинта. По същия начин и човек притежава пет сетива, т. е. от осезанието до зрението имаме една квинта. Значи всякога, щом усещаш – например, щом туриш ръка някъде и пипнеш, този усет ще ти покаже нещо. И понякога, за да можеш да вземеш вярно един тон, ти трябва да пипнеш определен предмет. Да речем, имаш една хубаво гланцирана книга с червен цвят – трябва да я докоснеш малко, за да се образува в теб едно приятно впечатление. И тогава гласът ти ще се нагласи според туй приятно чувство и ти веднага ще се постараяш да вземеш тона *до*. Защото пипането е основният тон на сетивата, на Живота. Сега, ако ви накарам да вземете *до*, няма да можете, понеже не сте пипали гладка книга и не сте виждали червен цвят, т. е. някои трептения липсват. Това е теория и остава да се направи един опит.

Сега, цялата погрешка седи в мисълта на хората, че това, което са направили, е хубаво. Често ние рисуваме нашите идеи като карикатури. Например, гледам как някой философ философства за Бога, пита има ли Бог или не. Нарисувал той една карикатура и мисли за Господа като за някой камък, разсъждава на кое място е Той. На кое място са камъните, на кое място са изворите? Ние разглеждаме въпроса за Бога по съвсем друг начин. Светлината иде от някъде, но тя не е от Слънцето, т. е. законът, по която светлината се изявява в света, е съвсем друг, отколкото законът, по който водата се изявява. Сега някой ще попита как трябва да мислим или как трябва да живеем. Има един закон, който определя мисълта; има един велик закон, който определя Живота. Следователно ти не трябва да се безпокоиш, а ще влезеш в пътя на този закон и той ще те

научи на всичко. Ако завъртиш електрическия ключ, той веднага извършва своята служба – веднага дава светлина; щом го завъртиш на другата страна, светлината престава. Как действа този ключ? – Направен е по определен закон.

Та казвам: ще пеете, за да благодарите. Дайте ми една дума, с която човек може да се тонира. Например, как бихте изпели израза: “Мило ми е да живея”? Трябва широчина, простор. Не е правилно, ако вземете тона много ниско – високо ще го вземете. В звука *м* имате една преграда между материалния и Божествения свят, т. е. *м* е препятствие в словесния свят. Когато искате да се ориентирате в правата посока, слогът *ми* упътва човека да се повдигне нагоре. С други думи, звукът *м* те спира да слизаш по-надолу и те праща нагоре да вървиш. Да кажем, че водата има един наклон и слиза надолу, но въздухообразните тела имат обратна посока и отиват нагоре. Ако искаш да слизаш в материалния свят, ще попиташ водата; ако искаш да се качваш нагоре, ще попиташ топлия въздух. Значи, щом си студен в чувствата, ще имаш движение надолу, т. е. щом си студенокръвен, надолу ще слизаш; щом си топлокръвен, нагоре ще вървиш. За да се движиш нагоре, в гласа си непременно трябва да вложиш една малка топлина. Ако не я вложиш, и движението ти няма да бъде правилно, и резултатите ти няма да бъдат правилни.

Сега, да се помъчим да изпеем слога *ми*. (Учителя пее думата “мило”) Къде е дисхармонията, кой е правилният начин, по който да го изпеем? (Учителя пее: “Мило ми е да живея!”) Трябва да съчинявате, това е една форма. Ще пеете дотогава, докато се измени състоянието ви. Защо мислите, че нещата в Живота не могат да се постигнат? Когато дойдете до правилния, до Божествения порядък, ще ви стане весело. За онези, които бързо пътуват в небесното пространство, е лесно; за онези, които много бавно пътуват, изискват се години. Щом усетите, че

имате тази бързина, което произтича от вашата мисъл, това е обнадеждаване, за да повярвате. Вярата е тази, която премахва мъчнотиите в Живота. Значи, щом имате мъчнотиите, ще турите вярата на работа, за да става охлаждане.

Сега опитайте да изпеее “Мило ми е да живея”. (*Учителя пее и всички пеят*) Започваме от тона до, понеже в него има един музикален напор, първоначален тласък – да разрушиш една черупка, да премахнеш едно препятствие. Тонът ре пък има права посока на движение. Щом започне да пее, музикантът трябва да разбира думите. Има думи, които показват, че препятствията трябва да се премахнат; има думи, които показват музикално движение.

Казвам: трябва да станете музикални, за да се научите да пеете. Ако не можете да пеете, вие не можете да мислите. Музиката е единственият истински метод. Аз говоря за онази музика, която Природата ни е дала, за да мислим правилно. Всеки един може да каже: “Аз мога да пея!” (*Учителя пее: “Мило ми е да живея!”*) Ще пеете на себе си, ще се вгълбите в мисълта си, за да създадете един образ. Мило ви е да живеете за онзи подарък, който Бог ви е дал – Живота. Така ще се тонирате. И когато излезете със силата на тонирането, препятствията в Живота ще бъдат едно удоволствие. Без тази сила ще се намерите в затруднение.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината. В Истината е скрит Животът.

*34-а лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
3 септември 1937 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев*

КАКТО ГОРЕ, ТЪЙ И ДОЛУ

“Отче наш”

Четоха се работи по темата “Влиянието на малките и големите дъждовни капки. Влиянието на росата и на дъжда”.

Когато пише върху дадена тема, човек трябва дълго време да е проучвал и да е запознат с естествения метод, с който Природата си служи, т. е. човек трябва да има познания. Тогава как ще опишете дъждовните капки на плача или росните капки на плача? Както имате дъждовни капки на плача, така имате и росни капки на плача. Защото при росните капки има едно състояние, а при дъждовните капки има друго състояние. Следователно съществуват две различни състояния. Най-първо трябва да наблюдавате как идва едрият дъжд: например, лятно време е горещо, тихо и задушно, а след туй се явява буря, прах, гръмотевици и започват да падат тия големи капки. Това е едно състояние. А друг път, сутрин, при изгрева на Слънцето се явяват ситни росни капки. Това е съвсем друго състояние. Значи росата пада само за насърчение на тревите, а едрите капки са вече един ценен дар и изобилие. Само растенията оценяват едрите капки, хората не могат. Ако едно растение би писало за росните и дъждовните капки, би написало една отлична тема.

Сега, в херметическата философия светът се разглежда от седем гледни точки, които се наричат принципи. Всеки един принцип разглежда нещата като цяло, като небитие, от което всичко е излязло. След това херметическата философия казва, че всичко е неважно и всичко е важно. Но както и да обясняваме този въпрос, той остава необяснен.

Понякога ние казваме: "Всичко се уреди." Под израза *всичко се уреди* разбираме, че нашите работи са уредени, а кажем ли: "Всичко се развали", разбираме, че нашите работи са се развалили. Следователно има едно частично схващане за най-великото в света. Защото кажеш ли, че всичко се е уредило, още много работи остават неуредени. Това е първият принцип, с който постоянно работим, т. е. когато кажеш: "Всичко се уреди", ти вече употребяваш първия принцип. А кажеш ли: "Всичко се свърши", ти разбираш, че няма никаква надежда, че работата е пропаднала. Щом всичко е свършено, много добре, какво по-хубаво от това. Когато кажеш: "Всичко се свърши", не трябва да си затваряш пътя, да не би онзи, който те слуша, да разбере обратното.

Сега стигаме до втория принцип. Някои питат какъв е онзи свят, как живеят хората в него и на този въпрос отговарят: "Както е тук, така е и там." Това значи, че както вие тук се биете, така и там се бият; както тук се милват, и там се милват; както горе, тъй и долу. Има ли тогава Добро в света? Вторият херметически принцип има смисъл, понеже този свят е направен по подобие на другия, т. е. както Доброто е горе, така и долу. Но тогава се поражда едно възражение: ако Доброто тук е както горе, защо тогава то не се проявява на Земята? Ще ви дам едно обяснение: вторият принцип се изяснява със съотношението в едно растение – на всяко едно коренче съответства едно клонче, т. е. каквито са клонищата,

такива са и корените. Законът е такъв: колкото е дълбок коренът, толкова е дълъг клонът. Казваме: “Както горе, тъй и долу” – горе са клонищата, долу са корените. Клоните горе раждат плодове, корените долу не раждат. Но ако изложим един корен тъй, че да го грее Слънцето, след две години и той ще започне да цъфти и да дава плод. Има и други растения в Природата, които ни помагат да разберем нейните пътища. Има, например, растения, които горе цъфтят, а долу връзват, т. е. горе остава само семето, а плодът се поражда долу. Значи както горе, тъй и долу – и горе, и долу имат плод.

Та ако ви запитат защо някой не е добър, все едно ви питат защо няма плодове долу на Земята. Той няма плодове на Земята тъй, както ябълките, крушите или сливите нямат плодове в корените. Ако иска да има плодове на физическото поле, ако иска работите му да вървят добре на Земята, нека стане картоф, нека започне да изучава живота на това растение, да види как то живее, какви са неговите отношения. Сега вие с човешкото си честолюбие ще кажете: “Аз картоф ли ще ставам?” Ти, големият аристократ, който имаш голямо мнение за себе си, питаш картоф ли си, а имаш нужда от картофи. Например, когато си обезсърчен и тия “глупави” картофи влязат в теб, ти добиваш разположение. Как става тъй, приятелю, че щом влязат “глупавите” картофи, в теб даже се ражда една свещена идея? Докато ядеш картофи, ти се молиш на Бога, а когато се наядеш, идва ти наум да пееш и да свириш. Как тъй картофите те подтикват да правиш такива работи? Те мязат на книга, която не си чел. Никога не си разгръщал тази свещена книга, за да видиш какви хубави работи са писани в нея. Едва сега учените започнаха да изучават строежа на картофите и веществата, които се съдържат в тях. Но това още е външната страна.

Сега, стигаме до третия принцип на херметическата философия. Вие често питате защо Господ е създал света такъв? Например, зимно време треперите и казвате: “Защо животът е така устроен, че аз да треперя?” Има един принцип в Природата, според който всичко трепери – няма нещо, което да не трепери, няма нищо в света, което да е в покой. И Животът се познава по това, че трепери. Следователно трепериш ли отвън, радвай се, че имаш Живот. Защо трепериш зимно време? Студът ти е отнел повече топлина, отколкото трябва, и за да не се изгуби равновесието на твоя организъм, Природата ти влива топлина; когато тази топлина се влива, ти трепериш. Този факт може да се наблюдава и в други явления: когато пуснете вода в една воденица, тя започва цялата да трепери. Когато някой певец излиза на сцената, ръцете, краката, коремът, езикът – всичко му трепери. Той се възмущава от това, но всъщност музикалните сили се вливат в него. Сега той трепери, но после ще се зарадва и ще рече: “Много трепериха краката ми, но хубаво пях!” Та казвам: радвай се на треперенето, то е хубаво. Когато трепериш на сцената и в Живота, това е Божието благословение. Дойде ли някой учен човек, ти трепериш; видиш ли мечка, трепериш. Щом съзреш мечката, става обмяна между нея и теб и всъщност силата на мечката те раздруска. Въобще туй, което е по-силно, раздруска. Дойде ли вятърът, раздруска растенията, т. е. става обмяна между него и тях – растенията възприемат нещо от вятъра, но и нещо му дават; вятърът взема каквото трябва и дава нещо. Например, понякога топлият вятър минава, опарва листата, взема повече, отколкото трябва и погледнеш – листата се сгърчили, цветовете увехнали. Това значи, че е отнел повече влага. Този черен вятър иде в Европа и в България от Сахара и понякога е толкова жаден от сухота, че отдето мине, отнема всичката влага

и растенията изсъхват. Когато вятърът изсушава, това е едно неестествено състояние в Природата, което си има своите причини. Забелязано е, че щом хората изменят състоянието си, когато стават лоши в мислите и постъпките си, явяват се повече черни ветрове, които изсушават растенията. Обратно – когато хората са по-добри, има повече влажни ветрове, повече плодове, повече храна.

В сегашния живот се изисква изучаване на основните положения, които съществуват в Природата. Така стигаме до четвъртия принцип на херметическата философия. Ако ви попита някой защо става ден и нощ, вие не можете да отговорите. Денят събира, нощта обработва. Ако нямаше нощ, всичко, което през деня си събрал, ще остане необработено. Също така имаме състояния на скръб и радост – радостта е денят, а скръбта е нощта. Скръбта е една работа отвътре, радостта е една работа отвън – когато си радостен, събираш отвън; когато скърбиш, обработваш отвътре. Представете си, че турите една гражданка в положението на селянка. Ако гражданката, която никога не се е навеждала над мотиката, я накарате половин час да покопае, ще се върне в града, цяла седмица ще я боли кръст и ще каже: “Ужасно тегло е селският живот с мотиката, не си струва човек да копае!” Ако при сегашните условия всички се откажат да копаят, знаете ли какви страдания биха последвали в света? Действително при копане хората страдат, но ако не копаеха, десет пъти повече биха страдали, т. е. когато копаят, страданията им се намаляват поне с девет десети.

Понякога казвате, че ви заболял кръста, без да сте копали. Това показва, че всъщност сте копали някъде. Често на екскурзии ви заболяват краката, но някой, който и насън не е ходил на екскурзия, също го заболяват. Съществува един закон на отражение и често хората по света боледуват по симпатия. Може да направите

следното наблюдение: ако имаш приятел, когото обичаш, ако между вас има симпатия и правилна обмяна и ако на приятеля ти краката заболяят, по симпатия ще заболяят и твоите крака. Ако неговите оздравеят, ще оздравеят и твоите. Това е закон – друг един принцип в херметическата философия. Една наша сестра ходила да помага на друга и понеже имаше симпатия между двете, щом едната оздравя, другата заболя; и тогава трябваше аз да отида да помогна. Аз наричам заболяването на човека натоварване с повече стока, отколкото трябва. И действително, рамото на едната сестра я боляло, т. е. било натоварено със стока, а другата сестра, която ѝ направила топли компреси, взела стоката, т. е. стоката от рамото на онази дошла на нейното. Отидох и още щом пипнах, видях, че рамото ѝ е увредено на същото място, и рекох: “Обрала си стоката на другата сестра, трябва да я върнеш обратно.” Дала е по-малко пари, а е взела повече стока, затова ѝ е тежко. Значи половината от стоката трябва да се върне назад. Колко дена са нужни, за да оздравее една болест? Преценявам разстоянието до мястото, дето става търговската обмяна: това са седемнадесет дена път с камион, следователно една болест трае седемнадесет дена. При болести, които мъчно се лекуват, стоката е взета отдалеч. Ако си взел повече и се върнеш на мястото за търговска обмяна, остави повече и веднага ще оздравееш. За болести, при които си взел много стока, понякога са необходими месеци, докато оздравееш.

Сега, вие често се заплитате в обясненията на причините. Обаче причината може да е някъде в Умствения свят, който е далеч по отношение на физическия. Да допуснем, че си взел едно болезнено състояние от ума на твоя приятел; това означава, че вече е налице резултат на физическото поле, т. е. това болезнено състояние е долу. За да го измениш, непременно трябва да стане пак едно

върщане в Умствения свят, т. е. лекуването трябва да започне отгоре. Според най-новите лечебни практики на магнетизма се вижда, че болестите не идват изведнъж, а започват с малки признаци, постепенно се усилват, докато стигнат до най-големите признаци. Например, първо имате хрема, а след нея вече се явява треска и възпаление. И когато дойдат най-силните прояви на болестта, тогава започват да ги лекуват с магнетически методи: лечителят туря ръцете си отгоре и в болния веднага се пораждат силни кризи, които могат да достигнат до четиристотин-петстотин, може би дори до хиляда кризи. Да допуснем, че лекувате един болен от туберкулоза; в него веднага ще се породят много силна криза, която ще влоши състоянието му. Този закон всякога се проверява при природното лекуване. Въпреки че първо настъпва влошаване, ако запазиш вяра, след влошаването идва подобрение. След туй пак настъпва влошаване, последвано от подобрение, и така постепенно кризите отслабват, докато се стигне до една малка криза и остава хрема. Най-първо страдаш от туберкулоза, а щом дойдеш до най-малкия предел – хремата, туберкулозата вече си е заминава. Всяка хрема може да се превърне в туберкулоза и всяка туберкулоза може да се превърне в хрема. Но, докато по този начин се стигне до хрема, могат да минат четири-пет години. Това показва колко далеч е мястото, където става размяната на стоката. Някои мислят, че могат лесно да се излекуват с ваксина. Тя се прилага при охтика, за да се спре размножаването на бацилите. Лекарите трябва да дойдат до разбирането да търсят начини за унищожаване на туберкулозните бацили чрез глад. Казвам: недоволството от живота складира храна за туберкулозата. Например, недоволен си, а после скърбиш – ти вече складираш стока за бацилите, които ще дойдат да ги храниш. И страхът допринася за появата на туберкулоза. У хора, които страдат от тази

болест, дотолкова е засилено недоволството, че и от здравите изискват да бъдат недоволни. Някои дори искат и другите да се заразят и турят от слюнките си във водата за пиене. И така, най-първо човек трябва да се научи да не складира излишна храна за болестите. Складирай храна за Радостта, складирай храна за Веселието, складирай храна за Милосърдието! Складирай храна от вярата, от надеждата, от Любовта, от кротостта, от въздържанието, от търпението – складирай ли от всичко туй, не бой се, никой не може да се приближи при теб. Това е, което се отнася до болезнената страна.

Казват някои: “Когато дойде Духът, ще ни научи.” Духът ще те научи, ако ти учиш. Ако не учиш, Духът не може да те научи, не може никога да учи вместо теб. Той може да направи много неща за теб, но ще те остави и ти да работиш. Майка ти ще те носи на ръце няколко години, но после ще те остави сам да ходиш. И Духът ще те остави, няма да иска да те носи и тогава ти ще трябва да се помъчиш да лазиш. Казваш: “До какъв хал съм дошъл – да не мога да ходя!” Сега вие имате разбиране, според което искате да заповядвате на Духа и каквото мислите, той да го прави. Някои казват: “Каквото намислих, тъй направи Духът.” Не, ти си помислил това, което Духът е направил. Друг път показваш, че имаш някои слабости, но твърдиш, че Духът така те е научил. Не, ти не си направил това, което Духът прави, а си проявил своята слабост. Например, уплашиш се и хукваш да бягаш; и Божественият Дух ли се е уплашил, и той ли е хукнал да бяга? Не, ни най-малко. Спрямо Бога ти си бил на съвсем друго място и щом си видял, че Духът иде и ще те намери там, дето не трябва, си хукнал да бягаш. Когато деца се спират край някоя градина в очакване да получат ябълки, но видят, че баща им иде, те хукват да бягат. Бащата иде с тоягата, понеже ги е пратил на училище, а те седят и чакат ябълки. Често, когато Духът

дойде и ви намери там, дето не трябва, вие се уплашвате и бягате. Казвам: когато минавате покрай някое дърво, погледнете го и не се спирайте, понеже Природата не обича спирки. В Духовния свят спирки няма. Щом влезеш в него, и градините пътуват заедно с теб. Следователно в Духовния свят е обратно на Земята: и дървета, и градини вървят покрай теб, не седят на едно място.

. И така, както горе, тъй и долу. На човек, който мисли добре, умът му е пълен с хубави мисли и това са плодовете. Той минава покрай теб като плодородно дърво, ти откъсваш няколко плода и у теб остава от тях. Казваш: "Този човек много ми даде." Външният свят е само едно копие на Духовния свят. Всичките тия дървета трябва да останат във вас. Когато говоря за Природата, разбирам, че всичко, което е в нея, трябва да остане и във вас. Има друг един закон: каквото е в Природата, такова трябва да бъде вътре в мен и каквото е вътре в мен, такова трябва да бъде в Природата.

Сега, всинца трябва да схващате нещата така, както Бог е направил света. Онова, което Бог е направил, гледайте и вие да го правите вътре във вас. Ученикът, който отива на уроци по музика, свири по същия начин, както свири неговият учител, държи цигулката по същия начин, както и учителят му я държи, държи лъка така, както учителят го държи. Ако отидеш при учител по пеене, ще пееш, както той пее, а ако не можеш да се учиш както трябва, ще останеш невежа. Ако отидеш при човек, който добре мисли, ще се научиш да мислиш по същия начин. В Божественото има разнообразие. Не трябва да подражаваш, а ще дадеш място на този велик закон да функционира в теб така, както Бог е направил света. Не трябва да имаш една мисъл и да я повтаряш. Казваш: "Едно време, когато бях млад, какъв певец бях!" Аз съм виждал 73-годишни певци, които не са изгубили гласа си,

и се чудя, след като си пял много добре на младини, сега защо си престанал. Ще ти кажа защо: обичал си да ядеш много люти храни, студено винце си пил и си развалил гласа си. Срецам двама приятели, които са се скарали, и единият казва: "Искам да си възвърна чувствата, както едно време. Защо изгубих своите чувства?" Чувствата не се изгубват. Ако мина покрай теб и пръсна лют пипер в очите ти, почти половин час няма да можеш да гледаш, само сълзи ще ти текат. Плачът идва да измие лютивината, след което пак ще виждаш. И ако ме срещнеш втори път, ще гледаш дали не бъркам в джоба си за пипер. Такъв лют пипер има и в мислите, и в чувствата, и в постъпките. Той е човешко изобретение. В Духовния свят няма черен и червен пипер, но има чушки. Там няма пълнени чушки с ориз, това са специалитети на сегашния културен живот. От Невидимия свят казват: "Ще изпратим една комисия и ако намерим нещо хубаво между вас, ще го внесем и между нас." Има неща, които не съществуват в Духовния свят, а съществуват на Земята; други пък горе съществуват, а долу ги няма. За всичко онова, което вие нямате, изпратете комисия в Невидимия свят! Там има много работи, които трябва да се научат.

Сега, човек трябва да се научи отнякъде как да пее. Аз разбирам хубавата песен, много пъти съм пял. Пял съм, например, когато времето е сухо. Минавам в гората, където два месеца не е валил дъжд, седна, запая една песен и след половин час дъждът идва. Пял съм и някъде, където много е валило, и щом запая, дъждът престава, небето се разведрява. И при сухото време пея, и при влажното време пея. Някъде съм пял на сухо време и е ставало още по-сухо, по-хубаво; някъде съм пял на влажно време и още по-влажно е ставало, та съм търсил тогава причините на друго място. По-хубаво е човек да пее на сухото време, че да завали дъжд; по-хубаво е човек да пее на влажното

време, че да стане сухо. Това е хубаво пеење. И когато завали дъжд, ти ще млъкнеш и ще слушаш. От Невидимия свят толкова са влюбени в дъжда, че идват да слушат неговото шумолене и от единия край до другия започват всички да пеят. Казвам: вие трябва да се научите да пеете. И прекомерният дъжд, и голямата суша не е хубаво пеење. На сухото време казвам: "Толкова сухо не бива, не пеете хубаво, слушайте ме сега." И те слушат. На едните казвам да пеят и те пеят, на другите казвам да млъчат и те млъчат. Щом дъждът захване да пее, аз преставам. Така трябва да се научите да пеете. И на вас казвам: ако животът ви е сух, покажете на вашата суша как да пее; ако животът ви е много влажен, покажете на вашата влага как да млъчи. Не ходете да крискате много.

Както горе, тъй и долу. Ако не знаете как да пеете, Господ ще ви даде една болка. Не искате ли да пеете, Господ казва: "Ще пееш, както горе пеят!" И вие започвате: "Олеле, олеле, ох, олеле!" Това е пеење с всички модуляции. Сега, вземете българската дума *здраве* и английската *health* (*хелм*). Тези две думи са близки. От здравето може да се отиде при болестта. На български *здрав* значи задрасквам нещо, драскам някъде, т. е. сдирам, одирам. Може да бъдеш здрав, но може да сдереш работите. Когато пееш, гледай да не сдереш нещо. Защото има опасност здравето да стане сдиране и наместо да сте здрави, да дерете. В пеењето също не трябва да има драње.

И така, опитайте се да станете велики певци на себе си. Когато времето е сухо, пейте и вижте дали ще завали. Не постоянно, но пейте веднъж, втори, трети ден и вече щом запеете, да завалява дъжд. Да кажем, че имам опитност, при която запявам и завалява; друг път пея, когато времето е кишаво. Пейте, пейте, докато един ден времето се изясни. Трябва да можете да превръщате вашата суша в реални капки и да можете да превръщате вашата киша

в слънчеви лъчи. Това е целта на човешкия живот – да превърнем скръбта на Радост, т. е. да направим обмяна между скръбта и Радостта. Скръбта е оран, а Радостта е плодът, които сте събрали. И в учението има скръб – човек трябва да става рано, за да учи. Но след като свърши науките, той вече може да преподава на другите – това е неговата Радост, че може да бъде полезен. И тогава ще можем постепенно да придобиваме всички неща в Живота. Има хиляди работи, които трябва да придобием и това може да стане само чрез учение. Постоянство се изисква. Не мислете, че сте добили всичко. Това, което имате сега, е микроскопическа част. Трябва учение – и когато спите, и когато станете от сън, трябва да учите. Трябва непрестанно учение в света! В учението е спасението сега.

***Само светлият път на Мъдростта води към
Истината. В Истината е скрит Животът.***

*35-а лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
10 септември 1937 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев*

АРИСТОКРАТ И ДЕМОКРАТ

“Отче наш”

За следващия път пишете върху темата: “Външна и вътрешна зависимост на паметта”.

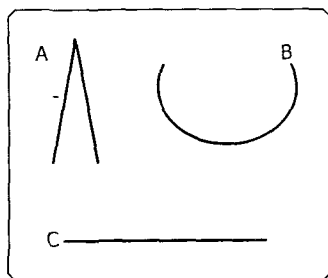
Паметта има външна и вътрешна зависимост. Когато се даде една тема, не пишете като децата. Ако покажат на едно дете три кукли и го попитат по какво се отличават, то казва, че едната е по-голяма, а другата е по-малка, и толкова. Всъщност има много други неща за наблюдение. Някои кукли са по-добре изработени, на някои очите им се движат, други пък са много добре облечени и т. н. Тогава от какво произтичат противоречията в живота? За следващия път развийте и тази тема: “На какво се дължат противоречията”.

Казвате, че противоречията могат да бъдат физически, духовни и умствени. Например, виждате един набожен човек и виждате друг, който не е набожен, и казвате, че не вярва. Защо единият вярва, а другият не? Как определяте вярата, след като тя не е нещо, което се вижда? Или казвате за някой, че не може да смята добре. Все пак вие намирате нещо – намирате причината, която определя отношението на нещата. Разказвах как една високопоставена дама от София я видели в градината – държи вестник *Le temps*, обърнат обратно, седи и “чете”. Облякла се хубаво и взела вестника да покаже, че разбира

френски. Минава един господин, гледа, че държи вестника обратно, и казва: “Госпожо, турили сте вестника наопаки.” – “Много Ви благодаря” – дамата обърнала вестника. Значи следващите минувачи ще виждат, че тя знае френски. Питам с това изменил ли се е умът на дамата? – Само положението на вестника се изменило. В началото тези, които минаваха покрай нея, знаеха, че не знае да чете, а и тя самата знаеше в себе си, че не знае. След като обърна вестника, другите вече мислят, че знае да чете, но тя знае, че не знае. Сега, представете си, че минава един ваш приятел и ви казва, че имате една погрешка, т. е. че държите вестника наопаки. Вие поправили ли сте погрешката си, когато обърнете вестника? Ако този човек не беше ви казал, че го държите наопаки, щяха да минат тридесет-четиридесет души и щяха да разправят, че една високопоставена дама е обърнала вестника наопаки и такава щеше да е общественото мнение. Вие може да измените общественото мнение, като обърнете вестника и така другите ще мислят, че знаете да четете. Понякога във вас се заражда желание да се покажете, че знаете нещо. Това не е ли разположението на тази софийска дама? Например, искате да се покажете, че знаете нещо по математика, че знаете нещо по пеене или че пишете стихове. Много пишат стихове и когато ги чета, виждам, че има рими, но на колко места думите не са турени на място, колко много думи не си хармонират. Веднъж четох един английски поет, при който всяка дума е турена на място така, че ти е приятно да четеш, и си казах: “Това е поет!” Наричат го Лорет Псалмопевец.

Сега, във вас естествено се заражда въпросът: “Ние от кои сме?” Вие сте или от едните, или от другите. Някой пита: “Ама всъщност как ме намират?” Аз ти казвам, че твоят вестник *Le temps* е обърнат наопаки и това показва, че предметът, с който се занимаваш, не го разбираш. Ако

мина край вас втори път и видя, че сте оправили вестника, казвам: "Сега държите вестника правилно, но не знай дали разбирате." Може, например, да произнасяте думата *истина* много добре, което значи, че сте обърнали вестника както трябва, но не е достатъчно само да я произнасяте, а трябва да я разбирате. Допуснете, че напиша ноти върху петолинието и ви казвам да ми ги изпейте; вие познавате нотите, знаете всички технически подробности, т. е. теоретическата страна я знаете, но дойдете ли до практическата, оказвате се в трудно положение.

Сега, преведете какво означават тия геометрични фигури, нали сте изучавали геометрия. На първата фигура имаме един остър човек, който мисли само за себе си и има стремеж да се издигне. Втората фигура представлява човек, който има желание да натрупа богатство, да

тръгне на екскурзия по света и да опита хубавите бани. Това е едното тълкувание. Второто тълкувание е следното: там, където се натрупват снеговете, е *A*, водата се събира в *B*, а в *C* нещата се показват, т. е. прави се канализация в един град. И така, имате един остър човек *A*, един мек човек *B* и един уравновесен човек *C*. *A* е разточителен син, който всичко харчи, а *B* е син, който събира всичко в себе си. Сега кое тълкувание ще приложите? И защо кривата линия *B* е най-голяма, правата линия е по-малка, а най-малка е начупената линия *A*? Винаги, когато се отдалечават, предметите стават малки. Например, вие обичате някого, защото е наблизо, а не го обичате, защото е надалеч. Или някой ви става тягостен, защото е дошъл твърде наблизо. Когато огънят е близо, е приятен, но щом много се приближи, става неприятен. Следователно човек,

който ви става неприятен, се е приближил много до вас, а този, спрямо който сте изстинали, е толкова далеч от вас, че не можете да го видите. Всеки, който се приближи в една естествена поза и в нещо ви услужва, той ви е приятен. Един извор ви е приятен, понеже сте близо до него и можете да утолите жаждата си.

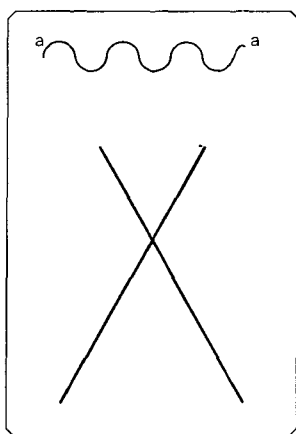
И така, всички остри хора са чували, пълни с шила. Например, с шило пробождат обувката, за да ги шият. Понякога сприхавите хора са полезни – те са пълни с шила и ходят да ги продават. Всеки може да се натъкне на някое шило. Ако това не е така, защо казвате, например, за някого, че ви е убол? Според моята теория, аз вече знам, че този човек носи шила и това е естествено. Питам какъв е церът на убежденията. Щом този човек ви бодне, трябва да му купите шилата. Той носи чувал с шила – купете ги и вече няма да ви бодне.

Сега, според вас, вие защо пеете? Първо, певецът пее от зор, защото ако не пее, той ще се задуши. А щом пее, той ще се одуши. Ако не пеете, ако задържите въздуха, ще се задушите – затова вие пеете. После млъквате, за да се напълните. Защо ви трябва да пеете? – За да се изпразните. Когато се пълните и изпразвате, вие се миете. Нали когато пълните и празните една чиния, вие я измивате. Следователно, когато пеете дълго време, ще се измиете вътрешно. Представете си, че някой ден не можете да се търпите, станали сте много остри, неразположени сте и искате да намерите някой човек. Сега, допуснете, че двама остри хора, които продават шила, се срещат, единият казва: “Моите шила са по-хубави!” и другият казва: “Моите шила са по-хубави!” Представете си сега, че двамата започнат да си показват шилата, но те са направени от лед. Идва някой, оплаква ми се, че шилата са лоши, а аз го питам: “Проучи ли от какво са направени?” – “Много са остри.” – “Че са остри, остри са, но от какъв материал са направени? Аз знам, че са от корав лед.” – “Много са яки,

какво да се прави с тях?” Казвам: нагорещете ги и те ще станат много меки. А сега си представете, че след като аз стопя ледените шила, вие се убодете от вашата собствена острота. Вие може да носите разтопени шила, но имате захар, която е суха. Съберете сухата захар и разтопените шила, за да няма пакост. Питам сега какво трябва да направите с разтопените шила и захарта. Обикнат ли се захарта и острите шила, те стават на вода. Тогава шилата, които някога са бодели, казват: “Едно време и ние бяхме като вас, сега станахме меки, но само изгубихме нашата твърдост.” Ледът омеква, грубата захар се разтопява и всички стават меки. Най-първо имате остро шило и твърда захар, но после те се съединяват и стават сладка течност. Как ще обясните това? Сега, вие искате да станете сладки – съберете на едно място шилото и твърдата захар и течността ще стане сладка,

Сега, трябва да направите превод на горните образи. Какво трябва да правите, ако имате живот, който е замръзвал? Сега ще ви преведа всичко това: имате, например, една категория числа – 1, 2, 3 и втора категория числа – 4, 5, 6. Представете си, че първите три числа са семейството – бащата, майката и синът, т. е. имате един свят. При втората тройка от числа имате второ семейство – пак баща, майка и дете. Това дете мъжко ли е или женско? Трябва да го докажете. Колко единици имате в числото 2, колко единици имате в числото 3? Добре, някой ще ви каже, че една единица, събрана с две единици, дава три единици. Числото 3 пък има условия да стане кораво, защото твърдите неща са мъжки, а меките са женски. Въобще, мекотата е от женски произход. Какво разбирате под думата жена? В Живота винаги могат да се определят две състояния, защото той върви по една вълнообразна линия. Така е във физическия живот. Изпъкналата част на линията винаги е твърда, а вдлъбнатата част е мека.

И в движението на змията има тия две части – змията разбира закона, по който става това движение. Във всяко изпъкнало състояние на Живота има твърдост и грубост, във всяка вдлъбната страна на Живота има мекота. Но вие трябва да съберете твърдостта и мекотата на едно място и да образувате едно движение. Не можете да образувате движение, ако нямате твърдост и мекота едновременно. Ако нагреете лед, например, той се разтопява и започва да се движи. Ако пък отнемете от топлината му, тогава става втвърдяване и няма никакво движение.

Та казвам: науката на кривите линии е един математически език, показващ как трябва да се живее. Например, изучавате един човек, т. е. имате един триъгълник, който показва посоката на движение. Ако го разглеждате отдолу, посоката е нагоре, т. е. той е висок връх, а по двата му склона слиза вода. Ако го разглеждате отгоре, това пак е посоката на движение, но в случая движенията отдолу се съединяват навътре и преминават

така, че движението не е нагоре, а е обърнато надолу. С други думи, то се представя, че е нагоре, но предметът се обръща в обратна посока. Да кажем, че се стремите към забогатяване, но ако в това богатство огрубявате, вие надолу ли слизате или нагоре се качвате? Щом човек огрубява, надолу слиза, защото само в мекотата има движение нагоре. Човек, който става мек, отива нагоре. И затоплената пара заема по-голямо пространство, има условие да се качва, но горе тя ще се съгсти и така ще се образува втората линия, по която ще отиде надолу. Та казвам: Природата иска да ви научи.

Понякога искате да бъдете спокойни, да нямате никакво препятствие, всичко да ви е наред. На кого работите могат да са наред? Вие трябва да имате свойството да ставате и твърди, и меки. Когато станете меки, трябва да имате свойството да тръгнете, а когато станете твърди, трябва да сте силни. Понеже твърдите хора се спират постоянно, а пък мекия човек всеки го чака. Чашата вода е добре дошла на градинаря, а при твърдите неща трябва да отидеш, защото не се движат. Как обясняват аристократизма? Аристократизмът представлява човешки тела, които са изгубили своето движение. Демократизмът пък представлява тела, които са станали меки и се движат. Къде е културата – в аристократизма или в демократизма? Културата е в демократизма, понеже той тече като вода, която отива и търси хората. Аристократът чака да го намерят. Аристократите са горделиви, седят като планини и казват: “Да познаят, че сме високи!” Водата пък, която слиза, е тщеславна и казва: “От високо място слизам, отивам в света да го изследвам.”

Понякога вие се затваряте в себе си. Щом се затвориш в себе си, ти си аристократ. Някой пък казва, че се е отворил, значи е демократ. Щом се затваряш, ти си горделив; щом се отваряш, ти си тщеславен. Питаш защо си се затворил. – Защото трябва да се спреш. Питаш защо си се отворил. – Защото трябва да тръгнеш. Всеки, който се затваря, трябва да се отвори, защото няма никакъв друг смисъл. Една врата може хиляди години да седи затворена, но следващото ѝ състояние ще бъде да се отвори. Следователно нещо, което се отваря, трябва да се затвори, а нещо, което се затваря, трябва да се отвори. Законът е такъв. Скръбен си, защото си аристократ; радостен си, защото си демократ. Радостта е демократична, скръбта е аристократична. Само демократите са радостни – щом не си радостен, не си демократ;

щом си радостен, демократ си. Сега вие сте тъжни, нали? – Защото сте от аристократически произход и кого как срещнете, казвате: “Не съм разположен.” Аз така делея хората: неразположен ли си, аристократ си; разположен ли си, демократ си. Много малко демократи намирам сега в света. Искате да уредите работите си; ако не станете демократи, работите ви не могат да са уредят. Работите се поправят при демократизма. Разбира се, не стават свършени, но се дават по-благоприятни условия да се изправят. Тези, които умират на Земята, отиват нагоре, а онези, които се раждат, слизат надолу. Онези, които умират, са недоволните от живота аристократи, а онези, които се раждат, са демократи. Трябва да мислите върху тия разсъждения.

И така, в изпъкналите работи се събира особена енергия. Нали казват, че електричеството се събира винаги по остри места. Това лесно можете да го проверите. Ако носът много се изтъни на върха, човек става много сприхав и трябва да го пазите, защото винаги се сърди. Човек, на който носът отдолу е по-широк, има много вода. Човек с остър нос е сух, насъбрал е електричество и току търси някъде да бодне. Ако го доближите, той веднага ви прави бележка и казва: “Стой малко настрана, не знаеш ли, че електричество има тук!” Следователно, щом се разсърдите за нещо, не ви трябва да се карате, а само потъркайте носа си. Когато станете сутрин, потъркайте носа си; на обед потъркайте носа си и вечер потъркайте носа си. Питате какво ще стане от това. Ще стане това, което никога не е ставало.

Преди време дойде при мен една жена, за която може да се каже, че е духовна. Мъжът ѝ пък бил светски човек, казвал ѝ, че тя не разбира живота, и имал слабостта да пие вино. Жената го церила, церила, но той не се отказвал и тя идва един ден да ме пита как да го отучи да пие. Казах ѝ: “Не можеш да го отучиш, защото човек, който много обича

виното, обича и жените. Жените поддържат пиянството в мъжете и мъжете поддържат пиянството в жените.” – “Че как тъй?” Рекох ѝ: “Мога да ти дам само един метод: когато той спи, ти му говори: “Пий само вода, пий само вода!” Виното е получено от водата и той, когато разбере това, ще се отучи.”

Сега, ще направя превод на този пример: да допуснем, че обичаш често да се гневиш. Това е влюбване в жените, защото гневът е мъжки елемент – той е силен и винаги търси много жени, защото там успява да омекне. Гневът трябва да намери една жена, понеже жените носят мекотата. Всъщност той трябва да намери жените, които носят истинската мекота, защото има такива, които носят повече топлина и за тях образно се казва, че са изгорили някого? Хора с много голяма температура понякога се оплакват, че левият им крак се е сгорещил, а десният е изстинал. Топлината на десния крак, който е мъжки, отива в левия и го сгорещява. Какво трябва да правите тогава? Турете левия крак върху десния, за да проникне в него светлина. Сега ще ви предам едно изкуство: виждали сте жени, които плетат – в тази работа има кука, мрежа и бримки. Куката е мъжът, защото има хаплив зъб, мрежата е жената, а бримките са децата. Как се правят децата? Мъжът захваща със зъб преждата, увива я и изтегля една бримка, т. е. едното дете. После пак я захваща, пак я увива и изтегля втора бримка. Така се нареждат синджирчета и когато накрая ги видят, хората казват: “Колко хубава дантела е изплела!”

И така, ако не впрегнете мъжкия и женския принцип на работа, нищо няма да постигнете. Мрежата е жената, куката е мъжът, а самият човек, който работи, е разумното начало. Когато говорим за мъжа, разбираме онзи принцип в света, чрез който можеш да работиш. Женският принцип пък е този, който може да бъде турен на работа. Трябва да впрегнеш и двата принципа. Най-първо трябва да имаш твърда почва – това е мъжкият елемент; трябва

да имаш и вода – това е женският елемент; тогава нещата се одухотворяват и всичко, което израства от земята – тревите, плодовете, всички неща за ядене, това са децата. Какво разбирате под думата деца? Има ли глагол, произлизащ от българската дума дете? Вие не знаете произхода на тази дума. Под дете разбираме да съединиш един твърд с един мек принцип и туй, което се свързва, е детето. Следователно на Земята децата образуват връзката. С Любовта и Мъдростта е същото – те се свързват с Истината. Не можете да свържете Любовта със Знанието и с Мъдростта, ако нямате Истината – тя е връзката на нещата. За да вървят работите в живота ви, трябва да имате Истината. Детето представлява Истината, т. е. връзката на нещата.

Сега, казвате, че трябва да обичате Истината. Ако нямате Истината, нещата не могат да се свържат и тогава Мъдростта и Любовта ще останат непонятни за вас сами по себе си. Към коя категория ще поставите Знанието? Например, леките тела изгарят. При мекия принцип ти винаги ще изгориш и на пепел ще станеш; при силния принцип, който е твърд, ти ще ослепееш и ще изгубиш Знанието. Ако възприемеш силната светлина, очите ти ще ослепеят, затова никога не привличай пряко светлината. Затова са дадени клепачите: когато светлината е силна, тия мускули я отбиват, за да може по-добре да влезе в очите. Не мислете, че миглите ви са в покой – те са в едно много бързо движение, което не забелязвате. И щом минава светлина, те веднага се раздвижват. Всичко това са неща, които не сте проверили.

Понякога искате да бъдете знаменит човек в света, да се издигнете. Какъв елемент ви е необходим за това? За да се измените, трябва ви Знание, но с това няма да бъдете полезни в света. Високият планински връх трябва да бъде полезен – да дава направление на ветровете, да

дава направление на реките. Ако събраните по върховете снегове и ледове не се стопят, нямаше да има реки и нямаше да се говори за тия високи върхове. Когато се повдига в света, човек казва: "Трябва да бъде добър!" С това той подразбира, че трябва да се топи. Когато снеговете по планините започват да се топят, тогава всички плодни дървета в полето започват да растат. Следователно между топенето и растенето има известно съотношение. Докато нещо не се стопи в теб, не могат хубавите работи в теб да изникнат. С други думи, скръбта трябва да се превърне на Радост. Никой не е доволен от скръбта, защото е нещо твърдо. Затова в нея трябва да дойде Топлината, която да я разтопи. Щом се разтопи, скръбта ще се превърне на влага, ще слезе в ниските места и плодовете ще се върнат на работа.

И така, острите работи са мъжки, а меките са женски. Под думата *жена* винаги трябва да разбирате смяна на две състояния – скръб и радост. Щом се говори за жена, скръб и Радост ще имате; щом се говори за мъж, ще разбирате смяна на Светлина и тъмнина. В мъжа винаги има Светлина и тъмнина. Жената продава Радостта и скръбта, мъжът продава Светлината и тъмнината. Следователно мъжът е художник, който понякога туря тъмни сенки край очите, а някъде полага светли очертания. Тогава как ще определите Светлината – демократична или аристократична е тя? Тъмнината е аристократична, а Светлината е демократична – тя е тщеславна и ходи навсякъде. Не е лошо човек да бъде тщеславен. Ако вземем нещата в естествената им проява, под думата *тщеславие* аз разбирам нещо, което се размножава и става достъпно за всички. Горделивият е достъпен за малцина, а тщеславният – за всички. Горделивият не обича приятели, иска да има само един приятел, голям аристократ и тертиплия* е той. Всичко това

* Тертиплия (тур.) – човек с навици, човек на реда (бел. ред.)

личи в походката му, защото гордостта дава една особена осанка и прави човека много хубав. Например, когато правят гимнастически упражнения, някои от вас са аристократи и играят с вдигната глава. Така не се правят упражнения. Щом играете гимнастика, всяка част от телата ви трябва да взема участие, на всичко трябва да предадете движение, т. е. Животът трябва да се предаде във всички части. Първо при изправяне трябва да направите контакт с първичната енергия; после този контакт трябва да се прекъсне, за да влезе тази енергия в работа; после отново следва контакт. Не бива да правите упражненията рязко – това е мъжкият принцип. Ще ги правите бавно, за да има равновесие.

Сега, вие искате да знаете как да живеете. Животът седи в това да знаете как да движите езика си, да знаете как да движите очите си. Защото понякога движите очите си тъй, че не знаете какво виждате или пък движите езика си тъй, че не знаете какво казвате. Или пък имате един ум, а не знаете какво да мислите; имате едно сърце, а не знаете какво да чувствате. Например, гледам как някои правят гимнастическите упражнения с вдигната нагоре глава. Това е неестествено положение. Други пък свиват раменете си, което пак е неестествено. Някои вървят с вдигнати рамене, други повдигат дясното си рамо. Тези пък, които пушат цигари, вървят с една ръка отзад, а с друга – на устата и всичките им работи мязат на движенията с тютюна.

Освободете се от вашия стар и глупав аристократизъм и възприемете разумния демократизъм! Съединете ги, та да излезе нещо хубаво, т. е. бъдещото поколение. Щом тия принципи се съединят, присъединете и разумното начало. Всяко нещо трябва да отиде на своето място. Когато разглеждате нещата поотделно, се виждат, че не са на мястото си. Например, острият човек, разглеждан отделно, е противен, но в целокупността той има свое значение.

Научете се преди всичко да мислите добре и да чувствате добре. Да мислите – това е мъжът у вас, да чувствате – това е девицата у вас. Следователно, когато чувствате добре, вие сте девицата; когато чувствате зле, вие сте жената, която се е напълнила с непотребен багаж. Оплакват се от нещата в света. Оставете вашия бит-пазар, носете само хубавото и красивото в Живота! Това е задачата на Природата.

Още много време имате да учите, за да свършите училището и да реализирате това, което сега ви казах. Трябват ви десет хиляди години. Започнете отсега, защото ако не започнете сега, ще ви трябват още сто хиляди години. Ако пък и тогава не започнете, в бъдеще де ви трябват още десет хиляди години. Ще кажете, че много дълго време ще се живее. Ученик, който следва дълго време и след 16-годишна възраст пак стои в гимназията, как мислите, от умните ли е? Ако завърши за седем-осем години, значи е способен, но ако продължи по-дълго, не е способен. По същия начин и ние, ако закъсняваме за Доброто в света, не сме от способните. Ако закъсняваме в умственото си развитие, не сме от най-способните. Можем да закъснеем, но трябва да свършим работата си според времето, което Природата е определила. Пожелавам ви да бъдете от разумните и способни ученици и да свършите работата си навреме.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината. В Истината е скрит Животът.

36-а лекция от Учителя,

държана пред Младежкия окултен клас

17 септември 1937 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев

Издателство Бяло Братство

София 1113, ЖК Изгрев
ул. Ген. Щерю Атанасов 6
Тел: (02) 8668 955; 9634 313
E-mail: bialobratstvo@hotmail.com

Официален интернет сайт
на общество Бяло Братство:

www.beinsadouno.org